Dom av 4. januar 2019

Ankedomstolen i Białystok · II straffeavdeling

II AKa 179/16 | LEX nr. 3268842

Norsk oversettelse (bokmål) av den polske originalen på 107 sider

Leserveiledning

Uoffisiell, ikke autorisert oversettelse. Alle 18 oversettelsesdeler er samlet. Sideintervallene i deloverskriftene viser til den polske PDF-originalen, ikke sidetallene i dette Word-dokumentet. Enkelte setninger går over delgrensene. Gule markeringer og redaksjonelle mellomtitler er lagt til for å gjøre sentrale passasjer lettere å finne. Henvisningene til lovbestemmelser gjelder polsk rett.

Navn og initialer

R. P. G. / R. G. Rafał Piotr Gaweł – tiltalt

E. G. Ewelina Gaweł – tiltalt, ektefelle på tidspunktet for de omhandlede handlingene

D. Z. K. / D. K. – tiltalt

Bartłomiej G. – tiltaltes bror (navnet slik det står i dommen)

Navnekoblingene for R. P. G. og E. G. er oppgitt av avsenderen. Andre anonymiserte navn er ikke forsøkt identifisert.

Sentrale passasjer i originalen

Side 2–3 · del 1 Domsslutningen, særlig punkt I.10 og II: samlet fengselsstraff på to år og opprettholdelse av øvrig påanket del.

Side 30 · del 5 Førsteinstansens samlede straff og nærings-/foreningsforbud; les sammen med ankedommens endringer.

Side 62–65 · del 11 Retten avviser påstanden om hevn fra påtalemyndigheten; sakkyndige vurderinger og evne til å føre eget forsvar.

Side 68, 82 · del 12, 14 Fast inntektskilde fra lovbrudd og rettens beskrivelse av gjeldsspiralen.

Side 76–80 · del 13–14 Underslag og handlinger til skade for banken.

Side 89–95 · del 15–16 Lån og EØS-finansiert tilskudd: 108 900 PLN og forsøk på ytterligere 133 086 PLN.

Side 98–99 · del 17 Straffutmåling, offentlig virksomhet, formildende omstendigheter og avslag på betinget straff.

Side 105–106 · del 18 Rettsvirkningene for E. G. og vurdering av de idømte forbudene.

Merknad: Oversettelsen er ikke kontrollert ord for ord av en autorisert translatør. Ved sitat eller rettslig bruk bør den polske originalen kontrolleres. På originalens side 38 er ordlyden «skorzystanie z nie wymaga zgody» språklig uklar; oversettelsen følger én mulig lesemåte.

DEL 1 – Side 1–4 av 107

II AKa 179/16 – Henvisning til art. 64 § 2 i straffeloven ved fastsettelse av straff – Dom avsagt av ankedomstolen i Białystok

LEX nr. 3268842

DOM

Avsagt av ankedomstolen i Białystok

4. januar 2019

II AKa 179/16

Henvisning til art. 64 § 2 i straffeloven ved fastsettelse av straff

GJELDENDE RETTSSETNING

I en situasjon hvor de tiltalte ble funnet å ha handlet under de omstendigheter som er angitt i art. 65 § 1 i straffeloven, var det overflødig å henvise til art. 64 § 2 i straffeloven som grunnlag for straffutmålingen.

Selv om ordlyden i art. 65 § 1 i straffeloven fastsetter at bestemmelsene om straffutmåling, strafferettslige tiltak og tiltak knyttet til prøvetid, som gjelder for en gjerningsperson omhandlet i art. 64 § 2 i straffeloven, også skal anvendes på en gjerningsperson som har gjort begåelsen av straffbare handlinger til en fast inntektskilde, innebærer overholdelsen av prinsippene for avgjørelser knyttet til denne bestemmelsen likevel ikke at det er nødvendig å henvise til den som grunnlag for straffutmålingen.

BEGRUNNELSE

Rettens sammensetning

Rettens leder: dommer ved ankedomstolen Alina Kamińska (saksreferent).

Dommere ved ankedomstolen: Nadzieja Surowiec, Jerzy Szczurewski.

Med deltakelse av aktor Adam Białas.

Domsslutning

Ankedomstolen i Białystok, II straffeavdeling, etter å ha behandlet saken den 21. desember 2018 mot

R. P. G., E. G. og D. Z. K.,

tiltalt etter art. 300 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 11 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 301 § 1 i straffeloven, jf. art. 308 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, art. 284 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven,

som følge av anker inngitt av aktor og de tiltaltes forsvarere over dommen avsagt av distriktsdomstolen i B. den 14. juli 2016, saksnr. III K 78/15,

I. Endrer dommen i den påankede delen på følgende måte:

1. Opphever den samlede fengselsstraffen som ble idømt tiltalte R. P. G. i del F punkt 1 i domsslutningen, samt det samlede strafferettslige tiltaket i form av forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt, fastsatt i del F av dommen, for tiltalte R. P. G. i punkt 2, andre strekpunkt, og for E. G. i punkt 3, tredje strekpunkt.

2. Opphever den delen av dommen hvor tiltalte E. G. ble frifunnet for de handlingene som er beskrevet i punkt III, IV, V og VI i tiltalen (andre strekpunkt i del E av dommen), og henviser saken i dette omfanget til ny behandling ved distriktsdomstolen i B.

3. Fjerner fra de faktiske konstateringene vedrørende handlingen som ble tilregnet de tiltalte R. P. G. og E. G. i punkt 2a i del A av dommen, konstateringen om at beløpet for nettoinntekter oppgitt i «Rammeavtale om åpning og føring av bankkontoer samt levering av utvalgte banktjenester» av 28. juli 2010 hadde betydning for innvilgelsen av kredittgrensen på charge-kortet.

4. Opphever plikten til å erstatte skaden som ble pålagt tiltalte R. P. G. vedrørende handlingen som ble tilregnet ham i punkt 1 i del B av dommen.

5. Fjerner fra beskrivelsen av handlingen som ble tilregnet tiltalte R. P. G. i punkt 2 i del B av dommen, konstateringen om at villedningen gjaldt hensikten om å betale de skyldige beløpene innen fristen.

6. Fastslår, med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte R. P. G. i punkt 6 i del B, at han i perioden fra 9. juli 2009 til 22. august 2009 rettsstridig tilegnet seg et beløp på 107 830,92 PLN til skade for M. K., og reduserer med denne endringen den idømte fengselsstraffen til 1 (ett) år.

7. Fastslår at tiltalte R. P. G. begikk handlingen som ble tilregnet ham i punkt 8 i del B, i perioden fra 10. juni 2014 til 24. juni 2014, og fastsetter verdien av formuesgodet som var gjenstand for disposisjonen, til 500 PLN.

8. Opphever det strafferettslige tiltaket i form av forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt, som ble idømt de tiltalte R. P. G. og E. G. for handlingene som ble tilregnet dem i punkt 2a, 2b og 3 i del A av dommen, og dessuten R. P. G. for handlingene i punkt 1, 2, 3 og 4 i del B av dommen, samt det strafferettslige tiltaket i form av forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting, som ble idømt begge de tiltalte for handlingen som ble tilregnet dem i punkt 2b i del A av dommen.

9. Fjerner bestemmelsen i art. 64 § 2 i straffeloven fra grunnlaget for straffutmålingen for samtlige handlinger som ble tilregnet de tiltalte R. P. G., E. G. og D. Z. K.

10. I medhold av art. 91 § 2 i straffeloven, art. 86 § i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, idømmer tiltalte R. P. G. en samlet fengselsstraff på 2 (to) år.

II. Opprettholder dommen i den øvrige påankede delen.

III. Tilkjenner advokat T. O. – forsvarer for tiltalte E. G. – og advokat A. O. – forsvarer for tiltalte D. Z. K. – et beløp på 1 180,80 PLN hver, hvorav 220,80 PLN utgjør merverdiavgift, som godtgjørelse fra statskassen for offentlig oppnevnt forsvar under ankebehandlingen.

IV. Fritar de tiltalte fra å betale saksomkostningene for andre instans og pålegger statskassen å dekke disse.

Begrunnelse vedrørende de faktiske forhold

R. P. G. og E. G. ble tiltalt for følgende:

I. At de i perioden fra 26. april 2006 til 25. august 2006 i S. og W., i fellesskap og etter avtale, med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med

det formål å hindre fullbyrdelsen av tvangsgrunnlag utstedt mot dem av lederen for skattekontoret i S. med numrene (...), byadministrasjonen i S. med numrene (...) og voivodskapsadministrasjonen i (...) med numrene (...), på til sammen 24 745,64 PLN, herunder 14 005,50 PLN i hovedstol, samt betalingspålegget utstedt 4. april 2002 i saken I Nc 34/02, som den 29. april 2002 ble påført tvangsfullbyrdelsespåtegning til fordel for kreditor J. K., på et beløp på 18 911,43 PLN, herunder 11 000 PLN i hovedstol, hindret dekningen av kravene til sine kreditorer – statskassen, representert ved lederen for skattekontoret i S. og voivoden i (...), byen (...), representert ved borgermesteren i byen S., samt J. K. – ved at de pro forma beheftet bestanddeler av sin formue som inngikk i ektefellenes felleseie, i form av R. P. G.s krav på arbeidsvederlag fra L. Sp. z o.o. i W. i henhold til arbeidsavtalen av 8. februar 2006.

Dette gjorde de ved den 26. april 2006 å inngå et pro forma-forlik for den lokale domstolen i S., hvor R. P. G. forpliktet seg til å betale underholdsbidrag til E. G. og deres tre mindreårige barn på til sammen 6 100 PLN per måned, til tross for at det forelå fare for utlegg i dette arbeidsvederlaget fra lederen for skattekontoret i S. og namsmannen ved den lokale domstolen i S., T. Z.

Deretter fremla de en kopi av det ovennevnte forliket den 6. juli 2006 for L. Sp. z o.o. i W., og den 25. august 2006 for namsmannen ved den lokale domstolen i S., T. Z., under tvangsfullbyrdelsessaken II Kmp 63/06,

det vil si en handling som omfattes av art. 300 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

II. At de i perioden fra 28. juli 2010 til 29. oktober 2011 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet Bank (...) til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler i form av penger på et beløp på 240 076,66 PLN.

Dette gjorde de ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede ansatte i den fornærmede banken med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne næringsvirksomheten, foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å tilbakebetale forpliktelsene som fulgte av rammeavtalen om åpning og føring av kontoer samt levering av utvalgte banktjenester, inngått 28. juli 2010 med Bank (...), samt av ytterligere avtaler og oppgjør av transaksjoner gjennomført på driftskonto nr. (...) på grunnlag av den nevnte rammeavtalen ved hjelp av det utstedte charge-kortet (...).

Etter åpningen av den nevnte kontoen og mottakelsen av det nevnte charge-kortet skaffet de seg deretter økonomiske midler, slik at det oppstod en negativ debetsaldo på til sammen 240 076,66 PLN, som de deretter unnlot å tilbakebetale.

E. G. fremla, med det formål å skaffe seg selv og R. G. den nevnte pengeytelsen fra banken til et bestemt næringsformål, innenfor rammen av søknaden om inngåelse av ovennevnte rammeavtale av 28. juli 2010, en uriktig skriftlig erklæring hvor det fremgikk at søkerens nettoinntekter i det siste året før søknaden ble inngitt, utgjorde 2 000 000 PLN.

I søknaden av 28. juli 2010 om innvilgelse av en grense på 20 000 PLN på kortet tilknyttet den nevnte kontoen fremla hun dessuten en uriktig skriftlig erklæring hvor det fremgikk at søkerens omsetning i løpet av de siste 12 månedene, i det siste året før søknaden ble inngitt, utgjorde 2 000 000 PLN.

Disse erklæringene samsvarte ikke med virkeligheten og gjaldt omstendigheter av vesentlig betydning for innvilgelsen av den nevnte finansielle støtten.

Etter å ha mottatt de angitte økonomiske midlene unnlot de å tilbakebetale dem, hvorved de påførte den ovennevnte banken et tap på 240 076,66 PLN, noe som utgjør formue av betydelig verdi,

det vil si, for E. G., en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, og for R. P.

G., en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

DEL 2 – Side 5–11 av 107

Begrunnelse vedrørende de faktiske forhold – fortsettelse

III. At de i perioden fra 28. september 2010 til 2. november 2010 i S., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet J. K., som drev næringsvirksomhet under navnet Gospodarstwo (...), til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesgoder i form av varer til en samlet verdi av 4 680,36 PLN.

Dette gjorde de ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede den fornærmede og hans ansatte med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne virksomheten, foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å oppfylle de inngåtte avtalene om kjøp av honning og birøktprodukter, dokumentert ved merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 28. september 2010 og merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 2. november 2010, hvoretter de verken betalte innen den fastsatte fristen eller returnerte de mottatte varene,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

IV. At de i perioden fra 25. oktober 2010 til 8. mars 2011 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet J. S., som drev næringsvirksomhet under navnet (...), til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesgoder i form av varer til en samlet verdi av 61 965,38 PLN.

Dette gjorde de ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede den fornærmede og hans ansatte med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne virksomheten, foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å oppfylle de inngåtte salgsavtalene, dokumentert ved ti merverdiavgiftsfakturaer vedrørende salg av fyrstikker, lightere og annet tilbehør:

- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 25. oktober 2010,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 27. oktober 2010,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 4. november 2010,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 10. november 2010,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 24. november 2010,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 26. november 2010,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 31. januar 2011,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 8. februar 2011,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 8. februar 2011,
- merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 8. mars 2011,

hvoretter de verken betalte innen den fastsatte fristen eller returnerte de mottatte varene,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

V. At de i perioden fra 26. april 2011 til 23. mai 2011 i T., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet B. O., som drev næringsvirksomhet under navnet (...), til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesgoder i form av varer til en samlet verdi av 5 637,13 PLN.

Dette gjorde de ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede den fornærmede og hennes ansatte med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne virksomheten, foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å oppfylle de inngåtte salgsavtalene, dokumentert ved tre merverdiavgiftsfakturaer vedrørende salg av varer i form av drikkevarer og andre næringsmidler – merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 26. april 2011, (...) av 10. mai 2011 og (...) av 23. mai 2011 – hvoretter de verken betalte innen den fastsatte fristen eller returnerte de mottatte varene,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

VI. At de den 31. juli 2011 i W., i fellesskap og etter avtale, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet (...) S.A. i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler på et beløp på 12 300 PLN.

Dette gjorde de ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede ansatte i det fornærmede selskapet med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne virksomheten, foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å oppfylle den inngåtte avtalen om levering av markedsføringstjenester, dokumentert ved merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 31. juli 2011, hvoretter de unnlot å betale innen den fastsatte fristen for den utførte tjenesten,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven.

VII. At de i perioden fra 29. mars 2012 til 30. april 2012 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet deltakerne i det sivilrettslige selskapet (...) i S. G., P. J. og M. S., til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesgoder i form av varer til en samlet verdi av 26 031,94 PLN.

Dette gjorde de ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede de fornærmede og deres ansatte med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne virksomheten, foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å oppfylle de inngåtte avtalene om salg av varer i form av batterier og annet tilbehør, dokumentert ved merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 29. mars 2012 på et beløp på 15 242,87 PLN og merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 30. april 2014 på et beløp på 10 789,07 PLN, samt med hensyn til muligheten for å tvangsfullbyrde krav i henhold til vekselen utstedt av E. G., som tjente som sikkerhet for den inngåtte forpliktelsen.

Deretter unnlot de å betale innen den fastsatte fristen og returnerte heller ikke de mottatte varene,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

VIII. At de i perioden fra 21. mai 2013 til 7. juni 2013 i B., i fellesskap og etter avtale, med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, mens de faktisk drev næringsvirksomhet under navnet (...), hvilket foretak var skyldner overfor flere kreditorer – Bank (...), J. K., J. S., B. O., (...) Spółka Akcyjna med hovedsete i W., samt deltakerne i det sivilrettslige selskapet (...) i S. G., P. J. og M. S. – hindret dekningen av deres krav.

Dette gjorde de ved å opprette en ny økonomisk enhet under foretaksnavnet (...) og gjennom foreningen (...) i B. overføre formuesgoder til denne som tingsinnskudd, tilhørende foretaket (...), i form av 400 enheter av farmasøytiske produkter under navnet B., til en samlet verdi av 10 000 PLN,

det vil si en handling som omfattes av art. 301 § 1 i straffeloven, jf. art. 308 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

IX. At de den 20. desember 2013 i W., med det formål å oppnå økonomisk vinning, i fellesskap og etter avtale, idet E. G. innehadde stillingen som styreleder i (...) Sp. z o.o. i B., forledet det polsk-(...) selskapet med begrenset ansvar i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler på et beløp på 38 873,05 PLN.

Dette gjorde de ved, i forbindelse med inngåelsen av låneavtale nr. (...) med det fornærmede fondet (...) på et beløp på 50 000 PLN, ved fremleggelsen av en veksel som tjente som sikkerhet for denne avtalen, samt ved avgivelsen av en vekselkausjon, å villede ansatte i det fornærmede selskapet med hensyn til hensikten om å oppfylle den nevnte låneavtalen og tilbakebetale hele lånebeløpet, samt med hensyn til muligheten for å tvangsfullbyrde krav i henhold til vekselen og vekselkausjonen som tjente som sikkerhet for den inngåtte forpliktelsen.

Deretter unnlot de å tilbakebetale beløpet på 38 873,05 PLN innen den fastsatte fristen,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven.

X. At de i perioden fra 5. februar 2014 til 15. desember 2014 i B. og W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, i fellesskap og etter avtale, idet R. P. G. innehadde stillingen som styreleder i foreningen (...) i B., og E. G. innehadde stillingen som styreleder i (...) Sp. z o.o. i B., forledet stiftelsen (...) i W., som disponerte offentlige midler fra Det europeiske økonomiske samarbeidsområdets finansieringsordning, til å foreta en ugunstig disposisjon over stiftelsens formuesmidler fra Det europeiske økonomiske samarbeidsområdets finansieringsordning på et beløp på 108 900 PLN, samt forsøkte å forlede denne stiftelsen til å foreta en ugunstig disposisjon over ytterligere 133 086 PLN av disse midlene.

Dette gjorde de ved at de i søknaden fremlagt av R. P. G. den 5. februar 2014 om tildeling av tilskudd fra stiftelsen til denne foreningen for gjennomføring av prosjekt nr. E1/143 vedrørende bekjempelse av diskriminering, samt i tilskuddsavtalen på et beløp på 241 986 PLN, inngått på grunnlag av denne søknaden den 8. april 2014, villedet stiftelsens ansatte med hensyn til:

- hensikten om å oppfylle den nevnte tilskuddsavtalen,
- hensikten om å sørge for et eget bidrag på minst 10 % av de samlede støtteberettigede kostnadene knyttet til prosjektet som var gjenstand for tilskuddsavtalen,
- hensikten om å anvende, avregne og dokumentere midlene fra dette tilskuddet i samsvar med reglene fastsatt i vedlegg nr. 2 til den aktuelle tilskuddsavtalen,
- samt muligheten for å tvangsfullbyrde krav i henhold til vekselen som tjente som sikkerhet for den inngåtte forpliktelsen.

Etter å ha mottatt midlene fra den første av de tre utbetalingene som var fastsatt i tilskuddsavtalen, på et beløp på 108 900 PLN, tok R. P. G. i perioden fra 22. april 2014 til 23. mai 2014, i strid med forpliktelsen som fulgte av tilskuddsavtalen, ut 108 890 PLN av tilskuddsmidlene i kontanter fra foreningens bankkonto, hvor disse midlene befant seg.

Han anvendte ikke midlene fra det mottatte tilskuddet i samsvar med den påtatte forpliktelsen, sørget ikke for et eget bidrag på minst 10 % av de samlede støtteberettigede kostnadene knyttet til prosjektet som var gjenstand for tilskuddsavtalen, og anvendte, avregnet og dokumenterte ikke bruken av midlene fra dette tilskuddet i samsvar med de fastsatte reglene.

Til tross for at han var forpliktet til å tilbakebetale en del av tilskuddet på et beløp på 87 800 PLN, tilbakebetalte han ikke dette beløpet til stiftelsen (...) innen den fastsatte fristen, den 15. desember 2014.

Med den hensikt å motta den andre og tredje utbetalingen fastsatt i ovennevnte tilskuddsavtale, på til sammen 133 086 PLN, villedet de dessuten ansatte i den nevnte stiftelsen med hensyn til hvorvidt midlene fra den første utbetalingen var anvendt på korrekt måte, gjennom uriktige skriftlige erklæringer i form av rapporter om gjennomføringen av prosjektet, fremlagt av R. P. G. den 20. juni 2014, 29. juli 2014 og 28. august 2014.

Av disse rapportene fremgikk det at 108 889,17 PLN, det vil si 99,99 % av de mottatte midlene, var anvendt i samsvar med den inngåtte avtalen, mens R. P. G. i virkeligheten, i strid med tilskuddsavtalen, hadde tatt ut disse midlene i kontanter, ikke hadde anvendt midlene fra det

mottatte tilskuddet i samsvar med den påtatte forpliktelsen, ikke hadde sørget for et eget bidrag på minst 10 % av de samlede støtteberettigede kostnadene knyttet til prosjektet som var gjenstand for tilskuddsavtalen, og ikke hadde anvendt, avregnet eller dokumentert bruken av midlene fra tilskuddet i samsvar med de fastsatte reglene.

I de fremlagte rapportene oppga han dessuten kostnader i forbindelse med kjøp av varer og tjenester som i virkeligheten ikke var blitt levert eller utført, idet han fremla følgende merverdiavgiftsfakturaer, utstedt av E. G., som inneholdt uriktige opplysninger:

– **Nr. (...) av 22. april 2014**, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende komplett utrustning av kontorarbeidsplasser med utstyr i samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en nettoverdi på 8 130,08 PLN og med merverdiavgift på 1 869,92 PLN.

Av fakturaen fremgikk det at den var betalt kontant på utstedelsesdagen, det vil si den 22. april 2014, mens (...) Sp. z o.o. i B. i virkeligheten ikke hadde utført denne tjenesten for foreningen, og den nevnte merverdiavgiftsfakturaen ikke var blitt betalt på utstedelsesdagen.

– **Nr. (...) av 23. april 2014**, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for teaterforeningen Dom Na Młynowej «Teatr Trzyrzecze» i B.:

«Tjeneste vedrørende gjennomføring av en markedsføringskampanje, herunder utforming og trykking av materiell samt produksjon av viralt innhold.

Distribusjon av materiell.

I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en nettoverdi på 39 837,40 PLN og med merverdiavgift på 9 162,60 PLN.

Av fakturaen fremgikk det at den var betalt kontant på utstedelsesdagen, det vil si den 23. april 2014, mens (...) Sp. z o.o. i B. i virkeligheten ikke hadde utført denne tjenesten for foreningen, og den nevnte merverdiavgiftsfakturaen ikke var blitt betalt på utstedelsesdagen.

– **Nr. 16/A/2014 av 24. april 2014**, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Levering av omfattende tjenester, herunder IT-tjenester knyttet til oppstarten av prosjektet, herunder utforming av visuell identitet, utarbeidelse av design for nettsider samt drift av disse. I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en nettoverdi på 9 756,10 PLN og med merverdiavgift på 2 243,90 PLN.

Av fakturaen fremgikk det at den var betalt kontant på utstedelsesdagen, det vil si den 24. april 2014, mens (...) Sp. z o.o. i B. i virkeligheten ikke hadde utført denne tjenesten for foreningen, og den nevnte merverdiavgiftsfakturaen ikke var blitt betalt på utstedelsesdagen.

– **Nr. (...) av 29. april 2014**, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende komplett utrustning av konferanse- og forestillingssalen samt personalfasilitetene. I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en nettoverdi på 28 048,78 PLN og med merverdiavgift på 6 451,22 PLN.

Av fakturaen fremgikk det at den var betalt kontant på utstedelsesdagen, det vil si den 29. april 2014, mens (...) Sp. z o.o. i B. i virkeligheten ikke hadde utført denne tjenesten for foreningen, og den nevnte merverdiavgiftsfakturaen ikke var blitt betalt på utstedelsesdagen.

Han fremla dessuten uriktige skriftlige erklæringer avgitt av E. G. den 25. august 2014, hvorav det fremgikk at det mellom foreningen (...) i B. og (...) Sp. z o.o. i B. ikke forelå forbindelser som kunne gi grunn til innvendinger mot åpenheten i de forretningsmessige forbindelsene, og at det

ikke forelå økonomiske avhengighetsforhold som kunne gi grunn til tvil om åpenheten i de kommersielle transaksjonene mellom foreningen og dette selskapet, samt at dokumentasjonen vedrørende disse tjenestene ikke kunne gjøres tilgjengelig på grunn av forretningshemmelighetene til (...) Sp. z o.o. i B.

Av disse erklæringene fremgikk det at tjenestene angitt i de ovennevnte merverdiavgiftsfakturaene var blitt utført av selskapet.

De ovennevnte erklæringene og dokumentene var av vesentlig betydning for innvilgelsen av den nevnte økonomiske støtten. De oppnådde imidlertid ikke sitt tilsiktede mål med hensyn til beløpet på 133 086 PLN, som følge av holdningen til de ansatte i stiftelsen (...) i W. og resultatene av kontrollen som disse hadde gjennomført, idet de begikk denne straffbare handlingen med hensyn til formuesgoder av betydelig verdi,

det vil si, for E. G., en handling som omfattes av art. 271 § 3 i straffeloven, i sammenstøt med art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, og for R. P. G., en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

XI. At de den 20. februar 2014 i W., med det formål å oppnå økonomisk vinning, i fellesskap og etter avtale, forledet Towarzystwo (...) Sp. z o.o. i B., som også disponerte offentlige midler fra Det europeiske regionale utviklingsfondet, til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler, medfinansiert av midler fra Det europeiske regionale utviklingsfondet, på et beløp på 46 299,17 PLN.

Dette gjorde de ved, i forbindelse med inngåelsen av pengelånsavtale nr. (...) på et beløp på 50 000 PLN mellom de fornærmede selskapene, som opererte innenfor rammen av et konsortium under navnet (...), og (...) Sp. z o.o. i B., ved fremleggelsen av vekselen som tjente som sikkerhet for denne avtalen, samt ved avgivelsen av vekselkausjoner, å villede ansatte i de fornærmede selskapene med hensyn til hensikten om å oppfylle den nevnte låneavtalen og tilbakebetale hele lånebeløpet, hensikten om at (...) Sp. z o.o. i B. skulle anvende disse midlene til kjøp av en datamaskin, en pakkemaskin og produksjonsmaterialer, samt muligheten for å tvangsfullbyrde krav i henhold til vekselen og vekselkausjonene som tjente som sikkerhet for den inngåtte forpliktelsen.

Deretter unnlot de å tilbakebetale beløpet på 46 299,17 PLN innen den fastsatte fristen,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven.

R. P. G. ble dessuten tiltalt for følgende:

XII. At han i perioden fra 1. mars 2007 til 2. september 2009 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, under utøvelsen av virksomhet innenfor foretaket drevet under navnet (...), rettsstridig tilegnet seg betrodde formuesmidler i form av penger på et beløp på 128 880,47 PLN, tilhørende foretaket drevet av M. K. under navnet (...), som var blitt betrodd ham i henhold til samarbeidsavtalen inngått den 1. mars 2007.

Dette gjorde han ved at han i samsvar med den nevnte avtalen innkrevde betaling fra forretningsforbindelsene til foretaket (...) for leverte varer, hvoretter han, i strid med den påtatte forpliktelsen, unnlot å overføre disse midlene, som tilhørte (...), til den fornærmede.

Den fornærmede gjenvant en del av de rettsstridig tilegnede formuesmidlene, på et beløp på 21 049,55 PLN, ved den 24. september 2009 å foreta motregning av fordringer som foretaket drevet under navnet (...) hadde overfor (...),

det vil si en handling som omfattes av art. 284 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

XIII. At han i perioden fra 26. august 2013 til 18. september 2013 i B. og W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å

oppnå økonomisk vinning, forledet (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler på et beløp på 68 000 PLN.

Dette gjorde han ved, i egenskap av styreleder i foreningen (...) i B., den 26. august 2013 å fremlegge en søknad om at det fornærmede selskapet skulle innvilge denne foreningen et lån til dekning av utgifter knyttet til foreningens vedtektsfestede virksomhet, samt ved på grunnlag av denne søknaden den 18. september 2013 å inngå låneavtale nr. 2553/S/09/2013 på et beløp på 68 000 PLN.

Han villedet ansatte i dette selskapet med hensyn til hensikten om å oppfylle den nevnte låneavtalen, muligheten for foreningen til å skaffe økonomiske midler på et beløp på 112 000 PLN fra en impresarioavtale inngått med foretaket drevet under navnet (...), samt med hensyn til omstendigheten at dette foretaket drev (...), og muligheten for å tvangsfullbyrde krav i henhold til vekselen som tjente som sikkerhet for den inngåtte forpliktelsen.

Deretter unnlot han å tilbakebetale det mottatte lånebeløpet innen den fastsatte fristen,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

XIV. At han i perioden fra 16. mai 2014 til 24. juni 2014 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, i egenskap av styreleder i foreningen (...) i B., forledet M. T., som drev næringsvirksomhet under navnet (...), til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler på et beløp på 500 PLN, og forsøkte å forlede den nevnte fornærmede til å foreta en ugunstig disposisjon over ytterligere 500 PLN.

Dette gjorde han ved at han i den nevnte perioden benyttet seg av tjenester levert av foretaket drevet av den fornærmede, og ved å erklære at disse tjenestene ble utført for foreningen (...) i B., villedet den fornærmede og hans ansatte med hensyn til hensikten om å oppfylle forpliktelsen som fulgte av serveringstjenestene utført av den fornærmedes foretak, senere dokumentert ved merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 24. juni 2014.

Deretter unnlot han å betale for de leverte tjenestene innen den fastsatte fristen, idet han ikke oppnådde sitt tilsiktede mål med hensyn til det ytterligere beløpet på 500 PLN, som følge av den fornærmedes holdning,

det vil si en handling som omfattes av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

3) D. Z. K. ble tiltalt for følgende:

XV. At hun i perioden fra 6. august 2009 til 31. mai 2012 i B. og S., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, gjennom sine handlinger gjorde det lettere for R. P. G. og E. G. å begå en straffbar handling.

Dette gjorde hun ved at hun, med den hensikt at de nevnte personene skulle begå en straffbar handling, den 13. august 2009 fremla en søknad for borgermesteren i byen S., som førte registeret over næringsvirksomhet, om registrering i dette registeret av foretaket under navnet (...), selv om næringsvirksomheten innenfor dette foretaket i virkeligheten ble drevet av R. P. G. og E. G.

I perioden fra 6. august 2009 til 31. mai 2012 ga hun dessuten E. G. fullmakter til å ivareta alle anliggender vedrørende dette foretaket, og stilte til disposisjon for R. P. G. og E. G. bankkonto nr. (...), åpnet og ført i hennes navn av Bank (...), samt tjenester knyttet til disse kontoene, herunder særlig ved å gjøre det mulig for de nevnte personene å benytte betalingskort tilknyttet denne kontoen.

Gjennom dette gjorde hun det lettere for R. P. G. og E. G. i perioden fra 28. juli 2010 til 30. april 2012 å forlede en rekke økonomiske virksomheter, i form av Bank (...), J. K., J. S., B. O., (...) Spółka Akcyjna med hovedsete i W., samt deltakerne i det sivilrettslige selskapet (...) i S. G., P. J. og M. S., til å foreta ugunstige disposisjoner over egne formuesgoder.

Dette skjedde ved at disse næringsdrivende og deres ansatte ble villedet med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev næringsvirksomheten under navnet (...), foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å oppfylle avtalene som dette foretaket hadde inngått med de fornærmede.

Dermed ble de nevnte fornærmede påført et tap på til sammen 350 691,47 PLN, hvilket utgjør formuesgoder av betydelig verdi,

det vil si en handling som omfattes av art. 18 § 3 i straffeloven, jf. art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven.

DEL 3 – Side 11–18 av 107

Dommen avsagt av førsteinstansdomstolen

Distriktsdomstolen i Białystok fastslo ved dom av 14. juli 2016, saksnr. III K 78/15, følgende:

A. De tiltalte R. P. G. og E. G. ble funnet skyldige:

1. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt I, i at de:

I fellesskap og etter avtale, i S. og W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning og hindre fullbyrdelsen av:

– Bøtene med nr. (...) på 50 PLN og (...) på 200 PLN, ilagt R. P. G., med betalingsfrister henholdsvis 24.09.2005 og 02.03.2006, oppført i tvangsgrunnlagene nr. W2/3719/05 og W2/1129/06, utstedt henholdsvis 02.11.2005 og 18.04.2006 av voivoden i (...), og som E. G. hadde kjennskap til;

– R. P. G.s forpliktelser vedrørende:

a. merverdiavgift (VAT) for juli, august, september og oktober 2001;

b. personinntektsskatt for juli, august, september, oktober og desember 2001;

c. inntektsskatt med fast sats på visse inntekter for juli 2001;

oppført i følgende tvangsgrunnlag utstedt av lederen for skattekontoret i S.:

- **14.09.2001, nr. SM 6/2756/2001,**
- **13.09.2001, nr. SM 1/2722/2001,**
- **05.10.2001, nr. SM 1/2875/2001,**
- **09.10.2001, nr. SM 6/2902/2001,**
- **09.11.2001, nr. SM 1/3126/2001,**
- **15.11.2001, nr. SM 6/3150/2001,**
- **05.12.2001, nr. SM 1 3760/01,**
- **19.12.2001, nr. SM 6 4099/01,**
- **29.07.2002, nr. SM 1 10727/02,**
- **22.12.2004, nr. SM 2/28275/04;**

som ved avgjørelser av den lokale domstolen i S. av 7. juni 2002, 14. og 21. mars samt 30. mai 2003 ble påført tvangsfullbyrdelsespåtegninger også overfor skyldnerens ektefelle, E. G., med hennes ansvar begrenset til formuesgodene som var omfattet av ektefellenes lovbestemte felleseie, idet den samlede verdien av hovedkravene oppført i disse – uten

renter, purregebyrer og tvangsfullbyrdelseskostnader – i april 2006 utgjorde 13 902,59 PLN;

– Betalingspålegget utstedt av den lokale domstolen i Suwałki den 4. april 2002 i saken med saksnr. I Nc 34/02, påført tvangsfullbyrdelsespåtegning ved avgjørelse av 29.04.2002, til fordel for kreditor J. K. og mot skyldnerne R. P. G. og E. G., hvorved disse ble pålagt solidarisk å betale saksøkeren et samlet beløp på 18 911,43 PLN, herunder et hovedkrav på 11 000 PLN;

hindret dekningen av kreditorenes krav, det vil si statskassens krav, representert ved lederen for skattekontoret i S. og voivoden i (...), samt J. K.s krav.

Dette gjorde de ved den 26. april 2006 for den lokale domstolen i Suwałki – i saken med saksnr. III RC 117/06, reist av E. G. og hennes barn mot R. P. G. vedrørende underholdsbidrag – å avgi pro forma-viljeserklæringer ved inngåelse av et forlik, i henhold til hvilket R. P. G. forpliktet seg til å betale underholdsbidrag til E. G. og deres tre mindreårige barn på til sammen 6 100 PLN per måned, med virkning fra 01.04.2006.

Dette skjedde til tross for at det ikke forelå grunnlag for en rettslig regulering av saksøktes oppfyllelse av underholdsplikten eller for tvangsfullbyrdelse av denne i form av pengeytelser.

Etter å ha fått en tvangsfullbyrdelsespåtegning den 27.04.2006 fremla de den 6. juli 2006 forliket for R. P. G.s arbeidsgiver, det vil si (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W., med sikte på at selskapet skulle foreta trekk og overføre beløpene vedrørende underholdsbidrag til kreditorene.

Den 25. august 2006 fremla de det også for namsmannen T. Z. i distrikt II ved den lokale domstolen i Suwałki, idet de innga en begjæring om å innlede tvangsfullbyrdelse av de ovennevnte periodiske ytelsene.

Den 06.09.2006 tok namsmannen utlegg i skyldnerens arbeidsvederlag, som allerede den 04.07.2006 hadde vært gjenstand for utlegg fra den administrative tvangsfullbyrdelsesmyndigheten, og som dessuten var truet av utlegg fra namsmannen i saken reist etter begjæring fra J. K., med saksnr. II KM 268/06, hvilket fant sted ved skriv av 04.10.2006.

Som følge av dette ble det i perioden fra juli 2006 til september 2007 hver måned, med unntak av august 2006, foretatt trekk for underholdsbidrag i R. P. G.s arbeidsvederlag, som utgjorde de ovennevnte ektefellenes felles formue, på til sammen 17 271,72 PLN. Etter fradrag for tvangsfullbyrdelseskostnadene ble disse midlene overført til E. G.

De oppnådde imidlertid ikke sitt tilsiktede mål med hensyn til samtlige krav som fulgte av tvangsgrunnlag nr. SM 6/2756/2001, samt en del av kravene oppført i tvangsgrunnlagene nr. SM 6/2902/2001 og SM 6/3150/2001, blant annet fordi begjæringen til namsmannen om å innlede og gjennomføre tvangsfullbyrdelse av kravene på underholdsbidrag ble inngitt for sent, og fordi lederen for skattekontoret i S. som følge av dette hadde fått gjennomført et effektivt utlegg i skyldnerens arbeidsvederlag.

De hadde gjort begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en straffbar handling etter art. 300 § 2 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 07.06.2010 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten dem i medhold av art. 300 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, og idømte dem i medhold av art. 300 § 2 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, hver en fengselsstraff på 6 (seks) måneder samt en bot på 70 (sytti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN.

2. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt II, i at de:

a. I perioden fra 28. juli 2010 til 9. september 2010 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale med hverandre, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet Bank (...) til å foreta en ugunstig disposisjon over penger på et beløp på 20 000 PLN.

Dette gjorde de ved, i D. Z. K.s navn – som de hadde registrert næringsvirksomheten under navnet (...) på, men som de selv drev personlig – å inngå en avtale om bankkonto nr. (...) under navnet Ekstrabiznes, samt ved å fremlegge søknader om utstedelse av et (...) charge-kort tilknyttet denne kontoen og om innvilgelse av en tilhørende beløpsgrense.

De villedet bankens representanter med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev næringsvirksomheten under det ovennevnte navnet, hensikten om å benytte kontoen i samsvar med innholdet i den tilhørende avtalen, samt hensikten om å tilbakebetale forpliktelsen på 20 000 PLN som fulgte av den innvilgede beløpsgrensen på (...) charge-kort nr. (...), utstedt i E. G.s navn.

Med det formål å skaffe seg selv en slik pengeytelse fra den ovennevnte finansinstitusjonen, som ble innvilget institusjonelle kunder til et bestemt næringsformål, inntok de uriktige skriftlige erklæringer i følgende skjemaer:

– «Rammeavtale om åpning og føring av bankkontoer samt levering av utvalgte banktjenester» av 28. juli 2010, om at nettoinntektene til (...) i det siste året utgjorde 2 000 000 PLN;

– «Søknad om innvilgelse av beløpsgrense på Visa Business-kort» av 28. juli 2010, om at salgsverdien til det ovennevnte foretaket i løpet av de siste 12 månedene utgjorde 2 000 000 PLN.

Disse erklæringene gjaldt omstendigheter av vesentlig betydning for fastsettelsen og innvilgelsen av en beløpsgrense på charge-kortet på 20 000 PLN.

De påførte en skade av denne verdien og gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en straffbar handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten dem i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven, og idømte dem i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven, jf. art. 11 § 3 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, hver en fengselsstraff på 8 (åtte) måneder samt en bot på 100 (hundre) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten de tiltalte E. G. og R. P. G. solidarisk å betale Bank (...) et beløp på 20 000 (tjue tusen) PLN som erstatning for den påførte skaden. Deres ansvar er solidarisk med D. Z. K., som ved betalingspålegg utstedt den 07.08.2012 av distriktsdomstolen i W., i saken med saksnr. XX GNc 402/12, ble pålagt å betale banken blant annet det ovennevnte beløpet, som inngikk i hovedkravet;

– I medhold av art. 41 § 2 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten de tiltalte E. G. og R. P. G. forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 3 (tre) år;

– I medhold av art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten de tiltalte E. G. og R. P. G. forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 3 (tre) år.

b. I perioden fra 2. oktober 2010 til 5. oktober 2011 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale med hverandre, med det formål å oppnå økonomisk vinning, tok de med tilegnelseshensikt formuesgoder av betydelig verdi tilhørende Bank (...), det vil si penger på et beløp på 220 076,66 PLN.

Dette gjorde de etter at de i D. Z. K.s navn – som de hadde registrert næringsvirksomheten under navnet (...) på, men som de selv drev personlig – hadde inngått en avtale om bankkonto nr. (...) under navnet Ekstrabiznes, og etter at banken, som var blitt villedet, hadde utstedt et (...) charge-kort nr. (...) i E. G.s navn, med en beløpsgrense på 20 000 PLN, tilknyttet denne kontoen.

Etter å ha oppdaget at kortet fortsatt var aktivt og kunne benyttes til transaksjoner selv etter at beløpsgrensen var nådd og kortgjelden ikke var tilbakebetalt – noe som var en følge av en systemfeil som innebar at kortets beløpsgrense automatisk ble fornyet hver måned uten kontroll av hvorvidt tidligere gjeld var tilbakebetalt – benyttet de seg av dette kortet, vel vitende om at de ikke hadde rett til å disponere over bankens penger.

De tok ut penger fra minibanker og foretok kontantløse betalinger, hvorved de forårsaket en skade av den ovennevnte verdien, og de gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en straffbar handling etter art. 278 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten dem i medhold av art. 278 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, og idømte dem i medhold av art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, hver en fengselsstraff på 1 (ett) år og 7 (syv) måneder samt en bot på 150 (hundre og femti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten de tiltalte E. G. og R. P. G. solidarisk å betale Bank (...) et beløp på 220 076,66 (to hundre og tjue tusen og syttiseks 66/100) PLN som erstatning for den påførte skaden. Deres ansvar er solidarisk med D. Z. K., som ved betalingspålegg utstedt den 07.08.2012 av distriktsdomstolen i W., i saken med saksnr. XX GNc 402/12, ble pålagt å betale banken blant annet det ovennevnte beløpet, som inngikk i hovedkravet;

– I medhold av art. 41 § 2 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten de tiltalte E. G. og R. P. G. forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 5 (fem) år;

– I medhold av art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten de tiltalte E. G. og R. P. G. forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 5 (fem) år.

3. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt VII, i at de:

I perioden fra en ikke nærmere fastslått dag i begynnelsen av mars 2012 til 30. april 2012 i B. og S. G., i fellesskap og etter avtale med hverandre, med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet P. J. og M. A. S. – deltakerne i det sivilrettslige selskapet (...)

med hovedsete i S. G. – til å foreta en ugunstig disposisjon over sine egne varer til en samlet verdi av 26 031,94 PLN.

Dette gjorde de ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede de ovennevnte selskapsdeltakerne og deres representant med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne næringsvirksomheten, foretakets økonomiske situasjon, hensikten om å oppfylle de inngåtte avtalene om kommersielt samarbeid og salg av varer i form av batterier og lommelykter – som var oppført i merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 29. mars 2012 og nr. (...) av 30. april 2014 – samt med hensyn til muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til en blankoveksel, utstedt og undertegnet av E. G. på vegne av det ovennevnte foretaket «(...)», som utgjorde:

«Sikkerhet for behørig oppfyllelse av forpliktelsene som følger av avtalen om kommersielt samarbeid av 12.03.2012»,

og de gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten dem i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, og idømte dem i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, hver en fengselsstraff på 7 (syv) måneder samt en bot på 80 (åtti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten de tiltalte R. P. G. og E. G. solidarisk å betale M. A. S. et beløp på 9 033,52 (ni tusen og trettitre 52/100) PLN som erstatning for den påførte skaden. Deres ansvar er solidarisk med D. Z. K., som ved betalingspålegg utstedt den 23.10.2012 av den lokale domstolen Gdańsk-Północ i Gdańsk, i saken med saksnr. IV GNc 4491/12, ble pålagt å betale P. J. og M. A. S. som solidariske kreditorer blant annet et beløp på 9 033,52 PLN som hovedkrav;

– I medhold av art. 41 § 2 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten de tiltalte R. P. G. og E. G. forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 2 (to) år;

– I medhold av art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten de tiltalte R. P. G. og E. G. forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 2 (to) år.

4. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt IX, i at de:

I perioden fra 21. november til 20. desember 2013 i B. og W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, i fellesskap og etter avtale med hverandre – idet E. G. innehadde stillingen som styreleder i (...) Sp. z o.o. med hovedsete i B., og R. P. G. opptrådte som representant for foreningen (...) med hovedsete i B., som var selskapets eneste eier – forledet (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler på et beløp på 50 000 PLN.

Dette gjorde de ved å søke om inngåelse av låneavtale nr. (...) mellom (...) Sp. z o.o. og (...) Sp. z o.o. på det ovennevnte beløpet, samt ved å inngå denne avtalen.

De villedet långiverens representanter med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten, mulige finansieringskilder for kontrakten og tilbakebetaling av hele lånebeløpet, samt med hensyn til muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i

henhold til en blankoveksel – utstedt og undertegnet av E. G. på vegne av låntakeren – overfor R. P. G., som personlig kausjonist for denne vekselen, hvilket tjente som sikkerhet for rettidig tilbakebetaling av lånet.

De gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten dem i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

5. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt XI, i at de:

I februar 2014 i W., med det formål å oppnå økonomisk vinning, med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, i fellesskap og etter avtale med hverandre, forledet (...) S.A. med hovedsete i W. og (...) Sp. z o.o. med hovedsete i B. til å foreta en ugunstig disposisjon over penger på et beløp på 50 000 PLN, herunder midler overført fra Det europeiske regionale utviklingsfondet, som finansierte det operative programmet «Utvikling av det østlige Polen».

Dette gjorde de ved den 05.02.2014 å søke om inngåelse av låneavtale nr. (...) på det ovennevnte beløpet med (...) Sp. z o.o. med hovedsete i B., hos de ovennevnte foretakene, som opererte innenfor rammen av et konsortium under navnet (...), samt ved å inngå denne avtalen den 20.02.2014.

På denne datoen fremla de blant annet en blankoveksel samt vekselkausjoner i eget navn, og R. P. G. også som representant for foreningen (...), som tjente som sikkerhet for oppfyllelsen av denne avtalen.

De villedet långivernes representanter med hensyn til:

- **hensikten om å oppfylle kontrakten og tilbakebetale hele lånebeløpet,**
- **anvendelsen av lånemidlene fra (...) Sp. z o.o. til formålet angitt i avtalen,**
- **fraværet av gjeldsforpliktelser for dette selskapet,**
- **muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til vekselkausjonene som tjente som sikkerhet for den påtatte forpliktelsen.**

De gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten dem i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen samt handlingen som ble tilregnet dem i punkt 4:

– I medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven, jf. art. 33 § 2 i straffeloven og art. 91 § 1 i straffeloven, idømte retten tiltalte E. G. en fengselsstraff på 9 (ni) måneder samt en bot på 100 (hundre) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 91 § 1 i straffeloven, jf. art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte E. G. forbud mot å inneha stillinger i organene til selskaper underlagt handelsretten i en periode på 3 (tre) år.

DEL 4 – Side 18–24 av 107

B. Tiltalte R. P. G. ble funnet skyldig:

1. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt III, i at han:

I perioden fra en ikke nærmere fastslått dag i september 2010 – ikke senere enn den 28. dagen i denne måneden – til 2. november 2010 i B. og S., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet J. K., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S., til å foreta en ugunstig disposisjon over egne varer til en samlet verdi av 9 920,36 PLN.

Dette gjorde han ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede representanten for det ovennevnte foretaket med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev næringsvirksomheten under det ovennevnte navnet, hensikten om rettidig og fullstendig betaling for de bestilte og leverte birøktproduktene, samt betaling for den første leveransen før 2.11.2010.

Disse varene var oppført i merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 28. september 2010 og nr. (...) av 2. november 2010.

Med det formål å benytte det andre av de ovennevnte dokumentene som ekte, forfalsket han dette ved å undertegne det med «K.» i rubrikken «Underskrift fra personen som er berettiget til å motta merverdiavgiftsfakturaen».

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten tiltalte R. P. G. å betale (...) Sp. z o.o. med hovedsete i S. et beløp på 4 680,36 (fire tusen seks hundre og åtti 36/100) PLN som erstatning for den påførte skaden. Hans ansvar er solidarisk med D. Z. K., som ved betalingspålegg utstedt den 22.06.2012 av den lokale domstolen i Nowy Sącz, i saken med saksnr. V GNc 1126/12, ble pålagt å betale den næringsdrivende J. K. det samme beløpet som hovedkrav.

2. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt IV, i at han:

I perioden fra oktober 2010 – ikke senere enn fra den 25. dagen i denne måneden – til 8. mars 2011 i B. og S. W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, forledet J. F. S., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S. W., til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesgoder i form av varer til en samlet verdi av 61 965,38 PLN.

Dette gjorde han ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede representantene for det ovennevnte foretaket med hensyn til hensikten om rettidig og fullstendig betaling for bestilte og leverte fyrstikker, lightere, kondomer og drikkevarer (...).

Disse varene var oppført i følgende merverdiavgiftsfakturaer:

- **Nr. (...) av 25. oktober 2010;**

- **Nr. (...) av 27. oktober 2010;**
- **Nr. (...) av 4. november 2010;**
- **Nr. (...) av 10. november 2010;**
- **Nr. (...) av 24. november 2010;**
- **Nr. (...) av 26. november 2010;**
- **Nr. (...) av 31. januar 2011;**
- **Nr. (...) av 8. februar 2011;**
- **Nr. (...) av 8. februar 2011;**
- **Nr. (...) av 8. mars 2011.**

Med det formål å benytte det første av de ovennevnte dokumentene som ekte, forfalsket han dette ved å undertegne det med «K.» i rubrikken «Mottakerens underskrift».

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten tiltalte R. P. G. å betale (...) med hovedsete i S. W. et beløp på 46 519,98 (førtiseks tusen fem hundre og nitten 98/100) PLN som erstatning for den påførte skaden. Hans ansvar er solidarisk med D. Z. K., som ved betalingspålegg utstedt den 22.08.2012 av den lokale domstolen Lublin-Zachód i Lublin, i saken med saksnr. VI Nc-e 1317952/12, ble pålagt å betale den næringsdrivende J. F. S. blant annet et slikt beløp som hovedkrav.

3. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt V, i at han:

I perioden fra 26. april 2011 til 23. mai 2011 i T., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, ved tre anledninger forledet B. O., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i T., til å foreta en ugunstig disposisjon over egne varer til en samlet verdi av 5 637,13 PLN.

Dette gjorde han ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), å villede representantene for det ovennevnte foretaket med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev næringsvirksomheten under det ovennevnte navnet, samt hensikten om å betale for bestilte drikkevarer av merket (...), som ble levert med utsatt betalingsfrist og oppført i følgende merverdiavgiftsfakturaer:

- **Nr. (...) av 26. april 2011 – korrigert ved faktura nr. (...) av 05.05.2011 med et beløp på 140,81 PLN;**
- **Nr. (...) av 10. mai 2011 – korrigert ved faktura nr. (...) av samme dato til et beløp på 441,77 PLN;**
- **Nr. (...) av 23. mai 2011 – korrigert ved faktura nr. (...) av 24.05.2011 til et beløp på 4 816,56 PLN.**

Med det formål å benytte dokumentene som ekte, forfalsket han fakturaene av 10. og 23.05.2011 samt korrigeringsfakturaene av 05. og 10.05.2011 ved å undertegne dem med

«K.» i rubrikken «Fornavn og etternavn til personen som er berettiget til å motta merverdiavgiftsfakturaen».

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten tiltalte R. P. G. å betale B. O., som drev næringsvirksomhet under navnet (...), et beløp på 5 637,13 (fem tusen seks hundre og trettisju 13/100) PLN som erstatning for den påførte skaden. Hans ansvar er solidarisk med D. Z. K., som ved betalingspålegg utstedt den 23.05.2012 av den lokale domstolen for Warszawa Praga-Północ i Warszawa, i saken med saksnr. VII GNc 2841/12, ble pålagt å betale den næringsdrivende B. O. det samme beløpet som hovedkrav.

For handlingen i punkt 3 samt handlingene som ble tilregnet ham i punkt 1 og 2:

– I medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven, jf. art. 11 § 3 i straffeloven, jf. art. 33 § 2 i straffeloven og art. 91 § 1 i straffeloven, idømte retten tiltalte R. P. G. en fengselsstraff på 1 (ett) år samt en bot på 120 (hundre og tjue) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 91 § 1 i straffeloven, jf. art. 41 § 2 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 4 (fire) år;

– I medhold av art. 91 § 1 i straffeloven, jf. art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 4 (fire) år.

4. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt VI, i at han:

I perioden juni–juli 2011, blant annet i W., med det formål å oppnå økonomisk vinning, forledet (...) S.A. med hovedsete i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler på et beløp på 12 300 PLN.

Dette gjorde han ved, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...) og under forhandlingene om vilkårene for samarbeid, å villede ansatte i det ovennevnte selskapet med hensyn til identiteten til personen som faktisk drev denne næringsvirksomheten, samt hensikten om å oppfylle den inngåtte avtalen om utførelse av en markedsføringstjeneste til den ovennevnte verdien, som senere ble dokumentert ved merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 31. juli 2011.

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, og idømte ham i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, en fengselsstraff på 7 (syv) måneder samt en bot på 40 (førti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten tiltalte R. P. G. å betale (...) S.A. med hovedsete i W. et beløp på 11 347,44 (elleve tusen tre hundre og førtisju 44/100) PLN som erstatning for den påførte skaden. Hans ansvar er solidarisk med D. Z. K., som ved betalingspålegg utstedt den 12.10.2012 av den lokale domstolen for hovedstaden W. i Warszawa, i saken med saksnr. IX GNc 9100/12, ble pålagt å betale det ovennevnte aksjeselskapet det samme beløpet som hovedkrav;

– I medhold av art. 41 § 2 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 1 (ett) år;

– I medhold av art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 1 (ett) år.

5. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt X, i at han:

I perioden fra 5. februar 2014 til 2. desember 2014 i B. og W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning vedrørende formuesgoder av betydelig verdi, i egenskap av styreleder i foreningen (...) med hovedsete i B., forledet stiftelsen (...) med hovedsete i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over offentlige midler som den hadde til disposisjon, på et beløp på 108 900 PLN, fra Det europeiske økonomiske samarbeidsområdets finansieringsordning (EØS-finansieringsordningen).

I samarbeid med E. G. forsøkte han dessuten å forlede denne stiftelsen til å foreta en ugunstig disposisjon over ytterligere 133 086 PLN av de ovennevnte midlene.

Dette gjorde han ved den 5. februar 2014, på vegne av foreningen, å fremlegge søknad nr. (...) om at stiftelsen skulle innvilge denne organisasjonen et tilskudd til gjennomføring av et prosjekt vedrørende bekjempelse av diskriminering, samt ved på grunnlag av denne søknaden å inngå en tilskuddsavtale av 8. april 2014 på et beløp på 241 986 PLN.

Han villedet stiftelsens representanter med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten i samsvar med dens innhold, særlig i samsvar med:

«Reglene for gjennomføring av prosjektet samt anvendelse, avregning og dokumentasjon av utgifter som dekkes av tilskuddet og egenfinansieringen»,

fastsatt i «Vedlegg nr. 2 til tilskuddsavtalen», herunder anvendelsen av samtlige mottatte midler til oppgaver knyttet til gjennomføringen av prosjektet.

Han villedet dem også med hensyn til muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til blankovekselen utstedt av foreningen, som tjente som sikkerhet for korrekt oppfyllelse av avtalen.

Etter å ha mottatt den første av de tre delutbetalingene som var fastsatt i tilskuddsavtalen, på et beløp på 108 900 PLN, foretok han, i strid med sine kontraktsmessige forpliktelser, blant annet følgende handlinger:

I perioden fra 22. april 2014 til 23. mai 2014 tok han ut 108 890 PLN av midlene fra dette tilskuddet i kontanter fra foreningens bankkonto. Han anvendte ikke disse pengene i sin helhet i samsvar med deres tiltenkte formål, og han avregnet og dokumenterte heller ikke bruken av dem i samsvar med de fastsatte reglene.

Med det formål å skape et skinn av lovlig disponering av samtlige midler fra den første delutbetalingen, samt å oppnå de to påfølgende delutbetalingene ved bedrageri, på til sammen 133 086 PLN, iverksatte han med bistand fra E. G. tiltak med sikte på å påvise at

den første utbetalingen angivelig var anvendt i samsvar med avtalen og vedlegget til denne, idet han fremla:

– Den 20. juni, 29. juli og 28. august 2014 uriktige skriftlige erklæringer i form av «faglige og økonomiske perioderapporter» om gjennomføringen av prosjektet, med tilhørende vedlegg, hvorav det fremgikk at 108 889,17 PLN av den første utbetalingen, det vil si 99,99 % av de mottatte midlene, var anvendt i samsvar med avtalens bestemmelser.

I virkeligheten hadde de ovenfor beskrevne handlingene, som var i strid med kontraktens innhold, funnet sted. I de fremlagte rapportene oppga han dessuten kostnader i form av anskaffelse av varer og tjenester som støtteberettigede utgifter, selv om det store flertallet av disse i virkeligheten ikke var blitt «pådratt» i den betydning som fulgte av vedlegg nr. 2 til avtalen;

– Merverdiavgiftsfakturaer med uriktige opplysninger, utstedt av E. G. i egenskap av styreleder i (...) Sp. z o.o., det vil si:

• Faktura nr. (...) av 22. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende komplett utrustning av kontorarbeidsplasser med utstyr i samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 10 000 PLN, og at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen;

• Faktura nr. (...) av 23. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende gjennomføring av en markedsføringskampanje, herunder utforming og trykking av materiell samt produksjon av viralt innhold.

Distribusjon av materiell.

I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 49 000 PLN, og at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen;

• Faktura nr. (...) av 24. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Levering av omfattende tjenester, herunder IT-tjenester knyttet til oppstarten av prosjektet, herunder utforming av visuell identitet, utarbeidelse av design for nettsider samt drift av disse. I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 12 000 PLN, og at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen;

• Faktura nr. (...) av 29. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende komplett utrustning av konferanse- og forestillingssalen samt personalfasilitetene. I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 34 500 PLN, og hvorav det fremgikk at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen;

– Følgende dokumenter, datert 25.08.2014, som skulle bekrefte korrekt utførelse av tjenestene angitt i fakturaene, og dermed også oppfyllelse av bestemmelsene i tilskuddsavtalen:

a. En uriktig skriftlig erklæring avgitt av E. G., hvorav det blant annet fremgikk at:

«Det i forholdet mellom (...) Sp. z o.o. i B. og styremedlemmene i foreningen (...) i B. ikke foreligger forbindelser som kan gi grunn til innvendinger mot åpenheten i de forretningsmessige forbindelsene, og at det ikke eksisterer økonomiske avhengighetsforhold som kan gi grunn til tvil om åpenheten i de kommersielle transaksjonene mellom foreningen og selskapet»;

b. Et dokument med uriktige opplysninger, undertegnet av denne kvinnen i egenskap av styreleder i det ovennevnte selskapet, hvor det ble angitt at dokumentasjonen vedrørende tjenestene oppført i fakturaene ikke kunne gjøres tilgjengelig for foreningen på grunn av forretningshemmelighetene til (...) Sp. z o.o. i B.

De ovennevnte erklæringene og dokumentene gjaldt omstendigheter av vesentlig betydning for mottakelsen av de påfølgende delutbetalingene som var angitt i tilskuddsavtalen.

Han oppnådde imidlertid ikke sitt tilsiktede mål med hensyn til beløpet på 133 086 PLN, som følge av at stiftelsens representanter ved sin kontroll av omstendighetene angitt i perioderapportene og dokumentene som var vedlagt disse, kom til et negativt resultat, og at den ovennevnte kontrakten som følge av dette ble avsluttet.

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en straffbar handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 273 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 273 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven.

I medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven, jf. art. 11 § 3 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, idømte retten ham en fengselsstraff på 1 (ett) år og 6 (seks) måneder samt en bot på 150 (hundre og femti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten tiltalte R. P. G. å betale (...) med hovedsete i W. et beløp på 108 900 (hundre og åtte tusen ni hundre) PLN som erstatning for den påførte skaden. Hans ansvar er solidarisk med foreningen (...) med hovedsete i B. opp til et beløp på 87 800 PLN, idet denne foreningen ved betalingspålegg utstedt den 30. april 2015 av distriktsdomstolen i Warszawa, i saken med saksnr. I Nc 78/15, ble pålagt å betale det sistnevnte beløpet til den ovennevnte stiftelsen som hovedkrav;

– I medhold av art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger i en periode på 4 (fire) år.

6. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt XII, i at han:

I perioden fra en ikke nærmere fastslått dag, ikke tidligere enn 23. august 2008, til 22. august 2009 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med ønske om å oppnå økonomisk vinning, rettsstridig tilegnet seg penger på til sammen 175 198,13 PLN, som fortløpende ble betrodd ham av forretningsforbindelsene til M. K., som drev næringsvirksomhet under navnet (...).

For dette foretaket leverte han, innenfor rammen av sitt eget foretak under navnet (...), «representasjons- og logistikktjenester» på grunnlag av en samarbeidsavtale inngått den 1. mars 2007.

Dette gjorde han ved, etter å ha mottatt betaling for varer solgt av (...) gjennom foretaket som han ledet, i strid med sine kontraktsmessige forpliktelser å unnlate å overføre disse midlene til den ovennevnte næringsdrivende, og i stedet anvende dem til egne formål, idet han disponerte over dem som om de var hans egne formuesmidler.

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 284 § 2 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 07.06.2010 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 284 § 2 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

I medhold av art. 284 § 2 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, idømte retten ham en fengselsstraff på 1 (ett) år og 6 (seks) måneder samt en bot på 150 (hundre og femti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 41 § 2 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å drive næringsvirksomhet innen handel og tjenesteyting i en periode på 4 (fire) år;

– I medhold av art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 4 (fire) år.

DEL 5 – Side 25–30 av 107

B. Tiltalte R. P. G. ble funnet skyldig – fortsettelse

7. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt XIII, i at han:

I perioden fra 26. august 2013 til 18. september 2013 i B. og W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, i egenskap av representant for foreningen (...) i B., forledet (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesmidler på et beløp på 68 000 PLN.

Dette gjorde han ved å søke om inngåelse av låneavtale nr. (...) mellom (...) Sp. z o.o. og foreningen som han representerte, på det ovennevnte beløpet, samt ved å inngå denne avtalen.

Han villedet långiverens representanter med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten og anvende midlene til formålet angitt i søknaden, finansieringskildene for tilbakebetaling av avdragene, samt muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til den utstedte blankovekselen, som tjente som sikkerhet for rettidig tilbakebetaling av lånet.

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven;

– I medhold av art. 46 § 1 i straffeloven påla retten tiltalte R. P. G. å betale (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W. et beløp på 64 853,18 (sekstifire tusen åtte hundre og femtitre 18/100) PLN som erstatning for den påførte skaden. Hans ansvar er solidarisk med foreningen (...) i B., som ved betalingspålegg utstedt den 4.12.2014 av den lokale domstolen for hovedstaden W. i W., i saken med saksnr. II Nc 8155/14, ble pålagt å betale det ovennevnte selskapet blant annet et slikt beløp som hovedkrav.

For denne handlingen samt handlingene som ble tilregnet ham i punkt A.4 og A.5:

– I medhold av art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven, jf. art. 33 § 2 i straffeloven og art. 91 § 1 i straffeloven, idømte retten tiltalte R. P. G. en fengselsstraff på 1 (ett) år og 5 (fem) måneder samt en bot på 130 (hundre og tretti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 91 § 1 i straffeloven, jf. art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G. forbud mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger i en periode på 3 (tre) år.

8. Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt XIV, i at han:

I perioden fra 16. mai 2014 til 24. juni 2014 i B., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, i egenskap av styreleder i foreningen (...) med hovedsete i B., forledet M. T. – som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i B. – til å foreta en ugunstig disposisjon over egne formuesgoder til en verdi av 626 PLN, og forsøkte å forlede ham til å foreta en ugunstig disposisjon over disse formuesgodene til en verdi av ytterligere 374 PLN.

Dette gjorde han ved å avtale med M. T. «utsatt» betaling for serveringstjenester bestående i levering av matretter og drikkevarer – som skulle ytes til fordel for den ovennevnte foreningen – slik at betalingen skulle finne sted etter at tjenester til en verdi av 500 PLN var levert.

Ved deretter å bestille og benytte seg av slike tjenester til en samlet verdi av 626 PLN villedet han den næringsdrivende og hans ansatte med hensyn til hensikten om å betale for disse tjenestene.

Han oppnådde imidlertid ikke sitt tilsiktede mål med hensyn til tjenester til en verdi av 374 PLN, ettersom M. T. nektet å levere disse som følge av manglende betaling av beløpet oppført i merverdiavgiftsfaktura nr. 0207 av 24.06.2014.

Han gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde, og handlingen utgjorde et tilfelle av mindre alvorlig karakter;

det vil si en handling etter art. 286 § 3 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten ham i medhold av art. 286 § 3 i straffeloven, jf. art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

I medhold av art. 286 § 3 i straffeloven, jf. art. 33 §§ 1 og 3 i straffeloven, idømte retten ham en bot på 30 (tretti) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN.

C. Tiltalte E. G. ble funnet skyldig:

Med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt X, i at hun:

I perioden fra en ikke nærmere fastslått dag i andre kvartal 2014 – ikke tidligere enn 22. april 2014 – til 2. desember 2014 i B. og W., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med det formål å oppnå økonomisk vinning, i egenskap av styreleder i (...) Sp. z o.o. med hovedsete i B., ønsket at R. P. G., som leder av foreningen (...) med hovedsete i B., skulle forlede stiftelsen (...) med hovedsete i W. til å foreta en ugunstig disposisjon over offentlige midler som den hadde til disposisjon, på et beløp på 133 086 PLN, fra Det europeiske økonomiske samarbeidsområdets finansieringsordning (EØS-finansieringsordningen).

Disse midlene utgjorde den andre og tredje delutbetalingen i forbindelse med tilskuddsavtalen av 8.04.2014, inngått mellom denne foreningen og den ovennevnte stiftelsen, for gjennomføring av et prosjekt vedrørende bekjempelse av diskriminering.

Hun visste at R. P. G., ved den 5. februar 2014 på vegne av foreningen å fremlegge søknad nr. (...) om at stiftelsen skulle innvilge denne organisasjonen et tilskudd til gjennomføring av det ovennevnte prosjektet, samt ved på grunnlag av denne søknaden å inngå tilskuddsavtalen av 8. april 2014 på et beløp på 241 986 PLN, hadde villedet stiftelsens representanter med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten i samsvar med dens innhold, særlig i samsvar med:

«Reglene for gjennomføring av prosjektet samt anvendelse, avregning og dokumentasjon av utgifter som dekkes av tilskuddet og egenfinansieringen»,

fastsatt i «Vedlegg nr. 2 til tilskuddsavtalen», herunder anvendelsen av samtlige mottatte midler til oppgaver knyttet til gjennomføringen av prosjektet, samt med hensyn til muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til blankovekselen utstedt av foreningen, som tjente som sikkerhet for korrekt oppfyllelse av avtalen.

Hun visste også at R. P. G., etter å ha mottatt den første av de tre delutbetalingene fastsatt i tilskuddsavtalen, på et beløp på 108 900 PLN, i strid med sine kontraktsmessige forpliktelser, blant annet i perioden fra 22. april 2014 til 23. mai 2014 hadde tatt ut 108 890 PLN av midlene fra dette tilskuddet i kontanter fra foreningens bankkonto, ikke hadde anvendt disse pengene i sin helhet i samsvar med deres tiltenkte formål, og ikke hadde avregnet eller dokumentert bruken av dem i samsvar med de fastsatte reglene.

Med kjennskap til dette gjorde hun det lettere for ham å gjennomføre ulovlige handlinger med sikte på å oppnå de påfølgende delutbetalingene ved bedrageri, ved å utstede merverdiavgiftsfakturaer med uriktige opplysninger, det vil si:

• Faktura nr. (...) av 22. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende komplett utrustning av kontorarbeidsplasser med utstyr i samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 10 000 PLN, og at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen;

• Faktura nr. (...) av 23. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende gjennomføring av en markedsføringskampanje, herunder utforming og trykking av materiell samt produksjon av viralt innhold.

Distribusjon av materiell.

I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 49 000 PLN, og at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen;

• Faktura nr. (...) av 24. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Levering av omfattende tjenester, herunder IT-tjenester knyttet til oppstarten av prosjektet, herunder utforming av visuell identitet, utarbeidelse av design for nettsider samt drift av disse. I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 12 000 PLN, og at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen;

• Faktura nr. (...) av 29. april 2014, hvorav det fremgikk at (...) Sp. z o.o. i B. hadde utført følgende tjeneste for foreningen (...) i B.:

«Tjeneste vedrørende komplett utrustning av konferanse- og forestillingssalen samt personalfasilitetene. I samsvar med bestillingens spesifikasjon»,

til en verdi av 34 500 PLN, og hvorav det fremgikk at tjenesten allerede var betalt kontant.

I virkeligheten hadde selskapet verken hatt til hensikt å utføre eller utført denne tjenesten i sin helhet for foreningen, og den nevnte fakturaen var ikke blitt betalt på utstedelsesdagen.

Hun utarbeidet dessuten følgende dokumenter, datert 25.08.2014, som skulle bekrefte korrekt utførelse av tjenestene angitt i fakturaene, og dermed også oppfyllelse av bestemmelsene i tilskuddsavtalen:

– En uriktig skriftlig erklæring hvorav det blant annet fremgikk at:

«Det i forholdet mellom (...) Sp. z o.o. i B. og styremedlemmene i foreningen (...) i B. ikke foreligger forbindelser som kan gi grunn til innvendinger mot åpenheten i de forretningsmessige forbindelsene, og at det ikke eksisterer økonomiske avhengighetsforhold som kan gi grunn til tvil om åpenheten i de kommersielle transaksjonene mellom foreningen og selskapet»;

– I egenskap av styreleder i det ovennevnte selskapet utarbeidet hun et dokument med uriktige opplysninger, hvor det ble angitt at dokumentasjonen vedrørende tjenestene oppført i fakturaene ikke kunne gjøres tilgjengelig for foreningen på grunn av forretningshemmelighetene til (...) Sp. z o.o. i B.

Hun overleverte disse dokumentene til R. P. G., som deretter fremla dem sammen med perioderapportene for den ovennevnte stiftelsen, med det formål å skape et skinn av lovlig disponering av samtlige midler fra den første delutbetalingen og å oppnå de to påfølgende delutbetalingene ved bedrageri, på til sammen 133 086 PLN.

De ovennevnte erklæringene og dokumentene gjaldt omstendigheter av vesentlig betydning for mottakelsen av de påfølgende delutbetalingene angitt i tilskuddsavtalen.

R. P. G. oppnådde imidlertid ikke sitt tilsiktede mål med hensyn til beløpet på 133 086 PLN, som følge av at stiftelsens representanter ved sin kontroll av omstendighetene angitt i perioderapportene og dokumentene som var vedlagt disse, kom til et negativt resultat, og at den ovennevnte kontrakten som følge av dette ble avsluttet.

Hun gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en straffbar handling etter art. 18 § 3 i straffeloven, jf. art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 271 § 3 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten henne i medhold av art. 18 § 3 i straffeloven, jf. art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 271 § 3 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven.

I medhold av art. 19 § 1 i straffeloven, jf. art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven, jf. art. 11 § 3 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, idømte retten henne en fengselsstraff på 10 (ti) måneder samt en bot på 100 (hundre) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– I medhold av art. 41 § 1 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte E. G. forbud mot å inneha stillinger i organene til selskaper underlagt handelsretten i en periode på 3 (tre) år.

D. Tiltalte D. Z. K. ble, med hensyn til handlingen som var omfattet av tiltalens punkt XV, funnet skyldig i at hun:

I perioden fra 6. august 2009 til 30. april 2012 i B. og S., med korte tidsintervaller og som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, gjennom sine handlinger gjorde det lettere for R. P. G. og E. G. å begå straffbare handlinger bestående i urettmessig tilegnelse av andres formuesgoder.

Dette gjorde hun ved at hun, idet hun forutså muligheten for at de ovennevnte personene kunne begå de ovennevnte straffbare handlingene vedrørende formuesgoder av betydelig verdi, og aksepterte dette, den 13. august 2009 fremla en søknad for borgermesteren i byen S., som førte registeret over næringsvirksomhet, om registrering av foretaket under navnet (...), som fra 10.02.2010 opererte under navnet (...) og fra 27.05.2010 under navnet (...).

Næringsvirksomheten innenfor dette foretaket skulle imidlertid drives, og ble faktisk drevet, av R. P. G. og E. G.

Ved å gi de nødvendige fullmaktene den 6.08.2009 og 9.06.2010 overdro hun formelt til E. G. myndighet til å representere den ovennevnte næringsdrivende og ivareta foretakets anliggender, herunder inngå og undertegne avtaler og utstede blankoveksler i forbindelse med næringsvirksomheten som hun angivelig drev, «i hennes navn og på hennes vegne».

Hun stilte dessuten sitt identitetskort til disposisjon for de ovennevnte personene med sikte på inngåelse av en avtale om en «bedriftskonto» med Bank (...), og inngikk selv en slik avtale med Bank (...) den 26.05.2010. Denne kontoen ble i virkeligheten benyttet av ektefellene G.

Som følge av dette fant følgende sted innenfor rammen av denne næringsvirksomheten i perioden fra 28.07.2010 til 30.04.2012:

– R. P. G. og E. G. forledet Bank (...) med hovedsete i W., samt P. J. og M. S., det vil si deltakerne i det sivilrettslige selskapet (...) med hovedsete i S. G., til å foreta en ugunstig disposisjon over formuesgoder til et samlet beløp på 46 031,94 PLN, ved blant annet å villede dem med hensyn til hensikten om å oppfylle de inngåtte avtalene vedrørende pengeytelser. I tilfellet med det ovennevnte aksjeselskapet tok de dessuten penger på et beløp på 220 076,66 PLN med tilegnelseshensikt, til skade for dette selskapet;

– R. P. G. forledet J. K., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S. (nå (...) Sp. z o.o.), J. F. S., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S. W., B. O., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i T., samt (...) S.A. med hovedsete i W., til å foreta ugunstige disposisjoner over egne formuesgoder til et samlet beløp på 92 692,78 PLN, ved blant annet å villede dem med hensyn til hensikten om å oppfylle de inngåtte avtalene når det gjaldt den gjensidige pengeytelsen.

Hun gjorde begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde;

det vil si en handling etter art. 18 § 3 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 278 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

For denne handlingen dømte retten henne i medhold av art. 18 § 3 i straffeloven, jf. art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 278 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, jf. art. 11 § 2 i straffeloven.

I medhold av art. 19 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 64 § 2 i straffeloven, jf. art. 11 § 3 i straffeloven og art. 33 § 2 i straffeloven, idømte retten henne en fengselsstraff på 1 (ett) år og 2 (to) måneder samt en bot på 200 (to hundre) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 10 (ti) PLN;

– I medhold av art. 41 § 2 i straffeloven, jf. art. 43 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte D. Z. K. forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 5 (fem) år.

E. Retten frifant:

– De tiltalte R. P. G. og E. G. for handlingen som de var tiltalt for i punkt VIII;

– Tiltalte E. G. for handlingene som hun var tiltalt for i punkt III, IV, V og VI.

F. Samlede straffer og samlede strafferettslige tiltak

1.

I medhold av art. 91 § 2 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet og i punkt G omtalt som straffeloven), art. 86 §§ 1 og 2 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, fastsatte retten følgende samlede straffer:

– For tiltalte R. P. G. en samlet fengselsstraff på 4 (fire) år samt en bot på 400 (fire hundre) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN;

– For tiltalte E. G. en samlet fengselsstraff på 2 (to) år samt en bot på 200 (to hundre) dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 (tretti) PLN.

2.

I medhold av art. 90 § 2 i straffeloven, jf. art. 86 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte R. P. G.:

– Et samlet forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 10 (ti) år;

– Et samlet forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 10 (ti) år;

– Et samlet forbud mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger i en periode på 5 (fem) år.

3.

I medhold av art. 90 § 2 i straffeloven, jf. art. 86 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, ila retten tiltalte E. G.:

– Et samlet forbud mot å inneha stillinger i organene til selskaper underlagt handelsretten i en periode på 5 (fem) år;

DEL 6 – Side 31–36 av 107

F. Samlede straffer og samlede strafferettslige tiltak – fortsettelse

– Et samlet forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting i en periode på 7 (syv) år;

– Et samlet forbud mot å inneha en stilling knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt i en periode på 7 (syv) år.

G. Betinget utsettelse av fullbyrdelsen av fengselsstraffene

1.

I medhold av art. 69 §§ 1, 2 og 3 i straffeloven, art. 70 § 2 i straffeloven, art. 73 § 2 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, utsatte retten betinget fullbyrdelsen av den samlede fengselsstraffen som var idømt tiltalte E. G., med en prøvetid på 5 (fem) år, og satte henne i denne perioden under tilsyn av en rettsoppnevnt tilsynsfører.

2.

I medhold av art. 69 §§ 1, 2 og 3 i straffeloven, art. 70 § 2 i straffeloven, art. 73 § 2 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, utsatte retten betinget fullbyrdelsen av fengselsstraffen som var idømt tiltalte D. Z. K., med en prøvetid på 3 (tre) år, og setter henne i denne perioden under tilsyn av en rettsoppnevnt tilsynsfører.

H. Godtgjørelse til offentlig oppnevnte forsvarere

Retten tilkjente følgende offentlig oppnevnte forsvarere godtgjørelse fra statskassen:

1. Advokat M. O. – 3 321 (tre tusen tre hundre og tjueén) PLN, herunder 621 (seks hundre og tjueén) PLN i merverdiavgift, som godtgjørelse for forsvaret av tiltalte R. P. G.;

2. Advokat T. O. – 3 321 (tre tusen tre hundre og tjueén) PLN, herunder 621 (seks hundre og tjueén) PLN i merverdiavgift, som godtgjørelse for forsvaret av tiltalte E. G.;

3. Advokat A. O. – 3 321 (tre tusen tre hundre og tjueén) PLN, herunder 621 (seks hundre og tjueén) PLN i merverdiavgift, som godtgjørelse for forsvaret av tiltalte D. Z. K.

I. Saksomkostninger

1.

Retten fritok de tiltalte fra å betale saksomkostningene og påla statskassen å dekke disse.

2.

Retten påla statskassen å dekke omkostningene i den delen av saken som gjaldt frifinnelsen av de tiltalte E. G. og R. P. G.

Dommen ble anket av forsvarerne til samtlige tiltalte samt av aktor.

På vegne av tiltalte R. P. G. ble det inngitt anker av den offentlig oppnevnte forsvareren – advokat M. O. – og den privat engasjerte forsvareren, advokat M. S., som ble engasjert under saksbehandlingen mellom de to instansene.

Et skriv med tittelen «Forsvarerens standpunkt», som viste til de inngitte ankene, ble innsendt den 18. desember 2018 av advokat D. R., som var blitt engasjert i saken etter at tiltalte R. P. G. hadde tilbakekalt fullmakten gitt til sin tidligere privat engasjerte forsvarer.

Advokat M. O., som påanket dommen i sin helhet når det gjaldt den delen hvor tiltalte R. P. G. ble dømt for handlingene som var tilregnet ham, gjorde i medhold av art. 427 § 2 og art. 438 punkt 2, 3 og 4 i straffeprosessloven følgende innsigelser mot avgjørelsen:

I. Brudd på prosessrettslige bestemmelser

Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 4, art. 7, art. 5 § 2, art. 92 og art. 410 i straffeprosessloven (ved tilsidesettelse av prinsippene fastsatt i disse bestemmelsene og ved en vilkårlig og ensidig vurdering av bevismaterialet), samt feil i de faktiske konstateringene som ble lagt til grunn for avgjørelsen, og som hadde vesentlig betydning for avgjørelsens innhold, særlig:

1. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.1 i dommen

Ved å legge til grunn at forliket vedrørende underholdsbidrag, inngått for den lokale domstolen i Suwałki den 26. april 2006 i saken III RC 117/06, samt de påfølgende handlingene som ble foretatt med sikte på tvangsfullbyrdelse av underholdsbidragene som tilkom den bidragspliktiges ektefelle og mindreårige barn, ble foretatt med hensikt om å hindre tvangsfullbyrdelsen av andre krav mot den bidragspliktige, til tross for at:

a) Plikten til å dekke familiens behov (art. 27 i lov av 25. februar 1964 – familie- og vergemålsloven, heretter omtalt som denne loven), og særlig farens plikt til å yte underholdsbidrag til sine mindreårige barn (art. 133 § 1 og art. 135 §§ 1 og 2 i familie- og vergemålsloven), følger direkte av loven og etablerer et krav fra barnet overfor forelderen som er underlagt særlig beskyttelse, og som omfatter løpende tilførsel av midler til underhold og oppdragelse.

Et mindreårig barns krav overfor en forelder har derfor prioritet foran andre rettssubjekters krav, uavhengig av om det foreligger en rettsavgjørelse (eller et rettslig godkjent forlik) i denne saken eller ikke.

Et forsøk på å sikre familiens underholdsmidler på det tidligere nivået gjennom rettslige skritt og tvangsfullbyrdelse har ikke til formål å krenke kreditorenes interesser, men utelukkende å dekke kravene til mindreårige barn som ikke har noen egen formue og som ikke er i stand til å forsørge seg selv;

b) Beløpet som var omfattet av forliket, svarte til den bidragspliktiges faktiske økonomiske forhold og inntektsmuligheter.

Det er derfor grunn til å anta at en dom som ville ha blitt avsagt dersom det ikke var inngått noe forlik, ville ha fastsatt underholdsplikten til et beløp tilsvarende det som var angitt i forliket.

Selve erkjennelsen av kravet i stevningen kan derfor ikke kvalifiseres som en handling foretatt med hensikt om å skade kreditorene, men bør utelukkende vurderes etter familieretten som en handling i samsvar med innholdet i art. 133 § 1 og art. 135 §§ 1 og 2 i familie- og vergemålsloven;

c) R. G. forsørget på tidspunktet for inngåelsen av forliket faktisk tre mindreårige barn samt deres mor, hans ektefelle, som oppfylte sin plikt til å ivareta familiens velferd og forsørge barna gjennom eget arbeid i husholdningen.

Ansvaret for oppfyllelsen av underholdsplikten i dens økonomiske aspekt hvilte derfor utelukkende på R. G.;

d) Bevismaterialet i form av forklaringene fra R. G. og E. G., vitneforklaringen fra K. A. D. samt dokumentene som bekreftet R. G.s økonomiske forhold og inntektsmuligheter, viser at han faktisk anvendte et beløp på omkring 7 000 PLN per måned til forsørgelse av sin ektefelle og sine barn, og at disse midlene ble brukt til de berettigedes løpende underhold;

e) R. G.s familiære og økonomiske situasjon i perioden før inngåelsen av forliket om underholdsbidrag, samt på tidspunktet for inngåelsen, begrunnet beløpet angitt i forliket, ettersom et slikt beløp garanterte de bidragsberettigede en levestandard på det tidligere nivået;

f) Fremleggelsen av forliket for R. G.s arbeidsgiver (L. Sp. z o.o.), og den etterfølgende iverksettelsen av tvangsfullbyrdelse ved namsmannen, ble ikke foretatt av R. G. med det formål å skade kreditorene, men av E. G. med sikte på å sikre familiens behov i en situasjon hvor den bidragspliktiges tidligere underholdsytelser hadde opphørt;

g) Det fremgår av tiltalte E. G.s forklaringer at stevningen vedrørende underholdsbidrag ble inngitt med det formål å sikre familiens livsgrunnlag på det tidligere nivået, som følge av E. G.s bekymring for hvorvidt ektemannens økonomiske foretak ville lykkes, særlig som følge av at han plutselig hadde sluttet å tilføre familien underholdsmidler.

2. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.2, underpunkt a, i dommen – til skade for Bank (...) med hovedsete i W.

Ved å legge til grunn at:

a) R. G. (i samarbeid med E. G.), ved å inngå en avtale om bankkonto med Bank (...) og fremlegge en søknad om utstedelse av et (...) charge-kort tilknyttet denne kontoen samt om innvilgelse av en tilhørende beløpsgrense, handlet med hensikt om å oppnå økonomisk vinning gjennom en straffbar handling.

Med dette formål villedet han ansatte i (...) med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev virksomheten som den ovennevnte bankkontoen var beregnet på, samt fremla uriktige skriftlige erklæringer i skjemaene for rammeavtalen om åpning og føring av bankkontoer samt levering av banktjenester av 28. juli 2010, og i søknaden om innvilgelse av beløpsgrense på kortet (...) av 28. juli 2010, til tross for at:

– Det fremgår av bankdokumentasjonen i sakens dokumenter, herunder avtalen og reglene for kontoens funksjon, at selve åpningen av bankkontoen ikke ga kontoinnehaveren tilgang til noen økonomiske midler som (...) hadde til disposisjon;

– Det fremgår av forklaringene fra R. G. og E. G., samt vitneforklaringen fra P. G., at søknaden om et (...) charge-kort ikke ble inngitt på initiativ fra R. G., men etter forslag fra kunderådgiveren, som innenfor rammen av sine tjenesteplikter presenterte det

ovennevnte bankproduktet og oppfordret til å benytte seg av bankens tilbud på dette området;

– Det fremgår av forklaringene fra R. G. og E. G., samt vitneforklaringene fra P. G. og K. R., at prosedyren for innlevering av søknaden om utstedelse av charge-kortet ble gjennomført under tilsyn av en bankansatt – en kunderådgiver – som instruerte dem i hvordan søknaden skulle fylles ut, og avklarte spørsmål vedrørende hvilke opplysninger som skulle inngå i dokumentene fremlagt av kundene.

Dette samsvarer også med dokumentasjonen i sakens dokumenter:

«Tjenesteinstruks nr. B 152/2003 – regler for utstedelse av charge-kort til institusjonelle kunder og innenfor rammen av Ekstrabiznes-pakken»,

som nærmere angir den bankansattes oppgaver på dette området;

– Det fremgår også av det ovennevnte bevismaterialet at den bankansatte – kunderådgiveren – opplyste at det for avgjørelsen av søknaden om utstedelse av charge-kortet ikke var størrelsen på den faktiske inntekten til den næringsdrivende som søkte om kortet, som hadde betydning, men det samlede beløpet av pengestrømmene registrert på bedriftskontoen, og at samtlige opplysninger vedrørende næringsvirksomheten (...) ble gitt etter konsultasjoner med og innhenting av nødvendige forklaringer fra ansatte i (...).

b) Det utgjorde en belastende omstendighet for R. G. at han hadde inngått en avtale om bankkonto og charge-kort i en situasjon hvor det allerede eksisterte en annen bankkonto for næringsvirksomheten som han drev sammen med andre under navnet (...).

Dette til tross for at det i næringslivet er naturlig å søke optimale løsninger, også når det gjelder mulighetene for å benytte bankprodukter, og at kontoen i den perioden hvor R. G. hadde tilsyn med betaleren, fungerte korrekt, mens gjelden på charge-kortet ble tilbakebetalt fra den tidligere opprettede bedriftskontoen (...).

c) R. G. handlet med hensikt om å benytte kontoen i strid med den tilhørende avtalen og ikke hadde til hensikt å tilbakebetale forpliktelsen på 20 000 PLN som fulgte av den innvilgede beløpsgrensen på charge-kortet, til tross for at:

– Tilbakebetaling av den innvilgede og benyttede beløpsgrensen fant sted henholdsvis den 19. august 2010 (15 000 PLN), samt den 5. og 16. november 2010 (henholdsvis 31 000 PLN og 10 000 PLN);

– Det fremgår av forklaringene fra R. G. og E. G. at den videre løpende tilbakebetalingen av de skyldige beløpene på den ovennevnte kontoen skulle skje gjennom et fast betalingsoppdrag som belastet konto (...) ført av (...);

– Det fremgår av R. G.s forklaringer at transaksjonene som ble gjennomført ved hjelp av charge-kortet, tjente til å dekke utgifter knyttet til utøvelsen av næringsvirksomheten (...).

3. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.2, underpunkt b, i dommen – til skade for Bank (...) med hovedsete i W.

Ved å legge til grunn at:

a) R. G. hadde kjennskap til eksistensen av og økningen i gjelden på charge-kortet, til tross for at det av forklaringene fra R. G. og E. G. fremgår at:

– Han hadde overlatt til sin ektefelle, E. G., oppgaven med å opprette et fast betalingsoppdrag med sikte på tilbakebetaling av gjelden på charge-kortet;

– Ektefellene hadde fordelt oppgavene seg imellom på en slik måte at R. G. kunne konsentrere seg om salg og utvikling av foretaket, mens hans virksomhet på ingen måte omfattet kontroll av økonomiske oppgjør, herunder pengestrømmer mellom bankkontoene til (...).

b) R. G. hadde kjennskap til eksistensen av og økningen i gjelden på charge-kortet, til tross for at det av ektefellene G.s forklaringer, vitneforklaringene fra P. G., K. R. Ł. og I. G., samt dokumentasjonen fra Bank (...), fremgår at:

– En ansatt i (...) under behandlingen av søknaden om utstedelse av charge-kortet informerte sine kunder om at overskridelse av den innvilgede beløpsgrensen (manglende tilbakebetaling) ville medføre automatisk sperring av kortet, slik at muligheten for videre bruk av dette betalingsinstrumentet ble utelukket. Dette fremgår også av dokumentasjonen som beskriver funksjonen til bankproduktet charge-kort;

– Det oppstod en feil i banksystemet som R. G. ikke var skyld i, og som førte til at funksjonsmåten for beløpsgrensen innvilget for charge-kortet ble endret. Charge-kortet fortsatte hele tiden å fungere, noe som ytterligere styrket R. G.s overbevisning om at kortgjelden ble tilbakebetalt innen fristen;

– Verken (...) eller R. G. hadde kjennskap til feilen i banksystemet, som medførte at kortet ikke ble sperret til tross for den utestående gjelden.

4. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.3 i dommen – til skade for (...) s.c. med hovedsete i S. G.

Ved å legge til grunn at:

a) Tiltalte, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), i fellesskap og etter avtale med E. G., villedet P. J. og M. A. S., deltakerne i selskapet (...) med hovedsete i S. G., samt deres ansatte, med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev denne næringsvirksomheten, foretakets økonomiske situasjon og hensikten om å oppfylle de inngåtte avtalene om kommersielt samarbeid og salg av varer i form av batterier og lommelykter.

Dette til tross for at det av bevismaterialet innsamlet i saken fremgår at tiltalte hadde til hensikt å tilbakebetale de påtatte forpliktelsene, noe som utelukker muligheten for å holde ham strafferettslig ansvarlig for en handling etter art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

b) P. K. måtte benytte særlige fremgangsmåter for å få varene tilbake, omtalt som «ganske utspekulerte handlinger», til tross for at vitnet under rettsmøtet den 15. februar 2016 kun forklarte at han hadde kontaktet R. G. og hadde lyktes med å komme til enighet om tilbakelevering av varene.

Det var ingen problemer med dette, ettersom tiltalte samtykket til at varene ble hentet. Dessuten var det R. G. som informerte P. K. om at (...) var blitt nedlagt av D. K., og som foreslo å returnere de usolgte varene (se e-posten i sakens dokumenter, sendt av R. G. til P. K.).

c) Avvikene mellom verdiene på varene som ble returnert til (...) s.c., slik de fremgikk av innholdet i e-posten og korrigeringsfakturaene, var blitt avklart, til tross for at forfatteren av e-posten selv ikke var i stand til entydig å forklare de oppståtte beløpsmessige avvikene.

d) Tiltalte hadde villedet selskapsdeltakerne og representanten for (...) s.c. med hensyn til muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til blankovekselen, utstedt og undertegnet av E. G. på vegne av (...), som tjente som sikkerhet for behørig oppfyllelse av forpliktelsen som fulgte av avtalen inngått med den ovennevnte forretningsforbindelsen.

Dette til tross for at førsteinstansdomstolen påpeker at (...) på tidspunktet for utstedelsen av vekselen var i en god økonomisk situasjon og genererte inntekter.

5. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.4 i dommen – til skade for (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W.

Ved å legge til grunn at:

a) Tiltalte, i egenskap av representant for foreningen (...), og E. G., i egenskap av styreleder i (...) Sp. z o.o. med hovedsete i B., i fellesskap og etter avtale, ved å søke om inngåelse av låneavtale nr. (...) på et beløp på 50 000 PLN mellom (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W. og (...) Sp. z o.o., samt ved å inngå denne avtalen, villedet representantene for (...) Sp. z o.o. med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten, mulige finansieringskilder for kontrakten og tilbakebetaling av hele lånebeløpet, samt muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til blankovekselen.

Dette til tross for at bevismaterialet i den foreliggende saken kun gir grunnlag for å legge til grunn at tiltalte R. P. G. opptrådte uaktsomt ved inngåelsen av avtalen, og at hans handlinger ikke var rettet mot å oppnå økonomisk vinning.

Dette utelukker muligheten for å holde ham strafferettslig ansvarlig for en handling etter art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

b) Tiltalte hadde villedet representantene for (...) Sp. z o.o. med hensyn til muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til blankovekselen, utstedt og undertegnet av E. G. på vegne av låntakeren, overfor R. G. som personlig kausjonist for denne vekselen, som tjente som sikkerhet for rettidig tilbakebetaling av lånet på et beløp på 50 000 PLN.

Dette til tross for at tiltalte på tidspunktet for utstedelsen av vekselen hadde økonomiske midler til å sikre den inngåtte avtalen, noe som fremgår av andre inngåtte avtaler samt dokumentasjonen vedrørende oppnådde inntekter;

DEL 7 – Side 37–42 av 107

Innsigelsene fremsatt av forsvareren til R. P. G. – fortsettelse

6. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.5 i dommen – til skade for (...) S.A. med hovedsete i W. og (...) Sp. z o.o.

Ved å legge til grunn at:

a) Betalingen av de to første avdragene skyldtes et ønske om å avlede mistanken mot tiltalte om at han hadde til hensikt å oppnå tilskuddet ved bedrageri, ettersom det ikke fant sted ytterligere tilbakebetalinger.

Dette til tross for at det først mot slutten av første halvår 2014 fant sted en stenging av teatersalen, og dermed også bortfall av foretaket (...)s inntektsmuligheter, noe som medførte mangel på midler til videre tilbakebetaling av forpliktelsene;

b) Inngåelsen av en avtale i desember 2015 og innbetalingen av midler til nedbetaling av gjelden utelukkende hadde til formål å kamuflere tiltaltes straffbare virksomhet.

Dette til tross for at vilkårene i avtalen vedrørende størrelsen på de enkelte avdragene riktignok ikke ble overholdt fullt ut, men at selskapet (...) etter hvert som det skaffet seg midler, benyttet disse til nedbetaling av gjelden.

Til oppfyllelse av avtalen ble følgende beløp innbetalt:

- **1.12.2015 – 2 410 PLN;**
- **31.12.2015 – 500 PLN;**
- **19.01.2016 – 700 PLN;**

- **16.02.2016 – 500 PLN;**
- **18.02.2016 – 800 PLN;**
- **mars 2016 – 1 000 PLN;**
- **august 2016 – 1 000 PLN;**
- **september 2016 – 800 PLN.**

Dette vitner både om et ønske om å erstatte den påførte skaden og om fravær av hensikt om å begå en straffbar handling;

c) Inngåelsen av avtalen skulle tjene til å forbedre tiltaltes prosessuelle stilling, til tross for at den regelmessige kontakten med en person med etternavnet K. helt fra begynnelsen av de økonomiske problemene til foreningen og selskapet (...), samt vitneforklaringen fra J. T. W., tydelig viser at de tiltaltes opptreden ikke hadde karakter av straffbare handlinger, og at manglende tilbakebetaling av forpliktelsen var et resultat av en kombinasjon av uforutsette omstendigheter;

d) Den eneste muligheten for å påvise at lånet var anvendt til de formålene som var fastsatt i låneavtalen, var å fremlegge regnskapsdokumenter.

Dette til tross for at den ovennevnte avtalen ikke fastsatte noen bestemt form for dokumentasjon av utgiftene. Følgelig burde også erklæringer fra utenforstående personer om at avtalen var oppfylt i samsvar med dens bestemmelser, tas i betraktning ved vurderingen av tiltaltes oppfyllelse av denne delen av avtalen.

7. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.1 i dommen – til skade for J. K., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S.

Ved å legge til grunn at:

a) R. G. innledet samarbeid med foretaket (...) med hensikt om å begå en straffbar handling, til tross for at det av R. G.s forklaringer og vitneforklaringen fra W. J. fremgår at samarbeidet ble innledet på initiativ fra foretaket (...), mens R. G. på ingen måte hadde arbeidet for å få i stand dette samarbeidet, men kun hadde akseptert det tilbudte samarbeidet;

b) R. G. hadde villedet forretningsforbindelsen ved angivelig å skjule at virksomheten ble drevet under en annens navn, noe som skulle ha hatt betydning for inngåelsen av kontrakten.

Dette til tross for at det av vitneforklaringen fra R. K. fremgår at foretaket (...) var alminnelig kjent blant næringsdrivende som en grossist innen farmasøytiske produkter og næringsmidler, og at det, som en kjent aktør på markedet, ble behandlet som enhver annen potensiell forretningspartner. Det var disse omstendighetene som var avgjørende for etableringen av samarbeidet;

c) R. G. angivelig hadde planlagt å unnlate å betale for de mottatte varene og med dette formål hadde fremforhandlet et oppgjør med utsatt betalingsfrist, til tross for at:

– Det fremgår av R. G.s forklaringer at den manglende betalingen skyldtes vanskeligheter av både forretningsmessig og logistisk karakter, som bestod i at foretaket (...) hadde betydelige midler i omløp, men at det som følge av hastigheten på de påløpende utgiftene og disponeringen av den oppnådde fortjenesten oppstod problemer med å dekke løpende betalingsforpliktelser;

– Det fremgår av R. G.s forklaringer, vitneforklaringen fra W. J. samt alminnelige erfaringsgrunnsetninger at en utsatt betalingsfrist ikke er et bevis på særlig tillit mellom forretningsforbindelser, men en naturlig handelspraksis, og at anvendelsen av denne ikke

krever samtykke fra begge kontraktspartene og ikke har kjennetegn som indikerer en hensikt om å unnlate å oppfylle den inngåtte avtalen;

– Det fremgår av R. G.s forklaringer, vitneforklaringene fra W. J. og R. K., samt dokumentasjonen som bekrefter oppgjørene mellom (...) og (...), at betalingene delvis ble gjennomført, og at R. G. aldri hadde bestridt verken eksistensen av kravene eller betalingsplikten. På nåværende tidspunkt setter han dessuten av midler til dette formålet;

d) R. G. med hensikt hadde forfalsket faktura nr. (...) av 2. november 2016 ved å påføre denne en håndskrevet underskrift med ordlyden «K.».

Dette til tross for at det av hans forklaringer fremgår at han ikke uten tvil kan bekrefte hvem den ovennevnte underskriften tilhører.

Selv om underskriften faktisk skulle stamme fra R. G., ville han ha handlet under innflytelse av en unnskyldelig villfarelse om betydningen av den foretatte handlingen, idet han var overbevist om at han som fullmektig for D. K., ved representasjon av foretaket (...), var berettiget til å avgi en slik underskrift, ettersom denne handlingen var omfattet av fullmakten som var gitt ham.

Selv om han rent fysisk selv hadde mottatt og godkjent den ovennevnte fakturaen, ville han dessuten ha utført denne handlingen på vegne av D. K.

8. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.2 i dommen – til skade for J. F. S., som drev næringsvirksomhet under navnet (...)

Ved å legge til grunn at:

a) R. G. forledet J. F. S., som drev næringsvirksomhet under navnet (...), til å foreta en ugunstig disposisjon over formuesgoder i form av varer, og at han med dette formål villedet representantene for foretaket S. med hensyn til hensikten om rettidig og fullstendig betaling av de skyldige beløpene, til tross for at:

– Det fremgår av R. G.s forklaringer og vitneforklaringene fra J. S. og R. S. at de kommersielle forbindelsene mellom (...) og (...) i løpet av en periode på to år forløp uten forstyrrelser, og at de forekommende betalingsforsinkelsene holdt seg innenfor grensene for alminnelig aksepterte forsinkelser i samarbeidet med en fast forretningsforbindelse;

– Det fremgår av dokumentasjonen i sakens dokumenter, som underbygger de ovennevnte personbevisene, at kravene til (...) delvis ble innfridd i penger og varer, og at (...) med hensyn til en del av gjelden fremsatte forslag om oppgjør i varer til priser som var gunstige for forretningsforbindelsen, og som gjorde det mulig for denne å oppnå full dekning av kravene samt eventuelle tap som følge av forsinkelsen;

– Det fremgår av bevismaterialet, særlig dokumentasjonen vedrørende avtalene og oppgjørene i varer med (...) samt R. G.s forklaringer, at varen som ble tilbudt som oppgjør (preparatet B.), var et produkt med gode salgsresultater, noe som i kombinasjon med distribusjonsinfrastrukturen til (...) sikret dette foretaket en rimelig fortjeneste som mer enn kompenserte for de utestående forpliktelsene.

b) R. G., med det formål å benytte et dokument som ekte, hadde forfalsket merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 25. oktober 2010 ved å påføre denne en håndskrevet underskrift med ordlyden «K.», til tross for at:

– Det fremgår av hans forklaringer at han ikke uten tvil kan bekrefte hvem den ovennevnte underskriften tilhører. Selv om underskriften faktisk skulle stamme fra R. G., ville han ha handlet under innflytelse av en unnskyldelig villfarelse om betydningen av den foretatte handlingen, idet han var overbevist om at han som fullmektig for D. K., ved representasjon av foretaket (...), var berettiget til å avgi en slik underskrift, ettersom denne handlingen var omfattet av fullmakten som var gitt ham.

Selv om han rent fysisk selv hadde mottatt og godkjent den ovennevnte fakturaen, ville han dessuten ha utført denne handlingen på vegne av D. K.;

– Det fremgår av R. G.s forklaringer at det, som følge av konflikten som oppstod da (...) overførte krav til inkasso på beløp som betydelig oversteg den faktiske gjelden til (...), kunne ha forekommet at enkelte fakturaer ble undertegnet av personer som ikke var berettiget til å representere foretaket (...), og som handlet etter instruks fra eierne av (...), med det formål å skade (...);

– Det fremgår av opplysningene innhentet fra de ovennevnte personlige beviskildene, samt av den samlede dokumentasjonen som beskriver de kommersielle forbindelsene mellom kontraktspartene, at det for deres gjensidige samarbeid ikke hadde betydning om fakturaen ble undertegnet av D. K. eller av R. G.

Avgivelsen av en av disse underskriftene ble nemlig av begge kontraktspartene behandlet som en godkjennelse av regnskapsdokumentet og en bekreftelse på de omstendighetene som fremgikk av dette, og som gjaldt varens art, dens verdi og betalingsfristen.

c) Delvis tilbakebetaling av de skyldige beløpene burde behandles som erstatning av skaden og ikke som et ledd i oppfyllelsen av kontrakten, til tross for at delbetalinger er en forholdsvis utbredt praksis i næringslivet.

Alminnelige erfaringsgrunnsetninger tilsier at man må ta i betraktning at et svært stort antall næringsdrivende nettopp opererer på denne måten, uten at deres gjensidige forbindelser ender i en straffesak.

9. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.3 i dommen – til skade for B. O., som drev næringsvirksomhet (...)

Ved å legge til grunn at:

a) Tiltalte, under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), villedet med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev næringsvirksomheten under det ovennevnte navnet, samt hensikten om å betale for de bestilte drikkevarene av merket (...).

Dette til tross for at det av bevismaterialet innsamlet i saken fremgår at tiltaltes handlinger ikke oppfylte samtlige lovbestemte vilkår for bedrageri, ettersom han på tidspunktene for inngåelsen av salgsavtalene kun handlet med eventuelt forsett (dolus eventualis).

Disse handlingene kan derfor utelukkende betraktes som feilaktige forretningsmessige beslutninger, noe som utelukker muligheten for å holde ham strafferettslig ansvarlig for en handling etter art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

b) R. G. helt fra begynnelsen hadde til hensikt å bedra B. O., til tross for at tiltalte hadde påpekt at hans økonomiske problemer begynte da foretaket O., til tross for forsikringer om at det ville gjøre dette, unnlot å erstatte varer med utløpt holdbarhetsdato med nye varer.

Denne forklaringen ble bekreftet av vitnet P. B., samt indirekte av B. O. under hennes vitneforklaring for retten.

c) Varene med utløpt holdbarhetsdato som tiltalte hadde på lageret, ikke var blitt kjøpt i T. fra den fornærmede (...), samtidig som det ble lagt til grunn at drikkevarer til en verdi av 2 180,72 PLN eventuelt var blitt kjøpt fra det ovennevnte foretaket.

d) Tiltaltes påstander om at han ikke visste at det var ulovlig å undertegne med en annens etternavn, utelukkende utgjorde en valgt forsvarsstrategi.

Dette til tross for at R. G. under utøvelsen av næringsvirksomheten ofte benyttet seg av fullmakter fra D. K. og handlet med hennes bemyndigelse.

Ved å påføre underskrifter på fakturaene handlet han følgelig i den overbevisning at det å undertegne på vegne av en person som han samarbeidet med på fast basis, ikke oppfylte vilkårene for en straffbar handling.

10. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.4 i dommen – til skade for (...) med hovedsete i W.

Ved å legge til grunn at:

a) Tiltalte R. G., under utøvelsen av næringsvirksomhet under navnet (...), ved forhandlingene om vilkårene for samarbeid, villedet ansatte i selskapet (...) S.A. med hovedsete i W. med hensyn til identiteten til personen som faktisk drev denne næringsvirksomheten, samt hensikten om å oppfylle den inngåtte avtalen om utførelse av en markedsføringstjeneste til en verdi av 12 300 PLN, dokumentert ved merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 31. juli 2011.

Dette til tross for at det av bevismaterialet innsamlet i saken må trekkes den konklusjon at tiltaltes handlinger ikke oppfylte samtlige lovbestemte vilkår for bedrageri, ettersom det den 31. juli 2011 forelå en reell mulighet for tiltalte til å oppfylle forpliktelsen.

Den endelige mangelen på oppgjør skyldtes en kombinasjon av økonomiske hendelser som var ugunstige for tiltalte, noe som utelukker muligheten for å holde ham strafferettslig ansvarlig for en handling etter art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

b) Tilbudet om å betale fakturaen gjennom en byttehandelsavtale var et svikefullt tiltak fra R. G.s side, med sikte på å markedsføre sitt produkt til en lav kostnad.

Dette til tross for at det nettopp var for markedsføringstjenester vedrørende B. at denne fakturaen var utstedt, og at en rekke faktorer var avgjørende for den manglende muligheten til å betale fakturaen, blant annet opphopningen av store mengder B. på lageret og oppløsningen av selskapet ved D. K., noe som medførte manglende mulighet for raskt å omsette varene i penger.

Tilbudet fremsatt av tiltalte omfattet ikke bare gjelden, men også eventuelle kostnader (dekning av 150 % av kravet), og utgjorde, slik eksempelet med foretaket N., som fikk sitt krav dekket på denne måten, viste, et reelt alternativ til manglende betaling i penger.

11. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.5 i dommen – til skade for stiftelsen (...) med hovedsete i W.

Ved å legge til grunn at:

c) Tiltalte hadde villedet stiftelsens representanter med hensyn til hensikten om å oppfylle kontrakten i samsvar med dens innhold, til tross for at R. G. hadde til hensikt å anvende midlene til opprettelsen, utviklingen og virksomheten til (...).

Dette gjennomførte han ved å etablere (...), utarbeide plakater, brosjyrer og en nettside, gjennomføre en viral kampanje og utarbeide prosjektets visuelle identitet, og deretter ved å overvåke og avdekke hendelser som kunne utgjøre såkalte hatkriminalitetshandlinger, samt ved å inngi flere hundre anmeldelser om mistanke om straffbare handlinger.

d) Vitnet M. R. ikke kunne ha utført oppgaver i form av å finne, kjøpe og videreselge enkelte møbler og innretninger på oppdrag fra tiltalte, som følge av at han ikke var i stand

til å oppgi detaljer om transaksjonene, til tross for at det hadde gått flere år siden perioden hvor vitnet utførte de ovennevnte oppgavene.

e) Fakturaene i virkeligheten ikke var blitt betalt kontant, utelukkende fordi det i rubrikken «betalingsdato» var angitt andre datoer enn salgsdatoen.

f) Pengestrømmene på de private bankkontoene, nærmere bestemt innbetalingene fra R. G.s kontoer til hans ektefelles konto og fra hennes konto til selskapets konto, som følge av manglende korrekt beskrivelse av transaksjonene, ikke ga grunnlag for å legge til grunn at overføringene gjaldt betaling av merverdiavgiftsfakturaene.

12. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.6 i dommen – til skade for M. K., som drev næringsvirksomhet (...)

Ved å legge til grunn at:

a) R. G. på et ikke nærmere fastslått tidspunkt i tredje kvartal 2008 besluttet at han ikke ville overføre til oppdragsgiveren samtlige økonomiske midler som han mottok fra mottakerne av varene.

Dette til tross for at partene hadde utviklet et system for gjensidige økonomiske oppgjør, som hovedsakelig bestod i motregning, og at M. K. utelukkende som følge av uoverensstemmelser som oppstod i en bestemt periode, krevde tilbakebetaling av bestemte beløp.

Disse pengene, som vanligvis ble gjort opp gjennom motregning, befant seg ikke lenger i R. G.s besittelse, men var blitt anvendt blant annet til lønn til ansatte og til opprettholdelse av virksomhetsstedet i B.

b) Det ikke hadde forekommet noen situasjon hvor den fornærmede M. K. ønsket å overta de ansatte ved avdelingen til (...) i Białystok, til tross for at vitnene J. B. og G. K. uttrykkelig bekreftet dette forholdet.

G. K. undertegnet til og med en avtale med M. K. under dette møtet.

c) Tiltalte hadde tilegnet seg formuesmidler til en verdi av 175 198,13 PLN, til tross for at skaden som den fornærmede hadde lidt, utgjorde 107 830,92 PLN.

13. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.7 i dommen – til skade for (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W.

Ved å legge til grunn at:

a) Tiltalte, ved å søke om inngåelse av en låneavtale på et beløp på 68 000 PLN mellom (...) Sp. z o.o. og foreningen som han representerte, samt ved å inngå denne avtalen, villedet långiverens representanter med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten og anvende midlene til formålet angitt i søknaden.

Dette til tross for at opplysningene om opprettelsen av senteret (...) kan dateres tilbake til begynnelsen av 2014, og at det ikke foreligger grunnlag for å trekke opprettelsen av denne enheten eller virksomheten som ble drevet der, i tvil.

b) R. G. i den første søknaden hadde angitt at tilbakebetalingen skulle skje ved hjelp av «offentlige» tilskudd (saksdokumentenes blad 3382), og at søknaden «uten problemer» ble endret i samsvar med långiverens standpunkt da J. S. med rette påpekte at dette var øremerkede tilskudd med et helt annet formål.

Dette til tross for at R. G. allerede i den første søknaden hadde angitt at en alternativ sikkerhetsform var foreningens impresariovirksomhet.

Etter at låneinstitusjonen hadde påpekt problemet, var det således utelukkende den alternative sikkerhetsformen som ble fremhevet.

c) Retten la til grunn at foreningens impresariovirksomhet ikke utgjorde tilstrekkelig sikkerhet for tilbakebetaling av forpliktelsen.

Dette til tross for at den dømmende instansen på ingen måte tok stilling til donasjonene som var mottatt i forbindelse med teaterforestillingene, samt betalingene for utførte tjenester (blad 168–190 i vedlegg nr. 3).

Disse viser at slik virksomhet ble drevet av foreningen i årene 2012–2014, og at den genererte reelle inntekter som på tidspunktet for inngåelsen av låneavtalen med (...) utgjorde tilstrekkelig sikkerhet.

Avtalen inngått med (...) var etter sin hensikt ikke fiktiv, men bygde på prosjekter som tidligere var blitt gjennomført.

DEL 8 – Side 43–48 av 107

Innsigelsene fremsatt av forsvareren til R. P. G. – fortsettelse

13. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.7 i dommen – fortsettelse

d) R. G.s undertegning av vekselen i egenskap av representant for foreningen (...) ikke hadde noen betydning (side 143 i domsbegrunnelsen), ettersom denne sikkerheten i fremtiden uansett ikke ville føre til dekning av kreditorens krav.

Dette til tross for at foreningens teatervirksomhet genererte og fortsatt genererer inntekter. Dette fremgår blant annet av tilbakebetalingen av en del av forpliktelsene som foreningen hadde påtatt seg, samt av foreningens fortsatte engasjement i impresariovirksomhet, som genererer økonomiske midler til denne organisasjonens virksomhet.

e) R. G. ikke hadde anvendt det innvilgede lånet i samsvar med dets tiltenkte formål, til tross for at en rekke artikler vedlagt sakens dokumenter bekrefter opprettelsen av senteret (...) samt prosjektene som ble gjennomført innenfor rammen av dette programmet.

f) Det i artikkelen av 21.08.2014 (blad 56–57 i vedlegg nr. 3) ble angitt at (...) hadde oversendt til påtalemyndigheten «allerede et titalls anmeldelser om straffbare handlinger (...) i første halvdel av august 2014», og at senteret dermed bare hadde vært i virksomhet i kort tid og disponerte midler fra stiftelsen (...) (side 41 i domsbegrunnelsen), til tross for at:

– Senterets oppgave ikke bare bestod i å inngi anmeldelser til påtalemyndigheten om begåtte straffbare handlinger, men også i å fremme likestilling og bekjempe rasisme og fremmedfiendtlighet.

Foreningen utførte disse oppgavene gjennom organisering av seminarer og konkurranser, fremming av korrekt atferd og fordømmelse av upassende atferd på Internett, samt mobilisering av et størst mulig antall personer, herunder kjente personligheter, til kamp mot uttrykk for intoleranse.

Midler til denne typen virksomhet kom blant annet fra midlene mottatt fra (...).

g) Lånebeløpet på 68 000 PLN fra (...) ikke var blitt anvendt i samsvar med dets tiltenkte formål, ettersom det i artiklene som beskrev virksomheten til (...), ikke noe sted ble opplyst at aktivitetene også var finansiert med midler fra dette lånet.

Dette til tross for at avtalen som foreningen (...) var bundet av (blad 3358–3359), ikke inneholdt noen bestemmelse som påla låntakeren å angi hvilke midler som ble anvendt til gjennomføring av de vedtektsfestede formålene, og at prosjektet vedrørende overvåking

av rasistisk og fremmedfiendtlig atferd, som påvist, hadde vært gjennomført i det minste siden oktober 2013.

h) (...) var blitt villedet med hensyn til muligheten for tilbakebetaling av lånet, med det formål å oppnå dette ved bedrageri, til tross for at foreningens impresariovirksomhet (til sammen ca. 45 000 PLN), mottatte donasjoner (til sammen ca. 80 000 PLN) samt tilskudd i 2013 (blad 3388–3389 og dokumentene i vedlegg nr. 3 – særlig de overførte donasjonene) viste at det forelå en reell mulighet for å dekke kravene til (...) i 2014.

i) «Det fremgår ikke av noen presseartikkel at senteret ble opprettet og drevet med midler lånt fra (...)» (side 141 i domsbegrunnelsen).

Dette til tross for at det av disse artiklene fremgår hvilke tiltak foreningen iverksatte i perioden fra september 2013 til utgangen av 2014 innenfor overvåking av rasistisk og fremmedfiendtlig atferd, forebygging, tiltak med sikte på straffeforfølgelse av gjerningspersonene samt opplæring av samfunnet.

Dette er tilstrekkelig til å legge til grunn at midlene fra det formålsbestemte lånet ble anvendt i samsvar med deres tiltenkte formål.

j) Tiltalte helt fra begynnelsen hadde hatt til hensikt å begå bedrageri til skade for (...) med det formål å oppnå økonomisk vinning, til tross for at to renteterminer på lånet ble betalt, og at det, da det viste seg at det ikke ville være mulig å oppfylle forpliktelsen innen 30. april 2014, ble innledet samtaler om restrukturering av lånet.

14. Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.8 i dommen – til skade for M. T., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i B.

Ved å legge til grunn at:

a) Tiltalte utnyttet den fornærmedes uriktige forestilling om hans betalingsevne og dermed, ved å pådra seg betalingsforpliktelsen som var angitt i merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 24.06.2014, forledet ham til å foreta en ugunstig disposisjon over sine formuesgoder.

Dette til tross for at en grundig analyse av bevismaterialet innsamlet i saken fører til den konklusjon at manglende betaling for de inntatte måltidene skyldtes at en ansatt i foreningen – K. D. – unnlot å gjennomføre betalingen, noe sistnevnte selv bekreftet.

b) Tiltalte, ved å betale merverdiavgiftsfaktura nr. (...) på et beløp på 128 PLN, hadde oppnådd den fornærmedes tillit, noe som gjorde det mulig for ham å begå den straffbare handlingen.

Dette til tross for at R. G. flere titalls, om ikke flere hundre ganger, hadde inntatt måltider hos den fornærmede og alltid betalt innen fristen, og at de to fakturaene som var angitt i domsbegrunnelsen, ikke var de eneste som var blitt utstedt til R. G. (blant annet merverdiavgiftsfaktura nr. (...) av 18.10.2013).

Det forhold at fakturaen ikke ble betalt, burde derfor utelukkende betraktes som en forglemmelse, og ikke som en forsettlig handling som oppfylte vilkårene for bedrageri.

c) Det forhold at R. G. ikke lenger besøkte den fornærmedes serveringssted etter at gjelden var oppstått, viste at R. G. bevisst, med det formål å oppnå økonomisk vinning, hadde forledet den fornærmede til å foreta en ugunstig disposisjon over sine formuesgoder.

Dette til tross for at R. G. i andre kvartal 2014 flyttet til W., dit han også flyttet teateret som han drev, og at han bare sporadisk oppholdt seg i B.

d) «Erstatningen av skaden hadde til formål å overbevise retten om riktigheten av tiltaltes egne argumenter og å bestride berettigelsen av tiltalen» (side 180 i domsbegrunnelsen).

Dette til tross for at betalingen av gjelden gjennom K. D., i lys av de omstendighetene han hadde fremlagt, var en naturlig handling som ikke var fremtvunget av den prosessuelle situasjonen.

Dersom R. G. hadde hatt til hensikt å oppnå økonomisk vinning, ville han – sett i sammenheng med samtlige anklager som var fremsatt mot ham – ikke ha betalt dette beløpet, ettersom han allerede hadde oppnådd sitt mål.

II. Feil i de faktiske konstateringene

Feil i de faktiske konstateringene som ble lagt til grunn for avgjørelsen, og som hadde betydning for dens innhold, bestående i at det uriktig ble lagt til grunn at tiltalte på gjerningstidspunktet hadde til hensikt å begå den straffbare handlingen.

En korrekt analyse av bevismaterialet fører til en motsatt konklusjon, hvorfor det fremsettes påstand om frifinnelse av tiltalte for de handlingene han var tiltalt for.

III. Brudd på prosessrettslige bestemmelser

Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 170 § 1 punkt 3 og 5 i straffeprosessloven, ved å avslå begjæringene om bevisføring i form av vitneforklaringer fra vitnene angitt i punkt a)–d) i R. G.s bevisbegjæring av 21.06.2016.

Disse gjaldt omstendighetene rundt samarbeidet mellom R. G., som opererte innenfor rammen av foretaket (...), og B. O.s foretak.

Dette til tross for at disse bevisene var av vesentlig betydning for den handlingen R. G. var tiltalt for, ettersom de viste årsakene til den manglende oppfyllelsen av betalingsforpliktelsen overfor B. O.s foretak.

Av prosessuelle forsiktighetshensyn:

IV. Feil ved vurderingen av tiltaltes strafferettslige tilregnelighet

Feil i de faktiske konstateringene som ble lagt til grunn for avgjørelsen, og som hadde betydning for avgjørelsens innhold, bestående i at det ble lagt til grunn at tiltalte på tidspunktet for begåelsen av de handlingene han var tiltalt for, var fullt ut strafferettslig tilregnelig og hadde bevart evnen til å forstå betydningen av sine handlinger og til å kontrollere sin atferd.

Dette til tross for at R. G. gjennom mange år har vært under behandling for bipolar affektiv lidelse og er avhengig av psykoaktive stoffer som han inntar i forbindelse med sykdommen, noe som reiser tvil om hans faktiske evne til å forstå de handlingene han var tiltalt for.

V. Manglende vurdering av muligheten for å anvende art. 295 i straffeloven

Manglende vurdering av anvendelsen av art. 295 i straffeloven og av muligheten for å unnlate å idømme straff eller anvende ekstraordinær straffnedsettelse i situasjoner hvor skaden allerede var blitt erstattet helt eller delvis.

a) Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.3 i dommen, til skade for (...) s.c., erstattet tiltalte frivillig en del av skaden, på et beløp på 16 998,42 PLN, ved å avtale med kreditor et oppgjør som bestod i tilbakelevering av en del av de innkjøpte varene.

b) Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.4, til skade for (...), erstattet tiltalte frivillig skaden ved å tilbakebetale en del av lånet og deretter påvise fordringer som kunne dekke den resterende delen av de lånte økonomiske midlene.

c) Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.7, til skade for (...), erstattet tiltalte frivillig skaden ved å tilbakebetale en del av lånet, undertegne en avtale og foreta ytterligere innbetalinger.

d) Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.8, til skade for M. T., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i B., erstattet tiltalte frivillig hele skaden.

VI. Åpenbart uforholdsmessig straff

Åpenbart uforholdsmessige enkeltstraffer og samlet straff idømt tiltalte R. P. G., til tross for at de subjektive og objektive omstendighetene ved den begåtte handlingen, gjerningspersonens personlige egenskaper og forhold, det faktum at han ikke tidligere hadde vært straffet, samt at han samarbeidet med de fornærmede og fortløpende erstattet skaden, talte for å idømme ham en mildere straff.

Forsvareren begjærte dessuten:

VII. Bevisføring i form av:

1. Bekreftelser på innbetalinger til (...) fra august og september 2016, for å belyse oppfyllelsen av betalingsforpliktelsen overfor dette rettssubjektet.

2. Avgjørelsen om avslutning av tvangsfullbyrdelsen mot bankkontoen i tvangsfullbyrdelsessaken gjennomført av (...), for å belyse at tiltalte hadde kommet til enighet med dette rettssubjektet om tilbakebetaling av forpliktelsene.

På bakgrunn av det ovennevnte nedla forsvareren påstand om:

Endring av dommen i den påankede delen ved å frifinne tiltalte R. P. G. for de handlingene som var tilregnet ham, alternativt opphevelse av den påankede dommen og henvisning av saken til førsteinstansdomstolen for ny behandling.

Videre, av prosessuelle forsiktighetshensyn, endring av den påankede avgjørelsen ved fastsettelse av en samlet fengselsstraff under anvendelse av prinsippet om full absorpsjon av de enkelte straffene.

Anken inngitt av advokat M. S.

Advokat M. S. påanket også dommen i den utstrekning R. P. G. var blitt funnet skyldig i de handlingene han var tiltalt for.

(Tiltalte og E. G. ble frifunnet for handlingen som oppfylte vilkårene i art. 301 § 1 i straffeloven, jf. art. 308 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, og avgjørelsen på dette punktet ble rettskraftig.)

I medhold av art. 427 § 2 i straffeprosessloven, jf. art. 438 punkt 2 i straffeprosessloven, gjorde hun gjeldende at den påankede dommen innebar brudd på de nedenfor angitte prosessrettslige bestemmelsene, som hadde hatt betydning for innholdet i den påankede dommen.

Disse innsigelsene fremsettes med hensyn til hver enkelt av handlingene som omfattes av dommens innhold.

I. Med hensyn til handlingen omfattet av punkt A, underpunkt 2 a), i dommen (handlingen til skade for Bank (...)), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

1) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven, jf. art. 410 i straffeprosessloven, ved manglende helhetlig vurdering av bevismaterialet i samsvar med prinsippene for logikk og alminnelig livserfaring.

Dette bestod i en overfladisk vurdering av bevismaterialet innsamlet i saken, nærmere bestemt:

– Vitneforklaringen fra K. R. Ł.;

– Dokumentene vedrørende inngåelsen av avtalen om bankkonto;

– Søknaden om utstedelse av (...) charge-kort;

– Tiltaltes forklaringer vedrørende inngåelsen av avtalen med Bank (...);

– Transaksjonshistorikken for bankkontoen (blad 1328);

– Forklaringene fra G. B. vedrørende samarbeidet med (...);

samt ved å unnlate å ta hensyn til dokumentet utstedt av Bank (...) den 21. juli 2014 (blad 1857).

Dette bruddet på bestemmelsene hadde betydning for sakens utfall, ettersom det førte til uriktige faktiske konstateringer som påvirket dommens innhold.

Retten la nemlig til grunn at de skriftlige erklæringene i følgende skjemaer:

– «Rammeavtale om åpning og føring av bankkontoer samt levering av utvalgte banktjenester» av 28. juli 2010, om at nettoinntektene til (...) i det siste året utgjorde 2 000 000 PLN;

– «Søknad om innvilgelse av beløpsgrense på kortet (...)» av 28. juli 2010, om at salgsverdien til det ovennevnte foretaket i løpet av de siste 12 månedene utgjorde 2 000 000 PLN;

gjaldt omstendigheter av vesentlig betydning for fastsettelsen og innvilgelsen av en beløpsgrense på charge-kortet på 20 000 PLN.

Retten la videre til grunn at det ovennevnte beløpet på 2 millioner PLN var blitt innført av de tiltalte, og at R. G. handlet som ledd i gjennomføringen av en på forhånd fastlagt hensikt, med direkte, målrettet forsett, som omfattet villedning av representantene for Bank (...) med hensyn til:

– Identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev næringsvirksomheten under navnet (...);

– Hensikten om å benytte kontoen i samsvar med innholdet i den tilhørende avtalen;

– Hensikten om å tilbakebetale forpliktelsen på 20 000 PLN, som fulgte av den innvilgede beløpsgrensen på (...) charge-kort nr. (...), utstedt i E. G.s navn.

Retten la dessuten til grunn at Bank (...) hadde foretatt en ugunstig disposisjon over sine formuesgoder, og at tiltalte hadde gjort begåelsen av den straffbare handlingen til en fast inntektskilde.

Dette medførte at retten la til grunn at tiltalte gjennom sin opptreden hadde oppfylt gjerningsinnholdet i den straffbare handlingen etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt A, underpunkt 2 b), i dommen (handlingen til skade for Bank (...)), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

2) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven, jf. art. 410 i straffeprosessloven, ved manglende helhetlig vurdering av bevismaterialet i samsvar med prinsippene for logikk og alminnelig livserfaring.

Dette bestod i at tiltaltes forklaringer ble ansett som lite troverdige, og at retten uriktig, uten støtte i bevismaterialet, la til grunn at det i samsvar med innholdet i § 2 nr. 14–16 i

del 6 av rammeavtalen, hver måned ble sendt kontoutskrifter til den oppgitte e-postadressen ((...)), med opplysninger om endringer i kontostanden og fastsettelsen av saldoen (til tross for at et slikt bevis ikke ble fremlagt under hovedforhandlingen).

Videre la retten uriktig til grunn at det etter innlogging på bankkontoen som ble ført for kortet, var mulig å se belastningene på kontoen slik disse fremgikk av dokumentet fremlagt av banken:

«Kontohistorikk for perioden fra 29.07.2010 til 13.05.2014» (blad 1328).

Retten unnlot dessuten å ta hensyn til deler av vitneforklaringene fra Paweł G., I. G. og K. R. Ł., i den utstrekning disse vitnene viste til feil i IT-systemet som gjorde det umulig å fastslå belastningene på bankkontoen, samt til spørsmålet om hvorvidt belastningene på kontoen var synlige etter innlogging på bankkontoen.

Dette førte til at retten uriktig fastslo at tiltalte gjennom sin opptreden hadde oppfylt gjerningsinnholdet i art. 278 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 3, i dommen (handlingen til skade for B. O.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

3) Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 7 i straffeprosessloven, ved manglende helhetlig vurdering av bevismaterialet i samsvar med prinsippene for logikk og alminnelig livserfaring.

Dette bestod i en overfladisk vurdering av bevismaterialet innsamlet i saken og i manglende vurdering av samtlige omstendigheter i saken, herunder forklaringene fra P. B. og A. K. O.-L. vedrørende avtalene mellom B. O.s foretak, (...) og (...) om bytte av varer og gjensidige økonomiske oppgjør, samt tiltaltes forklaringer vedrørende samarbeidet mellom de ovennevnte foretakene.

Dette bruddet hadde betydning for dommens innhold, ettersom det førte til at retten tilregnet tiltalte en handling etter art. 286 § 1 i straffeloven (i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015), i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 2, i dommen (til skade for J. S., som drev næringsvirksomhet under foretaksnavnet (...) med hovedsete i S. W.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

4) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved manglende helhetlig vurdering av bevisene i samsvar med alminnelige erfaringsgrunnsetninger.

Dette bestod i at retten nektet å anse tiltaltes forklaringer som troverdige, og unnlot å foreta en vurdering i samsvar med prinsippene for korrekt resonnement av følgende omstendigheter:

– Det langvarige samarbeidet mellom R. G. og J. S.;

– Gjennomføringen av en rekke transaksjoner mellom partene;

– Tiltaltes betaling av en del av de skyldige beløpene som fulgte av transaksjonene;

– Tiltaltes forslag om oppgjør av de skyldige beløpene i form av varen B.

Dette bruddet hadde betydning for innholdet i den påankede dommen, ettersom det førte til at retten uriktig la til grunn at tiltaltes opptreden oppfylte gjerningsinnholdet i den straffbare handlingen etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), i sammenstøt

med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 1, i dommen (handlingen til skade for J. K.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

5) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved manglende helhetlig vurdering av bevisene i samsvar med alminnelige erfaringsgrunnsetninger.

Dette bestod i at retten nektet å anse tiltaltes forklaringer som troverdige, samt unnlot å foreta en vurdering i samsvar med prinsippene for korrekt resonnement av bevisene vedrørende tiltaltes tilbakebetaling av en del av de skyldige beløpene.

Dette hadde betydning for innholdet i den påankede dommen, ettersom det førte til at retten uriktig la til grunn at tiltaltes opptreden oppfylte gjerningsinnholdet i den straffbare handlingen etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), i sammenstøt med art. 270 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt A, underpunkt 3, i dommen (handlingen til skade for det sivilrettslige selskapet (...) med hovedsete i S. G.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

6) Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 7 i straffeprosessloven, ved en vilkårlig fortolkning av bevisene som overskred grensene for den frie bevisbedømmelsen, samt ved manglende vurdering av samtlige omstendigheter i saken, særlig de omstendighetene som talte til fordel for tiltalte, nærmere bestemt:

– Tiltaltes forklaringer;

– Innholdet i anmeldelsen om en begått straffbar handling som han hadde inngitt (blad 2923);

– Innholdet i e-posten sendt av E. G. (blad 12);

– Innholdet i anmeldelsen om en begått straffbar handling utarbeidet av den fornærmede, sammen med vedleggene til anmeldelsen (herunder innholdet i den fornærmedes stevning);

– Innholdet i tiltalte R. G.s anmeldelse om en begått straffbar handling.

Dette bruddet hadde betydning for dommens innhold, ettersom det førte til at retten la til grunn at tiltalte gjennom sin opptreden oppfylte gjerningsinnholdet i den straffbare handlingen etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

DEL 9 – Side 49–54 av 107

Anken inngitt av advokat M. S. – fortsettelse

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt A, underpunkt 4, i dommen (handlingen til skade for (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W.), handlingen omfattet av punkt A, underpunkt 5, i dommen (til skade for (...) S.A. med hovedsete i W. og (...) Sp. z o.o.), samt handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 7, i dommen (til skade for (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

7) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved manglende helhetlig vurdering av bevisene, bestående i at det ikke i samsvar med prinsippene for korrekt resonnement ble tatt hensyn til:

– Bevisene som bekreftet tiltaltes betaling av de første avdragene på lånet, og deretter bevisene for tilbakebetaling av lånet som (...) Sp. z o.o. hadde opptatt hos (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W.;

– Beviset for inngåelsen av en avtale mellom tiltalte (samt K. D. og (...) Sp. z o.o.) og (...) S.A. med hovedsete i W. og (...) Sp. z o.o.;

– Bevisene for gjennomføringen av de formålene som foreningen (...) hadde fått innvilget et lån til fra (...) Sp. z o.o. med hovedsete i W.;

– Bevisene for innbetaling av de første avdragene fra foreningen (...) i henhold til låneavtalen.

Dette bruddet på den ovennevnte bestemmelsen hadde betydning for dommens innhold, ettersom det førte til at retten holdt tiltalte ansvarlig for hver av handlingene omfattet av punkt A, underpunkt 4, punkt A, underpunkt 5, samt punkt B, underpunkt 7, i den påankede dommen, etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 6, i dommen (handlingen til skade for M. K.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

8) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved en vilkårlig og overfladisk vurdering av bevismaterialet innsamlet i saken, i strid med dette bevismaterialet.

Dette bestod i at retten anså tiltaltes forklaringer som lite troverdige når det gjaldt at M. K. hadde kjennskap til og samtykket i at tiltalte av kontantbetalingene som M. K.s kunder skyldte M. K., tok ut midler til betaling av lønn til representanter og ansatte samt til opprettholdelse av avdelingen i B.

Videre bestod dette i en uriktig vurdering av innholdet i e-posten av 15. juni 2007 og i at retten nektet å anse dokumentasjonen som tiltalte hadde fremlagt sammen med bevisbegjæringen av 7. april 2016, som troverdig.

Disse bruddene på den ovennevnte bestemmelsen hadde betydning for dommens innhold, ettersom de førte til at retten uriktig tilregnet tiltalte en handling etter art. 284 § 2 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 07.06.2010 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 8, i dommen (handlingen til skade for M. T.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

9) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved manglende helhetlig vurdering av bevisene.

Dette bestod i at retten unnlot å vurdere vitneforklaringene fra M. N. og M. K. i samsvar med prinsippene for korrekt resonnement, når det gjaldt at tiltalte var en fast kunde ved restauranten som regelmessig oppfylte sine betalingsforpliktelser overfor restauranten.

Retten nektet dessuten å anse vitneforklaringen fra K. D. som troverdig, samt å anse tiltaltes forklaringer som troverdige.

Dette bruddet hadde betydning for dommens innhold, ettersom det førte til uriktige faktiske konstateringer fra rettens side og til at tiltalte ble tilregnet en handling etter art. 286 § 3, jf. art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 4, i dommen (handlingen til skade for ACP Pharma S.A. med hovedsete i W.), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

10) Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 7 i straffeprosessloven, ved manglende helhetlig vurdering av bevisene, bestående i at tiltaltes forklaringer ble ansett som lite troverdige, og at det ikke ble tatt hensyn til det forhold at tiltalte hadde tilbudt å oppfylle betalingsforpliktelsen gjennom et bytteoppgjør.

Dette bruddet hadde betydning for dommens innhold, ettersom det førte til at retten la til grunn at tiltalte hadde oppfylt gjerningsinnholdet i en straffbar handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt A, underpunkt 1, i dommen (hindring av dekning av kreditorenes krav; forliket), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

11) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved manglende helhetlig vurdering av bevisene.

Dette bestod i at retten nektet å anse tiltaltes forklaringer som troverdige når det gjaldt årsakene til og muligheten for hans inngåelse av forliket vedrørende underholdsbidrag, hans økonomiske evne, samt det forhold at han hadde gjort opp med J. K.

Retten nektet dessuten å anse vitneforklaringen fra K. D. som troverdig og unnlot å ta hensyn til bevisene vedlagt tiltaltes bevisbegjæring av 16.03.2016 (det såkalte vedlegg nr. 1), det vil si oppgjørene med M. K.s foretak for årene 2001–2005 samt fire ZUS RMUA-skjemaer.

Dette bruddet hadde betydning for dommens innhold, ettersom det førte til at retten la til grunn at tiltaltes opptreden oppfylte gjerningsinnholdet i en straffbar handling etter art. 300 § 2 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 07.06.2010 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Med hensyn til handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 5, i dommen (handlingen til skade for stiftelsen (...)), gjorde hun følgende innsigelse mot den påankede dommen:

12) Brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved manglende helhetlig vurdering av bevisene i samsvar med prinsippene for korrekt resonnement.

Dette bestod i at retten nektet å anse følgende bevis som troverdige:

– Vitneforklaringen fra K. D.;

– Vitneforklaringen fra M. R.;

– Dokumentasjonen i vedlegg nr. 3, blad 110 og følgende;

– Dokumentasjonen vedlagt tiltaltes bevisbegjæring av 14. juli 2016.

Dette bruddet hadde betydning for avgjørelsens innhold, ettersom det førte til en uriktig konstatering av at tiltalte hadde handlet med direkte forsett, med det formål å villede stiftelsens representanter med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten i samsvar med dens innhold, og å forlede dem til å foreta en ugunstig disposisjon over formuesgoder.

Som følge av dette ble tiltalte tilregnet en handling etter art. 286 § 1 i lov av 06.06.1997 – straffeloven, i den ordlyd som gjaldt frem til 30.06.2015 (heretter i dette punktet omtalt som straffeloven), jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 297 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 273 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven.

Uavhengig av de ovennevnte innsigelsene gjorde hun følgende innsigelser mot den påankede dommen:

13) Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 170 § 1 punkt 2), 3) og 5) i straffeprosessloven, jf. art. 6 § 2 i straffeprosessloven, jf. art. 366 § 1 i straffeprosessloven, hvilket brudd hadde betydning for avgjørelsens innhold.

Dette bestod i at retten avslo tiltaltes bevisbegjæringer om avhør av vitnene angitt i punkt a)–d) i skrivene av 20. juni 2016 og 6. juli 2016, samt bevisbegjæringene om at retten skulle henvende seg til Bank (...) med anmodning om å gi de opplysningene som var angitt i innholdet i skrivet av 6.7.2016.

Dette til tross for at bevisbegjæringene i de ovennevnte skrivene var av vesentlig betydning for avgjørelsen av den foreliggende saken, ettersom de hadde til formål å påvise at tiltalte ikke hadde begått de handlingene som var tilregnet ham i punkt A, underpunkt 1, 2 og 3, i dommen, samt handlingene omfattet av punkt B, underpunkt 3 og 6, i den påankede dommen.

14) Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 201 i sivilprosessloven og art. 170 § 1 i straffeprosessloven, ved å avslå begjæringen om å tillate bevisføring i form av en sakkyndig erklæring fra en annen gruppe sakkyndige bestående av psykiatere og en psykolog.

Dette til tross for at den sakkyndige erklæringen utarbeidet i denne saken var ufullstendig og uklar, ettersom den ikke tok stilling til spørsmålet om hvilken innvirkning de konstaterte tilbakevendende depressive lidelsene og tiltaltes bruk av legemidler hadde på hans strafferettslige tilregnelighet på tidspunktet for begåelsen av handlingene.

De kvinnelige sakkyndige var ikke i stand til å fastslå virkningsmekanismene til legemidlene som tiltalte benyttet, slik som (...), (...) eller (...), på bestemte strukturer i hjernen, eller deres innvirkning på nevrotransmittere.

De kjente nemlig verken til virkningen av de ovennevnte legemidlene eller deres samvirkning med de øvrige antidepressive legemidlene som tiltalte benyttet.

De var ikke i stand til presist å fastslå hvorvidt tiltaltes bruk av samtlige legemidler var knyttet til bipolar affektiv lidelse.

Som følge av dette var de ikke bare ute av stand til å vurdere tiltaltes helsetilstand, men også til å fastslå hvorvidt tiltalte kunne forutse bortfall av eller begrensninger i sin strafferettslige tilregnelighet.

Dette bruddet på de ovennevnte bestemmelsene hadde betydning for utfallet av den foreliggende saken.

15) Brudd på prosessrettslige bestemmelser, nærmere bestemt art. 7 i sivilprosessloven, ved å overskride grensene for prinsippet om fri bevisbedømmelse og ved å anse den sakkyndige erklæringen fra A. W. som troverdig.

Den sakkyndige hadde foretatt en håndskriftsundersøkelse av underskriftene «K.» og «S.» på kopier av fakturaer knyttet til transaksjoner med J. F. S., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S. W., samt transaksjoner inngått av J. K., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S. (nå (...) Sp. z o.o.).

Dette bruddet hadde betydning for utfallet av den foreliggende saken, ettersom det førte til at retten tilregnet tiltalte handlingene omfattet av punkt B, underpunkt 2, i dommen (handlingen til skade for J. S.), samt handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 1, i dommen (til skade for (...) Sp. z o.o.).

II. Innsigelser vedrørende brudd på materiell rett og åpenbart uforholdsmessige straffer

Uavhengig av at den foreliggende anken bestrider de faktiske konstateringene som ble lagt til grunn for distriktsdomstolens dom, og at innsigelser vedrørende brudd på materiell rett først får aktualitet når en rettsregel er blitt anvendt uriktig eller uten grunn ikke er blitt anvendt på et korrekt fastslått og ubestridt faktisk forhold, eller når innsigelsen gjelder anvendelsen eller den manglende anvendelsen av en bindende bestemmelse, fremsetter jeg likevel, av vidtgående prosessuelle forsiktighetshensyn og med sikte på å beskytte tiltaltes rettigheter og interesser, under forutsetning av at retten ikke har tilsidesatt noen prosessrettslige normer og ikke har begått feil ved fastsettelsen av sakens faktiske forhold, angitt i punktet [uklar formulering i originalen], herved i anken også innsigelser vedrørende brudd på materiell rett samt innsigelser vedrørende åpenbart uforholdsmessige straffer og anvendte strafferettslige tiltak.

I medhold av art. 438 punkt 1 i straffeprosessloven gjorde hun gjeldende at den påankede dommen innebar brudd på følgende bestemmelser:

1) Art. 39 punkt 2 i straffeloven samt art. 41 §§ 1 og 2 i straffeloven, ved at tiltalte ble ilagt følgende strafferettslige tiltak:

– Forbud mot å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting;

– Forbud mot å inneha stillinger knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting;

– Forbud mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger.

Dette i en situasjon hvor de strafferettslige tiltakene ikke oppfylte kravet fastsatt i art. 39 punkt 2 i straffeloven om en strengt «bestemt» stilling, utøvelse av et «bestemt» yrke eller utøvelse av en «bestemt» næringsvirksomhet, og hvor de heller ikke var knyttet til den virksomheten eller stillingen som den straffbare handlingen ble begått i forbindelse med.

Dette bruddet førte i praksis til at tiltalte ble utelukket fra økonomisk virksomhet.

2) Art. 46 § 1 i straffeloven, ved uriktig anvendelse av denne bestemmelsen på handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A, underpunkt 2 a), i dommen (handlingen til skade for Bank (...)), og ved å pålegge ham plikt til å erstatte skaden overfor Bank (...).

Dette til tross for at det av de fastslåtte faktiske forholdene i saken fremgår at det den 5. november 2010 ble innbetalt et beløp på 31 000 PLN på kontoen ført i Bank (...), slik at gjelden ble redusert til –9 192,40 PLN, og at det deretter, den 16. november 2010, ble innbetalt et beløp på 10 000 PLN, som medførte at saldoen utgjorde +423 PLN.

Som følge av dette forelå det ingen skade som det skulle ha vært pålagt en plikt til å erstatte i medhold av art. 46 § 1 i straffeloven.

3) Brudd på art. 286 § 3 i straffeloven (i den ordlyd som gjaldt den 30.06.2015), jf. art. 286 § 1 i straffeloven, jf. art. 12 i straffeloven, jf. art. 65 § 1 i straffeloven, jf. art. 4 § 1 i straffeloven, ved uriktig anvendelse av disse bestemmelsene på tiltaltes opptreden overfor M. T.

Dette bestod i at det ble lagt til grunn at de fastslåtte omstendighetene i saken gjorde det mulig å tilregne tiltalte forsett om å begå bedrageri av mindre alvorlig karakter, i stedet for den handlingen som er omhandlet i art. 121 § 2 i loven om mindre lovbrudd.

4) Brudd på art. 65 § 1 i straffeloven ved uriktig fortolkning av denne bestemmelsen og ved å legge til grunn at begrepet fast inntektskilde skal forstås som inntekter som ikke forutsetter en slik regelmessighet som den som sikres gjennom utførelse av fast arbeid.

5) Brudd på art. 295 i straffeloven ved å unnlate å avstå fra å idømme straff, alternativt ved å unnlate å anvende ekstraordinær straffnedsettelse, i en situasjon hvor tiltalte helt eller delvis hadde erstattet skaden med hensyn til følgende handlinger:

– Handlingen omfattet av punkt A, underpunkt 3, i dommen (handlingen til skade for (...) s.c.);

– Handlingen omfattet av punkt B, underpunkt 7, i dommen (handlingen til skade for (...));

– Handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B, underpunkt 8, i dommen (handlingen til skade for M. T.).

I medhold av art. 438 punkt 4 i straffeprosessloven gjorde hun følgende innsigelser mot den påankede dommen:

6) Åpenbart uforholdsmessige straffer idømt tiltalte, det vil si de enkelte fengselsstraffene for de straffbare handlingene omfattet av dommen samt den samlede fengselsstraffen, uten betinget utsettelse av fullbyrdelsen.

En korrekt vurdering av omstendighetene ved straffutmålingen begrunner nemlig at så vel de enkelte straffene som den samlede straffen idømmes med betinget utsettelse av fullbyrdelsen.

7) Åpenbart uforholdsmessige fengselsstraffer på mer enn ett år idømt tiltalte for handlingen som ble tilregnet ham i punkt B, underpunkt 5 (til skade for stiftelsen (...)), samt for handlingene som ble tilregnet ham i punkt B, underpunkt 7, punkt A, underpunkt 4, og punkt A, underpunkt 5 (handlingene til skade for (...), (...)).

Dette til tross for at en korrekt vurdering av omstendighetene ved straffutmålingen begrunner at det for de ovennevnte handlingene idømmes fengselsstraffer på mindre enn ett år, med betinget utsettelse av fullbyrdelsen.

8) Uberettiget anvendelse av strafferettslige tiltak i form av:

– Forbud mot å drive næringsvirksomhet (innen produksjon, handel og tjenesteyting);

– Forbud mot å inneha stillinger knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt;

– Forbud mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger;

med hensyn til samtlige handlinger omfattet av dommen som det ble anvendt strafferettslige tiltak for (det vil si punkt A, underpunkt 2 a) og b), punkt A, underpunkt 3,

punkt A, underpunkt 4, punkt A, underpunkt 5, punkt B, underpunkt 1–3, punkt B, underpunkt 1–3, punkt B, underpunkt 5, og punkt B, underpunkt 6).

Dette var et resultat av en uriktig vurdering av at tiltaltes fortsatte utøvelse av næringsvirksomhet, innehavelse av en stilling knyttet til utøvelsen av den ovennevnte virksomheten eller deltakelse i ledelsesorganene til foreninger utgjorde en trussel mot vesentlige rettslig beskyttede interesser.

Samtidig gjorde hun, dersom retten skulle komme til at vilkåret om at tiltaltes fortsatte utøvelse av næringsvirksomhet, innehavelse av en stilling knyttet til utøvelsen av den ovennevnte virksomheten eller innehavelse av en stilling i ledelsesorganene til foreninger utgjorde en trussel mot vesentlige rettslig beskyttede interesser, i medhold av art. 438 punkt 4, siste del, i straffeprosessloven, følgende innsigelser mot den påankede dommen:

9) Åpenbart uforholdsmessige strafferettslige tiltak i form av:

– Forbud mot å drive næringsvirksomhet (innen produksjon, handel og tjenesteyting);

– Forbud mot å inneha stillinger knyttet til utøvelse av næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting på vegne av et annet rettssubjekt;

– Forbud mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger;

for en periode på mer enn ett år for hver av handlingene som det strafferettslige tiltaket ble anvendt for.

En korrekt vurdering av omstendighetene knyttet til fastsettelsen av disse tiltakene begrunner nemlig at det strafferettslige tiltaket for hver av handlingene som et slikt tiltak ble anvendt for, fastsettes til en periode på ikke mer enn ett år.

10) Åpenbart uforholdsmessig straff, bestående i at tiltalte ble idømt en samlet fengselsstraff på 4 år i stedet for en samlet ubetinget fengselsstraff på 1 år og 7 måneder, det vil si en straff basert på prinsippet om full absorpsjon.

Dette i en situasjon hvor det forelå en sammenheng av samme art mellom de enkelte handlingene som det tidligere var blitt fastsatt enkeltstraffer for, og som skulle sammenføyes, samt en tidsmessig nærhet mellom de aktuelle handlingene omfattet av dommen.

Dette begrunner at tiltalte idømmes en fengselsstraff på 1 år og 7 måneder, og at fullbyrdelsen av denne straffen bør utsettes betinget.

Forsvarerens påstander

I forbindelse med de fremsatte innsigelsene nedla hun herved følgende påstander:

1) At den påankede dommen endres i sin helhet, og at det avsies en annen realitetsavgjørelse ved at tiltalte frifinnes, alternativt:

2) At den påankede dommen oppheves i sin helhet, og at saken henvises til førsteinstansdomstolen for ny behandling.

3) At statskassen pålegges å betale tiltaltes omkostninger til juridisk representasjon i samsvar med de lovbestemte satsene.

Videre, av vidtgående prosessuelle forsiktighetshensyn, som en subsidiær påstand i forhold til de ovennevnte påstandene, og som følge av at jeg i anken har fremsatt alternative innsigelser vedrørende brudd på materielle rettsregler og åpenbart uforholdsmessig straff eller strafferettslige tiltak, begjærte hun, dersom ingen av de ovennevnte påstandene i punkt 1) eller 2) skulle bli tatt til følge, at den påankede dommen

endres ved at tiltalte idømmes en samlet fengselsstraff under anvendelse av prinsippet om full absorpsjon, med betinget utsettelse av fullbyrdelsen.

Uavhengig av det ovennevnte begjærte hun på vegne av tiltalte at følgende dokumenter skulle tillates fremlagt og føres som bevis:

DEL 10 – Side 55–60 av 107

Anken inngitt av advokat M. S. – fortsettelse

1. Bekreftelser på innbetalinger til (...) fra august og september 2016, for å belyse oppfyllelsen av betalingsforpliktelsen overfor dette rettssubjektet.

2. Avgjørelsen om avslutning av tvangsfullbyrdelsen mot bankkontoen i tvangsfullbyrdelsessaken gjennomført av (...), for å belyse at tiltalte hadde kommet til enighet med dette rettssubjektet om tilbakebetaling av forpliktelsene.

3. Dokument som bekrefter oppfyllelsen av betalingsforpliktelsen overfor byadministrasjonen – for å belyse oppfyllelsen av forfalte betalingsforpliktelser, noe som har betydning ved fastsettelsen av hvorvidt det forelå forsett om å begå straffbare handlinger.

4. Underretning fra distriktsinspektoratet for bygningstilsyn av 28.07.2014 om at det på eget initiativ var innledet en sak vedrørende endring av bruken av en del av bygningen – for å belyse at det ikke var mulig å videreføre foreningens impresariovirksomhet i bygningen i gaten (...) i B.

5. Informasjon oversendt til distriktsinspektoratet for bygningstilsyn om avslutning av virksomheten bestående i oppføring av teaterforestillinger i gaten (...) i B. – for å belyse omstendighetene som fremgår av dokumentets innhold, herunder at den vanskelige økonomiske situasjonen som foreningen (...) befant seg i i 2014, skyldtes manglende mulighet til å oppføre teaterforestillinger som følge av stengingen av teatersalen og at denne ble tatt ut av bruk.

I de foregående årene hadde denne virksomheten gitt foreningen inntekter på flere titalls tusen PLN.

Dersom foreningen ikke hadde mistet disse inntektene, ville den ha kunnet tilbakebetale lånet til (...) og iverksette den økonomiske gjenopprettingsplanen foreslått av stiftelsen (...).

Standpunktet fremsatt av advokat D. R.

Advokat D. R. sluttet seg på sin side, i sitt standpunkt fremsatt i skriv av 18. desember 2018 – blad 9428–9454 – til ankene inngitt av sine forgjengere og argumentasjonen i disse, og gjorde dessuten følgende gjeldende:

Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.1:

Brudd på materiell rett, nærmere bestemt art. 300 i straffeloven, manglende vurdering av muligheten for å bedømme tiltaltes opptreden innenfor rammene fastsatt i art. 26 § 2 i straffeloven, samt rettens uriktige konstatering av at årsaken til at tiltalte holdt seg skjult, var gjelden som påhvilte ham.

Med hensyn til handlingene som ble tilregnet tiltalte i punkt A.2 a og 2 b:

Manglende hensyntagen til en vesentlig del av vitneforklaringene fra K. Ł. på blad 1960 og I. G. på blad 2485–2486, vedrørende det forhold at feilen i banksystemet som skulle sperre charge-kortet, ikke var synlig for bankens ansatte, og følgelig heller ikke kunne ha vært synlig for kunden.

Videre manglende hensyntagen til omfanget og mangfoldet av virksomheten som ble drevet av tiltalte, samt innholdet i skrivet fra Bank (...) av 1. mai 2012, blad 7446.

Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.3:

Manglende hensyntagen til innsigelsen fremsatt av B. O. i tvisten med (...) (blad 7661 og følgende), uberettiget avslag på begjæringen om avhør av P. S., samt manglende hensyntagen til det forhold at 21 kubikkmeter PET-emballasje var blitt destruert, til tross for at dette ble bekreftet av M. B. under avhøret ved ankedomstolen.

Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt B.6:

Manglende hensyntagen til at foreningen hadde ansatt fast ansatte med sikte på gjennomføring av oppgavene knyttet til tilskuddet mottatt fra stiftelsen (...), og at den hadde pådratt seg lønnsrelaterte kostnader.

De utestående forpliktelsene overfor ZUS (den polske trygdeinstitusjonen) utgjorde på dette grunnlaget omkring 70 000 PLN.

Foreningen hadde mottatt tilskuddet som følge av at den hadde vunnet en konkurranse, og stiftelsens direktør, E. B., hadde etter å ha gjort seg kjent med kontrollresultatene erklært at stiftelsen ikke var blitt bedratt.

Samtidig var tiltalte blitt fratatt retten til å påvise at formålet med finansieringen fra begge prosjektene – tilskuddet fra stiftelsen og lånet fra (...) – var identisk.

Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.5:

Manglende hensyntagen til at lånet fra (...) var blitt anvendt i samsvar med dets tiltenkte formål, noe som fremgår av vitneforklaringen fra M. B. og korrespondansen med foretaket som forsynte tiltalte med halvfabrikata til fremstilling av B.

Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.6:

Tiltalte ble forhindret fra å forklare omstendighetene rundt samarbeidet med M. K. ved at spørsmål vedrørende størrelsen på kostnadene for opprettholdelse av foretaket (...)s avdelinger og måten disse kostnadene ble dekket på, ble avvist.

Med hensyn til handlingen som ble tilregnet tiltalte i punkt A.3:

Manglende hensyntagen til omstendighetene rundt tilbakeleveringen av varer til (...), samt til det forhold at det ble returnert en større mengde varer enn det som fremgikk av rettens faktiske konstateringer.

Med hensyn til handlingene som ble tilregnet tiltalte i punkt A.3, B.1, B.2, B.3 og B.6:

Manglende hensyntagen til det forhold at det kommersielle samarbeidet med de fornærmede foretakene var basert på såkalt leverandørkreditt.

Retten hadde samtidig trukket den uriktige konklusjonen at opphør av virksomheten til ett rettssubjekt og opprettelsen av nye rettssubjekter var en gjennomtenkt handling rettet mot å begå ytterligere bedragerier, til tross for at opprettelsen av (...) var knyttet til omgåelse av en konkurranseklausul i forbindelse med hensikten om å produsere B.

Retten hadde samtidig uten tilstrekkelig grunnlag lagt til grunn at tiltaltes hensikt var å trekke kreditorene inn i en «gjeldsspiral», og hadde heller ikke i tilstrekkelig grad tatt hensyn til at tiltalte hadde foreslått å gjøre opp sine betalingsforpliktelser med B., og at han på nåværende tidspunkt forsøkte å dekke samtlige av sine forpliktelser.

Advokat D. R. påpekte dessuten mangler ved førsteinstansdomstolens saksbehandling og gjorde gjeldende at denne retten uten tilstrekkelig rettslig grunnlag hadde basert seg på:

– Vitneforklaringen fra K. D. vedrørende handlingen begått til skade for stiftelsen og (...), i en situasjon hvor vitnet hadde benyttet seg av retten til å nekte å avgi forklaring

vedrørende E. G., uten samtidig å ha blitt informert om retten til å nekte å besvare spørsmål som kunne utsette ham for strafferettslig ansvar.

Dette til tross for at vitnet, som innehadde en vesentlig funksjon i foreningen, kunne ha benyttet seg av en slik rett;

– Tjenestenotatene på blad 7746 og 7543, idet retten på grunnlag av innholdet i disse foretok faktiske konstateringer i saken;

– Et utilstedelig bevis i form av opplysninger innhentet av aktor på grunnlag av en avgjørelse av 8. januar 2014, til tross for at det på dette tidspunktet var retten som var kompetent myndighet til å gi fritak fra den statistiske taushetsplikten.

Disse manglene hadde etter hans vurdering, i likhet med rettens manglende hensyntagen til den delen av hovedforhandlingen som fant sted den 14. juli 2016, hatt betydning for avgjørelsens innhold.

Fremfor alt burde ankedomstolen, etter advokat D. R.s vurdering, ikke overse et så vesentlig spørsmål som at tiltaltes forsvarer ikke hadde deltatt under hele hovedforhandlingen (blad 7478 verso).

I lys av den alvorlige tvilen om R. P. G.s evne til å føre et selvstendig og rasjonelt forsvar, burde dette være avgjørende for ankedomstolens avgjørelse.

Anken inngitt av forsvareren til E. G.

Forsvareren til tiltalte E. G. påanket den ovennevnte dommen i sin helhet i den delen som gjaldt domfellelsen av denne tiltalte, og gjorde i medhold av art. 438 punkt 3 i straffeprosessloven følgende innsigelser mot dommen:

1. Feil i de faktiske konstateringene (art. 438 punkt 3 i straffeprosessloven) som ble lagt til grunn for dommen, og som hadde betydning for dens innhold, ved at det, i strid med innholdet i bevisene som ble ført i saken, ble fastslått at:

a) Tiltalte E. G. sammen med sin ektefelle R. P. G., i fellesskap og etter avtale, hadde begått de straffbare handlingene som var beskrevet i punkt A.1, A.2 a og b, A.3, A.4 og A.5 i dommen, til tross for at det i sakens bevismateriale ikke forelå bevis for at E. G. hadde deltatt i de handlingene som ble tilregnet henne, og at hennes forsett omfattet overtredelse av de gjeldende rettsreglene på dette området;

b) Tiltalte E. G. hadde begått de straffbare handlingene som var beskrevet i punkt C i dommen, til tross for at det i sakens bevismateriale ikke forelå bevis for at E. G. hadde deltatt i disse, og at hennes forsett omfattet disse handlingene.

På bakgrunn av det ovennevnte nedla forsvareren påstand om:

Endring av den påankede dommen og frifinnelse av tiltalte for handlingen som var tilregnet henne, alternativt opphevelse av dommen og henvisning av saken til distriktsdomstolen i Białystok for ny behandling.

Anken inngitt av forsvareren til D. Z. K.

Forsvareren til tiltalte D. Z. K. påanket avgjørelsen i den delen som gjaldt denne tiltalte, og gjorde i medhold av art. 438 punkt 2 og 3 i straffeprosessloven følgende innsigelse mot den påankede dommen:

Feil i de faktiske konstateringene som ble lagt til grunn for den påankede dommen, og som hadde betydning for dens innhold, bestående i at det ble lagt til grunn at D. K., ved på anmodning fra R. G. å etablere næringsvirksomheten og deretter overlate driften av denne til ektefellene G., handlet med eventuelt forsett om å medvirke til at disse begikk straffbare handlinger mot formue, til skade for en rekke forretningsforbindelser.

Dette til tross for at hun, når det ble tatt hensyn både til hennes tidligere bekjentskap med de tiltalte, hennes personlige egenskaper og den situasjonen hun befant seg i i 2009, ikke var i stand til å forutse, og langt mindre hadde akseptert, den straffbare virksomheten til R. og E. G.

På bakgrunn av det ovennevnte nedla forsvareren påstand om:

Endring av den påankede dommen i den delen som gjaldt D. K., ved å frifinne henne for den handlingen hun var tiltalt for, alternativt opphevelse av dommen i den påankede delen og henvisning av saken i dette omfanget til distriktsdomstolen i Białystok for ny behandling.

Anken inngitt av aktor

Aktor påanket den ovennevnte dommen i den delen som gjaldt:

1. De tiltalte R. P. G. og E. G., i del B, punkt 1, 2, 3 og 4, samt del E, andre strekpunkt, med hensyn til handlingene angitt i punkt III, IV, V og VI i tiltalen – i sin helhet til ugunst for de nevnte tiltalte;

2. Tiltalte D. Z. K. – i sin helhet til ugunst for tiltalte;

3. De tiltalte R. P. G. og E. G. med hensyn til handlingene som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav a og b, samt punkt 4 og 5 i dommen, og dessuten tiltalte R. P. G. med hensyn til handlingene som ble tilregnet ham i del B, punkt 5, 7 og 8 i dommen, samt i del F, punkt 1, og del G, punkt 1 – i den delen som gjaldt avgjørelsen om straff og strafferettslige tiltak, til ugunst for de nevnte tiltalte.

I medhold av art. 427 § 2 og art. 438 punkt 3 og 4 i straffeprosessloven gjorde aktor følgende gjeldende:

1. Feil i de faktiske konstateringene

Feil i de faktiske konstateringene som ble lagt til grunn for avgjørelsen med hensyn til handlingene angitt i punkt III, IV, V og VI i tiltalen, og som hadde betydning for avgjørelsens innhold.

Dette bestod i at det ble fastslått at E. G. ikke hadde samarbeidet med tiltalte R. P. G. ved begåelsen av de nevnte straffbare handlingene, noe som følgelig førte til at tiltalte E. G. ble frifunnet for de nevnte straffbare handlingene, og til at det ble lagt til grunn at R. P. G. hadde begått disse handlingene som deres eneste gjerningsperson.

Videre ble det fastslått at tiltalte D. Z. K. utelukkende hadde gjort det lettere for tiltalte R. P. G. å begå de nevnte straffbare handlingene.

Dette til tross for at en korrekt analyse av bevismaterialet innsamlet i saken, bestående av:

– Dokumentasjon vedrørende registreringen og avslutningen av næringsvirksomheten drevet under navnet «(...)»;

– Skattemeldinger og skatteerklæringer inngitt i forbindelse med utøvelsen av denne virksomheten;

– Dokumentasjon vedrørende inngåelsen og gjennomføringen av avtalene som utgjorde gjenstanden for de nevnte straffbare handlingene;

– Dokumentasjon fra sivile rettssaker og tvangsfullbyrdelsestiltak vedrørende kravene til de fornærmede som følge av de nevnte straffbare handlingene;

– Fullmaktene som D. Z. K. hadde gitt tiltalte E. G.;

– Vitneforklaringene fra J. K., J. S., B. O., W. J., R. K., samt øvrige ansatte og representanter for foretakene Gospodarstwo Pasieczne «Sądecki Bartnik» A&J (...), (...), «(...)» og (...) Spółka Akcyjna med hovedsete i W.;

fører til den konklusjon at handlingene angitt i punkt III, IV, V og VI i tiltalen ble begått av de tiltalte R. G. og E. G., som handlet i fellesskap og etter avtale, mens tiltalte D. Z. K. gjennom sin opptreden gjorde det lettere for begge de øvrige tiltalte å begå disse straffbare handlingene.

2. Åpenbart uforholdsmessige straffer

Åpenbart uforholdsmessige straffer idømt de tiltalte R. P. G. og E. G. med hensyn til handlingene som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav a og b, samt punkt 4 og 5 i dommen, og dessuten tiltalte R. P. G. med hensyn til handlingene som ble tilregnet ham i del B, punkt 5, 7 og 8 i dommen, ved at de tiltalte ble idømt følgende straffer:

a) R. P. G. og E. G., for handlingen som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav a, i dommen, hver en fengselsstraff på 8 måneder samt 100 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

b) R. P. G. og E. G., for handlingen som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav b, i dommen, hver en fengselsstraff på 1 år og 7 måneder samt 150 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

c) E. G., for handlingene som ble tilregnet henne i del A, punkt 4 og 5, i dommen, en fengselsstraff på 9 måneder samt 100 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

d) R. P. G., for handlingen som ble tilregnet ham i del B, punkt 5, i dommen, en fengselsstraff på 1 år og 6 måneder samt 150 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

e) R. P. G., for handlingene som ble tilregnet ham i del A, punkt 4 og 5, samt del B, punkt 7, i dommen, en fengselsstraff på 1 år og 5 måneder samt 130 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

f) R. P. G., for handlingen som ble tilregnet ham i del B, punkt 8, i dommen, en bot på 30 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

samt ved at tiltalte R. P. G. for samtlige handlinger som ble tilregnet ham i dommen, ble idømt en samlet fengselsstraff på 4 år og 400 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN, mens tiltalte E. G. ble idømt en samlet fengselsstraff på 2 år og 200 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

– til tross for at samtlige omstendigheter i den foreliggende saken, og særlig den høye graden av samfunnsmessig skadevirkning av handlingene som de tiltalte hadde begått, graden av deres skyld, måten handlingene ble begått på og omstendighetene rundt begåelsen av dem, de tiltaltes opptreden etter begåelsen av de straffbare handlingene, det forhold at de handlet under omstendighetene angitt i art. 65 § 1 i straffeloven, samt hensynet til de forebyggende og oppdragende formålene som straffen skal oppnå overfor de tiltalte og samfunnet, taler for å idømme følgende straffer:

a) R. P. G. og E. G., for handlingen som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav a, i dommen, hver en fengselsstraff på 1 år og 2 måneder samt 100 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

b) R. P. G. og E. G., for handlingen som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav b, i dommen, hver en fengselsstraff på 2 år samt 150 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

c) E. G., for handlingene som ble tilregnet henne i del A, punkt 4 og 5, i dommen, en fengselsstraff på 1 år og 6 måneder samt 100 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

d) R. P. G., for handlingen som ble tilregnet ham i del B, punkt 5, i dommen, en fengselsstraff på 2 år samt 150 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

e) R. P. G., for handlingene som ble tilregnet ham i del A, punkt 4 og 5, samt del B, punkt 7, i dommen, en fengselsstraff på 2 år samt 130 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

f) R. P. G., for handlingen som ble tilregnet ham i del B, punkt 8, i dommen, en fengselsstraff på 3 måneder samt 30 dagsbøter, med størrelsen på hver dagsbot fastsatt til 30 PLN;

og som følge av dette å fastsette strengere samlede fengselsstraffer, idet det dessuten tas hensyn til det betydelige tidsrommet som de straffbare handlingene begått av de tiltalte R. P. G. og E. G. strakte seg over, samt mangelen på en nær subjektiv og objektiv sammenheng mellom de straffbare handlingene som ble tilregnet de nevnte tiltalte i dommen.

I medhold av art. 427 § 1 og art. 437 §§ 1 og 2 i straffeprosessloven nedla aktor følgende påstander:

DEL 11 – Side 61–66 av 107

Aktors påstander – fortsettelse

1. Opphevelse av den påankede dommen i del B, punkt 1, 2, 3 og 4, del D, del E, andre strekpunkt, samt del G, punkt 2, og henvisning av saken i dette omfanget til distriktsdomstolen i Białystok for ny behandling;

2. Endring av den påankede dommen ved å idømme følgende straffer i stedet for de tidligere fastsatte fengselsstraffene:

a) R. P. G. og E. G., for handlingen som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav a, i dommen, hver en fengselsstraff på 1 år og 2 måneder;

b) R. P. G. og E. G., for handlingen som ble tilregnet dem i del A, punkt 2 bokstav b, i dommen, hver en fengselsstraff på 2 år;

c) E. G., for handlingene som ble tilregnet henne i del A, punkt 4 og 5, i dommen, en fengselsstraff på 1 år og 6 måneder;

d) R. G., for handlingen som ble tilregnet ham i del B, punkt 5, i dommen, en fengselsstraff på 2 år;

e) R. P. G., for handlingene som ble tilregnet ham i del A, punkt 4 og 5, samt del B, punkt 7, i dommen, en fengselsstraff på 2 år;

f) Dessuten R. P. G., for handlingen som ble tilregnet ham i del B, punkt 8, i dommen, en fengselsstraff på 3 måneder i tillegg til den idømte boten, samt at art. 33 § 2 i straffeloven legges til grunn for idømmelsen av denne boten.

Videre at det i stedet for de tidligere idømte samlede fengselsstraffene fastsettes:

– For R. P. G., for handlingene som ble tilregnet ham i del A, punkt 1, 2 bokstav a og b, 3, 4 og 5, samt del B, punkt 5, 6, 7 og 8, i dommen, en samlet fengselsstraff på 5 år;

– For tiltalte E. G., for handlingene som ble tilregnet henne i del A, punkt 1, 2 bokstav a og b, 3, 4 og 5, samt del C, en samlet fengselsstraff på 2 år og 10 måneder;

samt opphevelse av dommen i del G, punkt 1.

E. G. (blad 8747–8748) og R. P. G. (blad 9375–9376) fremla også skriv med sine egne standpunkter, som ble innlemmet i sakens dokumenter.

E. G. viste til rettens fremgangsmåte i forbindelse med hennes uteblivelse fra rettsmøtene og gjorde gjeldende at hennes rett til forsvar var blitt krenket. Hun begjærte derfor at dommen skulle oppheves og at saken skulle henvises til ny behandling.

Tiltalte R. P. G. viste på sin side til familiære forbindelser mellom hans nåværende partner og en polititjenestemann ved voivodskapets politihovedkvarter i B., samt til sistnevntes negative innstilling overfor ham.

Han begjærte at samtlige prosesshandlinger i saken skulle kjennes ugyldige, hvilket, som følge av grunnløsheten i det fremsatte standpunktet, bør falle utenfor rammen av rettens vurderinger.

RETTSLIG BEGRUNNELSE

Ankedomstolen anførte følgende:

Ankene fra de tiltaltes forsvarere, som tar sikte på å oppnå frifinnelse av de tiltalte for handlingene som ble tilregnet dem, kan ikke føre til det resultatet deres forfattere ønsker.

Uten å bestride berettigelsen av enkelte av argumentene som ble fremsatt i ankene fra R. P. G.s forsvarere, noe som konkret kommer til uttrykk ved at ankedomstolen har avsagt en dom som endrer førsteinstansdommen, må det likevel konstateres at de manglene som disse ankende partene har påberopt seg, i realiteten bare i liten grad endrer førsteinstansdomstolens dom, bortsett fra selve straffutmålingen.

Når det gjelder påtalemyndighetens anke, er innsigelsene fra dens forfatter vedrørende korrektheten av rettens saksbehandling i forbindelse med frifinnelsen av E. G. for handlingene begått innenfor rammen av næringsvirksomheten drevet under (...) D. K., berettigede.

Innsigelsene vedrørende åpenbart uforholdsmessig straff, både med hensyn til denne tiltalte og tiltalte R. P. G., er derimot grunnløse.

Vedrørende ankene fra forsvarerne til tiltalte R. P. G.

Ettersom ankene inngitt av advokat M. O. og advokat M. S. i realiteten bygger på de samme faktiske og rettslige grunnlagene, og benytter en lignende, for ikke å si identisk, argumentasjon, er det hensiktsmessig og berettiget å behandle begge disse rettsmidlene samlet, samtidig som det tas hensyn til standpunktet fremsatt i advokat D. R.s skriv av 18. desember 2018.

Innledningsvis i disse vurderingene, før det tas stilling til innsigelsene fremsatt i ankene vedrørende de enkelte straffbare forholdene, er det nødvendig å komme med enkelte bemerkninger av generell karakter.

Fremfor alt finner tiltaltes antydninger om at denne saken skulle være et resultat av hevn fra påtalemyndighetens side som følge av hans virksomhet i det offentlige liv, absolutt ingen støtte i sakens bevismateriale.

Dette gjelder antallet anmeldelser om rasistisk motiverte straffbare handlinger som ble inngitt av senteret (...) opprettet av foreningen (...).

I denne forbindelse er det tilstrekkelig å bemerke at selve det å drive næringsvirksomhet under et annet navn enn sitt eget, hvilket gjelder foretakene (...) eller «(...)», medfører

strafferettslig ansvar etter skattelovgivningen, noe verken tiltalte eller hans forsvarere synes å være oppmerksomme på.

Denne bemerkningen gjelder i like stor grad E. G. og D. Z. K.

Et uttrykk for påtalemyndighetens objektivitet er derimot selve forløpet av den foreliggende saken.

Da aktor under ankeforhandlingen den 3. april 2017 påpekte at det i en annen pågående etterforskning hadde vært nødvendig å underkaste tiltalte observasjon ved en behandlingsinstitusjon for å kunne uttale seg om hans psykiske helsetilstand, førte dette til at ankedomstolen tillot bevisføring i form av en sakkyndig erklæring fra en annen gruppe sakkyndige psykiatere enn dem som allerede hadde avgitt erklæring i saken.

Samtidig kan man ikke unngå å bemerke at førsteinstansdomstolen utførte et nærmest gigantisk arbeid ved analysen av bevismaterialet, særlig dokumentbevisene, både når det gjaldt forbindelsene mellom de rettssubjektene som ble drevet av R. P. G., og de rettssubjektene som samarbeidet med ham, samt når det gjaldt pengestrømmene, herunder på de tiltaltes private bankkontoer.

Retten konstaterte at bare en helhetlig vurdering av virksomheten til R. P. G. og personene som samarbeidet med ham, ville gjøre det mulig å trekke korrekte konklusjoner om det forsettet som ledsaget denne tiltalte ved utførelsen av de straffbare handlingene, og i forlengelsen av dette også om forsettet til de tiltalte E. G. og D. K.

Forsvarerne, i realiteten forsvarerne til tiltalte R. P. G., konsentrerer seg derimot om de enkelte handlingene og omstendighetene som oppstod etter disposisjonene over formuesgodene, herunder erklæringer om å kompensere de fornærmede og selve erstatningen av skaden.

Under disse omstendighetene er ankedomstolens oppgave å foreta en objektiv og følelsesmessig upåvirket vurdering av distriktsdomstolens dom i lys av argumentene fremsatt i ankene.

Det må samtidig tas forbehold om at prinsippet om uskyldspresumsjon, som følger direkte av grunnloven, ikke gir grunnlag for å anse den etterforskningen som for tiden pågår, som tilstrekkelig grunnlag for å trekke den konklusjon (slik aktor har anført) at R. P. G. fortsetter sin straffbare virksomhet.

Manglende oppfyllelse av ytterligere betalingsforpliktelser i en situasjon hvor vedkommende allerede er belastet med andre fordringer (tidligere oppstått gjeld), kan høyst ha betydning for vurderingen av hans personlige egenskaper innenfor rammen av art. 53 i straffeloven.

Vurdering av tiltaltes rett til forsvar og strafferettslige tilregnelighet

Når retten nå går over til vurderingene knyttet til sakens realitet, og i første rekke tar stilling til de generelle spørsmålene som ble fremhevet i ankene fra R. P. G.s forsvarere, skal følgende bemerkes:

Det foreligger ikke grunnlag for å anse tiltalte R. P. G. for å ha blitt fratatt retten til forsvar, eller for å legge til grunn at vilkårene for obligatorisk forsvar var oppfylt med hensyn til denne tiltaltes prosessuelle situasjon.

Det er slik standpunktet til advokat D. R. må forstås, idet han viser til avhøret av ett av vitnene under rettsmøtet den 14. desember 2015 (blad 7478 verso), som fant sted i fravær av tiltaltes forsvarer, som med tiltaltes samtykke hadde forlatt rettssalen for en kort periode.

Verken på dette tidspunktet, på et senere tidspunkt eller på nåværende tidspunkt foreligger det grunnlag for å legge til grunn at vilkårene i art. 31 § 1 eller § 2 i straffeloven var oppfylt, eller at tiltalte, verken under etterforskningen eller under domstolsbehandlingen, var ute av stand til å føre sitt forsvar på en selvstendig og fornuftig måte.

Det skal bemerkes at rettsmøtet som forsvaret viser til, fant sted før spørsmålet om vurderingen av tiltaltes strafferettslige tilregnelighet ble reist.

Først etter at det ble fremlagt fotokopier av dokumenter vedrørende mottak av hjelp fra psykiatere, tillot retten på et senere tidspunkt (se blad 8122) bevisføring i form av en sakkyndig erklæring fra psykiatere.

I den sakkyndige erklæringen utarbeidet den 24. juni 2016 konstaterte de sakkyndige I. S. og A. B. (spesialister i psykiatri) samt H. O. (psykolog) at tiltalte var i stand til å føre sitt forsvar på en selvstendig og fornuftig måte (blad 8209–8210).

Tilsvarende konklusjoner ble trukket av de sakkyndige fra Mazowieckie spesialistsenter for helse, R. W. og A. N., som avga sin sakkyndige erklæring i forbindelse med avgjørelsen fra ankedomstolen i B. (blad 9186–9243).

Disse sakkyndige tok stilling til den medisinske dokumentasjonen, herunder dokumentasjonen knyttet til den psykiatriske behandlingen av R. P. G. ved psykiater dr. A. C.s praksis i B.

Også i dette tilfellet diagnostiserte de sakkyndige hos tiltalte kun personlighetsforstyrrelser med narsissistiske og histrioniske personlighetstrekk samt avhengighet av psykoaktive stoffer.

De konstaterte imidlertid at dette verken påvirket tiltaltes strafferettslige tilregnelighet eller hans evne til å føre sitt forsvar.

En sakkyndig erklæring med identisk innhold ble avgitt av en utvidet gruppe sakkyndige, bestående av de ovennevnte sakkyndige samt spesialist i psykiatri I. K., psykolog og avhengighetsterapeut A. B., og psykolog og sexolog M. B., etter gjennomføring av rettspsykiatrisk observasjon i perioden fra 9. mai 2018 til 30. mai 2018 ved den rettspsykiatriske avdelingen ved Mazowieckie spesialistsenter for helse i P.

Disse sakkyndige, som hadde dokumentasjonen fra den psykiatriske behandlingen til disposisjon, konstaterte ikke at avhengigheten av psykoaktive stoffer og personlighetstrekkene til den undersøkte var faktorer som medførte bortfall av eller vesentlig reduksjon i tiltaltes strafferettslige tilregnelighet (blad 9250–9276).

Denne sakkyndige erklæringen ble utarbeidet for saken som var til behandling ved distriktsstatsadvokatembetet i Białystok, med saksnr. PO II Ds. 5.2016.

Handlingene som omfattes av denne etterforskningen, sammenfaller i betydelig grad tidsmessig med handlingene som er gjenstand for den foreliggende rettsbehandlingen.

Samtidig konstaterte samtlige grupper av sakkyndige som avga erklæringer om tiltaltes psykiske helsetilstand, idet de utelukket forekomsten av bipolar affektiv lidelse og fremhevet hans høye intellektuelle nivå, at den undersøkte er en dominerende, handlekraftig og selvhevdende person, som lett oppnår et sosialt overtak over andre, og at hans personlighet er preget av umodenhet og et sterkt behov for å rette omgivelsenes oppmerksomhet mot seg selv.

Dersom det oppstår problemer eller vanskeligheter, har han en tendens til å søke årsakene til disse utenfor seg selv og legge skylden på omgivelsene.

Under disse omstendighetene medfører den private sakkyndige erklæringen, utarbeidet på oppdrag fra den interesserte parten av doktor i medisinske vitenskaper R. C. –

spesialist i laboratoriebasert medisinsk toksikologi (blad 9165–9176) – ingen endring i vurderingen av det omhandlede spørsmålet.

Konklusjonen som trekkes på grunnlag av dette private beviset, om at legemidlene som ble inntatt, hadde en negativ innvirkning på tiltalte, slik at han i årene 2013–2016 ikke kunne føre sitt forsvar på en selvstendig og fornuftig måte, er grunnleggende uberettiget.

Bortsett fra at spørsmålet om typen legemidler og doseringen av disse ikke ble oversett av de sakkyndige som avga erklæringer i saken, kan standpunktet til en lege som avga en sakkyndig erklæring på privat oppdrag, og som samtidig ikke er spesialist i psykiatri, ikke utgjøre et argument som begrunner behovet for at retten foretar ytterligere prosesshandlinger som følge av begjæringene fremsatt av advokat D. R.

Dermed har innsigelsen fremsatt i anken utarbeidet av advokat M. S., basert på innholdet i art. 201 i straffeprosessloven og med henvisning til den første sakkyndige erklæringen omtalt i vurderingene ovenfor, mistet sin aktualitet.

(De øvrige bevisbegjæringene som ble avslått av retten, og som de ankende partene har påberopt seg innenfor rammen av innsigelsen om brudd på art. 170 § 1 punkt 2, 3 og 5 i straffeprosessloven, vil bli kommentert i forbindelse med vurderingen av de enkelte handlingene som ble tilregnet tiltalte.)

Det samme gjelder innsigelsene fremsatt av advokat M. O. vedrørende dette spørsmålet.

Til slutt, når det gjelder det omhandlede spørsmålet, er det, med hensyn til anvendelsen av art. 79 § 1 punkt 4 i straffeprosessloven, heller ikke uten betydning å vurdere tiltaltes aktivitet under rettssaken, herunder observasjonene som følger av den direkte kontakten med ham i rettssalen.

Det forhold at R. P. G. fremsatte bevisbegjæringer under behandlingen av saken ved distriktsdomstolen, herunder den 21. juni og 6. juli 2016, samt innholdet i de tallrike skrivene som var adressert til ankedomstolen, viser at tiltalte var i stand til å foreta en treffende og saklig vurdering av situasjonen og iverksette tiltak som var adekvate i forhold til den situasjonen han befant seg i.

Samtidig gir hans forklaringer for retten, herunder ankedomstolen, og måten han formulerte sitt standpunkt på, fullt grunnlag for den konklusjon at R. P. G. på ethvert stadium av saksbehandlingen var i stand til å føre sitt forsvar på en selvstendig og fornuftig måte.

Vurdering av øvrige prosessuelle innsigelser

Når det gjelder korrektheten av førsteinstansdomstolens saksbehandling, samt ankedomstolens standpunkt som vil bli presentert i de etterfølgende vurderingene, har den private sakkyndige erklæringen utarbeidet av spesialisten innen fonoskopi og språkvitenskap, P. P. (blad 9287–9377), på oppdrag fra den interesserte parten, ingen betydning.

Bortsett fra manglene ved formuleringene i denne erklæringen, som aktor tok stilling til i sitt standpunkt fremsatt i skriv av desember 2018, skal det fremfor alt bemerkes at opptakene av vitneavhørene som ble gjennomført ved videokonferanse, kom konkret til uttrykk i den utarbeidede protokollen.

Ingen av partene begjærte retting av opplysningene i dette dokumentet.

Det må også påpekes at protokollen ikke er en stenografisk gjengivelse og ikke behøver å være en ordrett gjengivelse av vitnets forklaring, men at den bør gjengi det vesentlige innholdet i vedkommendes uttalelser.

Bestemmelsen i art. 148 § 2 i straffeprosessloven forutsetter nemlig bare at vitneforklaringer og tiltaltes forklaringer skal inntas i protokollen med størst mulig nøyaktighet.

Dette betyr ikke at hvert ord som vitnet har uttalt, eller enhver handling fra vitnets side, skal registreres i denne protokollen.

Dersom det dessuten tas i betraktning at advokat D. R. i realiteten ikke påpekte eventuelle avvik av en slik karakter at de ville ha påvirket rettens faktiske konstateringer (som delvis ble korrigert av ankedomstolen, noe det vil bli redegjort for nedenfor), er det ikke hensiktsmessig å foreta ytterligere vurderinger på dette området.

Når det gjelder de øvrige spørsmålene av prosessuell karakter som advokat D. R. har reist, skal det innledningsvis understrekes at ankedomstolen ikke finner grunnlag for å anse at flertallet av de påpekte spørsmålene skal tas i betraktning av retten på eget initiativ.

For at innsigelser basert på innholdet i art. 438 punkt 2 i straffeprosessloven skal kunne føre frem, kreves det ikke bare at det henvises til en bestemt prosessrettslig bestemmelse som etter den ankende partens vurdering er blitt overtrådt av retten, men fremfor alt at det påvises hvilken betydning denne mangelen har hatt for korrektheten av saksbehandlingen.

En betydelig del av bemerkningene som denne forsvareren har fremsatt, oppfyller imidlertid ikke dette vilkåret.

Denne konstateringen gjelder både henvisningen til innholdet i protokollen fra rettsmøtet på en bestemt dato og henvisningen til tjenestenotatene på blad 7746 og 7543.

Uten å bestride det ubestridelige faktum at bestemmelsen i art. 174 i straffeprosessloven inneholder et absolutt forbud mot å erstatte tiltaltes forklaringer eller vitneforklaringer med et offentlig tjenestenotat, kommer denne bestemmelsen likevel ikke til anvendelse på de omstendighetene som her analyseres.

De utarbeidede notatene gjelder nemlig ikke handlinger som krever utarbeidelse av en protokoll, men har utelukkende informativ karakter.

Når det gjelder notatet på blad 7746, dreier det seg således om å fastslå hvorvidt foretaket (...) hadde originalene til fakturaene fra samarbeidet med (...) til disposisjon (samtale med M. S.).

Notatet på blad 7544 (blad 7543 inneholder en oversikt over utestående husleie) gjelder derimot avklaring av avvik knyttet til betaling av husleie for leie av boligareal i gaten (...) på stedet F.

Ettersom gjelden knyttet til leie av lokalene ikke var gjenstand for tiltalen, og tiltalte overhodet ikke bestred eksistensen av denne fordringen, er det ikke grunnlag for å fremsette bemerkninger på det ovennevnte området med hensyn til den foreliggende saken.

På samme måte må spørsmålet vedrørende aktors uriktige myndighetsutøvelse vurderes.

Som følge av en endring i de rettslige bestemmelsene var aktor på tidspunktet for avgjørelsen om fritak fra den statistiske taushetsplikten, det vil si den 8. januar 2014, ikke lenger den myndigheten som var berettiget til å treffe den aktuelle avgjørelsen.

Dette gjelder særlig dersom det tas i betraktning at saken dreide seg om forsøk på å oppnå erstatning ved bedrageri i forbindelse med en hendelse i veitrafikken (blad 1045).

Et helt annet problem oppstår når det gjelder muligheten for å benytte vitneforklaringen avgitt av K. D., som benyttet seg av retten til å nekte å avgi forklaring vedrørende E. G. (ektefellen til tiltaltes søster, blad 7778).

Som advokat D. R. har påpekt, ble dette vitnet ikke informert om retten til å nekte å besvare spørsmål som kunne utsette ham for strafferettslig ansvar.

Når det i første rekke gjelder sistnevnte spørsmål, skal det fremfor alt bemerkes at bestemmelsen i art. 183 § 1 i straffeprosessloven beskytter vitnets interesser, og at det bare er vitnet hvis prosessuelle garantier er blitt krenket som følge av manglende informasjon om denne retten, som har adgang til å fremsette innsigelser på dette området.

DEL 12 – Side 67–72 av 107

Rettslig begrunnelse – fortsettelse

En slik rett tilkommer derimot ikke tiltalte (tiltaltes forsvarer), hvorfor innsigelsen fremsatt på dette området savner rettslig grunnlag.

Argumentene som denne forsvareren har fremsatt, er derimot ikke uten berettigelse i den utstrekning førsteinstansdomstolen baserte sine faktiske konstateringer vedrørende handlingen begått til skade for stiftelsen (...) på vitneforklaringen fra K. D., i en situasjon hvor sistnevnte hadde benyttet seg av retten til å nekte å avgi forklaring vedrørende E. G., som var blitt tilregnet medvirkning til begåelsen av den aktuelle straffbare handlingen i form av bistand.

Det er utvilsomt et prinsipp at retten til å nekte å avgi vitneforklaring tilkommer vitnet overfor den av de medtiltalte som vitnet står i et forhold til som angitt i art. 182 § 1 i straffeprosessloven.

Dette prinsippet er imidlertid underlagt en vesentlig begrensning når gjenstanden for rettens behandling er handlinger utført av minst to tiltalte innenfor rammen av den samme hendelsen.

Når et vitne som benytter seg av retten til å nekte å avgi forklaring, fritas fra forklaringsplikten, må fritaket omfatte hendelsene i sin helhet og ikke bare handlingene til den nærstående personen.

Det er nemlig ikke mulig å avgi en fri forklaring om den aktuelle straffbare hendelsen og samtidig utelate de delene som kan vedrøre den nærstående personens handlinger.

Et krav om under slike omstendigheter å avgi vitneforklaring om den andre tiltaltes (medtiltaltes) opptreden ville redusere retten til å nekte å avgi forklaring til en ren formalitet og føre til at den personen som vitnet hadde benyttet seg av denne retten overfor, indirekte ble belastet.

Etter ankedomstolens vurdering må dette også gjelde en person som medvirker til begåelsen av en straffbar handling, selv om denne personens rolle var begrenset til det som følger av innholdet i art. 18 § 3 i straffeloven.

Av de ovennevnte grunnene har ankedomstolen sett bort fra vitneforklaringen fra K. D. som grunnlag for faktiske konstateringer i den delen som gjelder tilskuddet mottatt fra stiftelsen.

Denne vitneforklaringen har nemlig, i den delen som gjelder R. P. G., åpenbart betydning for vurderingen av E. G.s prosessuelle situasjon.

Dette innebærer imidlertid ikke at det mangler grunnlag for å vurdere handlingen etter bestemmelsen i art. 286 § 1 i straffeloven, noe det vil bli redegjort for i den videre delen av disse vurderingene.

På dette punktet er det også hensiktsmessig å ta stilling til fortolkningen av art. 295 § 1 i straffeloven i lys av innsigelsen om brudd på materiell rett fremsatt av advokat M. S.

Det forhold at anvendelsen av bestemmelsen i denne artikkelen er fakultativ, gir ikke grunnlag for å vurdere det aktuelle spørsmålet i sammenheng med ankegrunnen basert på innholdet i art. 438 punkt 1 i straffeprosessloven, men gjør det utelukkende mulig å vurdere det innenfor rammen av en innsigelse om åpenbart uforholdsmessig straff.

Det skal også bemerkes at et vilkår for anvendelse av denne bestemmelsen – som fastsetter muligheten for å unnlate å idømme straff eller anvende ekstraordinær straffnedsettelse – utover vilkåret om frivillig erstatning av skaden i sin helhet eller i vesentlig grad, er at det tas hensyn til straffens funksjon og hele spekteret av omstendigheter som er bestemmende for denne straffen.

Valget av en slik fremgangsmåte overfor tiltalte ville imidlertid være i strid med den grunnleggende samfunnsmessige rettferdighetsfølelsen, dersom det tas hensyn til måten han opptrådte på i næringslivet.

Avslutningsvis i denne delen av vurderingene skal det tilføyes at ankedomstolen fullt ut anerkjenner riktigheten av vurderingen av handlingene som ble tilregnet tiltalte R. P. G., med hensyn til anvendelsen av art. 65 § 1 i straffeloven, og deler fortolkningen av denne bestemmelsen foretatt av distriktsdomstolen i domsbegrunnelsen.

Retten knyttet på korrekt måte begrepet fast inntektskilde til de analyserte situasjonene, idet den med rette konstaterte at inntektene som tiltalte oppnådde gjennom de begåtte straffbare handlingene, ettersom de var preget av en viss regelmessighet, utgjorde en vesentlig kilde til hans underhold.

I en situasjon hvor den straffbare virksomheten strakte seg over tid, og hvor tiltaltes fremgangsmåte bestod i å generere gjeld innenfor rammen av stadig nye rettssubjekter som ble opprettet, samtidig som midler ble overført ut av de gjeldsbelastede rettssubjektene, kan standpunktet til advokat M. S., som reduserer problemets kjerne utelukkende til de enkelte isolerte hendelsene, ikke aksepteres.

Disse bemerkningene har tilsvarende gyldighet ved vurderingen av den prosessuelle situasjonen til både tiltalte E. G. og tiltalte D. Z. K.

Når retten nå går over til vurderingen av dommen i lys av innsigelsene fremsatt i ankene vedrørende de enkelte straffbare hendelsene, skal følgende bemerkes:

Vedrørende handlingen som omfattes av art. 300 § 2 i straffeloven

Innledningsvis i disse vurderingene er det nødvendig først å ta stilling til spørsmålet som ble fremhevet av tiltalte R. P. G.s forsvarer, advokat D. R., i skrivet av 18. desember 2018, vedrørende fortolkningen av art. 300 i straffeloven (eller nærmere bestemt art. 300 § 1 i straffeloven).

Denne fortolkningen fører til den konklusjon at gjerningspersonen ved såkalte skyldnerforbrytelser utelukkende kan være en skyldner overfor et rettssubjekt som driver næringsvirksomhet, men at enhver slik skyldner kan være gjerningsperson, uavhengig av om vedkommende selv er næringsdrivende eller ikke.

Etter ankedomstolens vurdering er dette en innskrenkende fortolkning som på en uberettiget måte ville frata fordringer oppstått utenfor næringslivet rettslig beskyttelse.

Selv om retten er oppmerksom på problemets kompleksitet og de forskjellige standpunktene vedrørende den ovennevnte bestemmelsen, må det, i motsetning til forsvarerens antydninger, konstateres at flertallet av representantene for rettsvitenskapen går inn for en utvidende fortolkning, herunder Oktawia Górniok, hvis standpunkt den ankende parten viser til.

Det er her tilstrekkelig å vise til følgende publikasjoner:

O. Górniok, S. Hoc, S. M. Przyjemski: «Kodeks ...», bind 3, side 407, eller A. Marek, «Komentarz ...», side 349, eller K. Buczkowski, «Przestępstwa ...», side 65–66.

I samsvar med standpunktet til de ovennevnte representantene for rettsvitenskapen kan gjerningspersonen ved den straffbare handlingen angitt i art. 300 § 1 i straffeloven være enhver skyldner (herunder særlig en skyldner som ikke er næringsdrivende) overfor enhver kreditor (herunder særlig en kreditor som ikke er næringsdrivende).

Det avgjørende er imidlertid at det under omstendighetene i den foreliggende saken ikke er bestemmelsen i art. 300 § 1 i straffeloven som kommer til anvendelse, men bestemmelsen i art. 300 § 2 i straffeloven.

I denne forbindelse må det vises til Høyesteretts avgjørelse av 26. november 2003, I KZP 32/03, hvor Høyesterett uttalte:

«Uttrykket som benyttes i art. 300 § 2 i straffeloven – en avgjørelse fra en domstol eller et annet statlig organ – er ikke begrenset utelukkende til avgjørelser vedrørende fordringer som følger av et rettsforhold hvor en av partene er en aktør i næringslivet.»

Videre uttalte Høyesterett i begrunnelsen:

«Det rettsgodet som beskyttes av bestemmelsen i art. 300 § 2 i straffeloven, kan være forskjellig fra det rettsgodet som beskyttes av bestemmelsen i art. 300 § 1 i straffeloven.

Fortolkningen av art. 300 § 1 i straffeloven som fremgår av Høyesteretts avgjørelse av 20. november 2000, I KZP 31/00, har derfor ikke avgjørende betydning.»

Det var ordlyden i sistnevnte avgjørelse forsvareren viste til.

Under omstendighetene i den foreliggende saken nyter derfor både fordringen som tilkommer J. K. (nå hans rettsetterfølgere), og fordringene som følger av tvangsgrunnlagene utstedt av lederen for skattekontoret vedrørende skattekrav, strafferettslig beskyttelse.

Videre, uten å bestride det påberopte forholdet at de straffbare handlingene etter art. 300 i straffeloven tilhører kategorien følgeforbrytelser, kan retten heller ikke slutte seg til forsvarerens standpunkt om at det under omstendighetene i denne saken ikke forelå grunnlag for å kvalifisere enkelte av handlingene foretatt av de tiltalte – R. P. G. og E. G. – som utjenlige forsøk.

Handlingene som skyldnerne foretok med hensyn til tvangsgrunnlagene vedrørende krav som til slutt ble dekket, hadde vesentlig betydning for vurderingen av muligheten for å oppnå en følge i form av hindring av dekningen av kreditorenes krav.

Det var bare som følge av et ekstraordinært sammenfall av omstendigheter at den tilsiktede følgen ikke ble oppnådd, ettersom det utelukkende var tvangsfullbyrdelse gjennom namsmannen – noe de tiltalte i utgangspunktet ikke var klar over – som, i forbindelse med det inngåtte forliket om underholdsbidrag, ga grunnlag for å unngå effektiv tvangsfullbyrdelse av andre fordringer som påhvilte de tiltalte.

En aksept av den oppfatningen som forsvaret har fremlagt, ville i praksis utelukke muligheten for å vurdere enkelte handlinger rettet mot å oppnå en bestemt følge innenfor rammene fastsatt i art. 13 § 1 i straffeloven (forsøk) eller art. 13 § 2 i straffeloven (utjenlig forsøk).

Avgjørelsene fra andre domstoler som den ankende parten har vist til, gir ikke grunnlag for å trekke en annen konklusjon.

Det må understrekes at standpunktene som fremgår av disse avgjørelsene, ikke har universell karakter og ikke gjelder ethvert faktisk forhold i en sak.

Like lite kan denne forsvarerens og de øvrige forsvarerne til R. P. G.s henvisninger til bestemmelsene i familie- og vergemålsloven vedrørende foreldrenes underholdsplikt overfor mindreårige barn eller ektefellen føre frem.

Selv om det er et åpenbart faktum at plikten til å dekke barnets (barnas) behov påhviler foreldrene, kan dette i seg selv ikke utelukke at forliket vedrørende underholdsbidrag, inngått den 26. april 2006 for den lokale domstolen i Suwałki i saken med saksnr. III RC 117/06, reist av E. G. og hennes barn mot R. P. G. vedrørende underholdsbidrag, var knyttet til en pro forma-viljeserklæring.

Hensikten til personene som inngikk dette forliket, var å unngå tvangsfullbyrdelse som ble gjennomført i forbindelse med andre fordringer som påhvilte dem, og fremfor alt R. P. G.

Denne situasjonen var, slik retten med rette fastslo, knyttet til at sistnevnte fra 1. mars 2006 tiltrådte en stilling på grunnlag av en arbeidsavtale med (...) Sp. z o.o.

De ovenstående bemerkningene gir, i motsetning til forsvarets standpunkt fremsatt i skrivet av 18. desember 2018, fullt grunnlag for førsteinstansdomstolens konstateringer vedrørende fastsettelsen av tidsrommet hvor handlingene knyttet til oppfyllelsen av gjerningsinnholdet i den omhandlede straffbare handlingen ble foretatt.

Det er heller ikke mulig å akseptere standpunktet til tiltalte R. P. G.s forsvarer, advokat D. R., som går inn for å vurdere situasjonen knyttet til forliket i lys av nødrettsbestemmelsen i art. 26 § 2 i straffeloven.

Bortsett fra at den ankende parten dermed erkjenner at gjerningsinnholdet i handlingen omfattet av art. 300 § 2 i straffeloven ble oppfylt, står dette standpunktet i klar motstrid til forklaringene fra de tiltalte selv, herunder R. P. G. (blad 7424 verso).

Sistnevnte gjorde gjeldende at han som følge av ansettelsen i (...) og samarbeidet med (...) og andre foretak i det aktuelle tidsrommet oppnådde høye, og til og med meget høye, inntekter.

Selv om disse inntektene faktisk ble oppnådd, var det inntekter fra næringsvirksomhet drevet under en annens navn, og som inntekter skjult for kreditorene var de ikke gjenstand for tvangsfullbyrdelse.

Ettersom innsigelsene fremsatt i ankene utarbeidet av de øvrige forsvarerne til tiltalte R. P. G. – advokat M. O. og advokat M. S. – og i realiteten også av forsvareren til tiltalte E. G., går ut på å bestride de faktiske konstateringene som distriktsdomstolen foretok på det omhandlede området, med henvisning til brudd på art. 7 i straffeprosessloven, skal følgende bemerkes ved den samlede vurderingen av argumentene fremsatt i disse ankene:

I motsetning til de ankende partenes påstander foretok retten en helhetlig vurdering av samtlige bevis som var vesentlige med hensyn til anvendelsen av art. 300 § 2 i straffeloven.

Retten vurderte ektefellenes situasjon på tidspunktet for inngåelsen av forliket om underholdsbidrag, og konstaterte med rette at dette var en pro forma-handling med sikte på å unngå dekning av kreditorenes krav.

Retten viste i denne forbindelse til bevis som på en ubestridelig måte bekrefter denne konklusjonen.

Man må slutte seg til rettens standpunkt om at de tiltalte gjennom sin opptreden tok sikte på å unngå tvangsfullbyrdelse gjennom namsmannen, knyttet til næringsvirksomheten som R. P. G. tidligere hadde drevet innenfor rammen av foretaket (...), samt

tvangsfullbyrdelse knyttet til tvangsgrunnlaget i form av betalingspålegget utstedt til fordel for J. K., i forbindelse med sistnevntes salg av en fast eiendom til ektefellene G.

Dette var – slik retten med rette konstaterte – årsaken til at ektefellene G. flyttet fra S. til B.

R. P. G.s forklaringer om at årsaken til denne situasjonen ikke var et ønske om å unngå tvangsfullbyrdelse gjennom namsmannen, men en bekymring for egen sikkerhet (blad 7425), tåler i denne sammenheng ikke kritisk prøving.

Dette motsies av tiltaltes yrkesaktivitet etter flyttingen til B., og deretter av hans virksomhet i det offentlige liv, herunder hans opptreden i alle slags medier (fjernsyn, radio og sosiale medier).

Samtidig foretok førsteinstansdomstolen en helhetlig vurdering av bevisene knyttet til den aktuelle straffbare handlingen og påpekte med rette kronologien i hendelsene knyttet til inngåelsen av forliket.

Retten understreket at begjæringen om underholdsbidrag ble inngitt av E. G. da hennes ektemann tiltrådte en stilling på grunnlag av en arbeidsavtale med (...), og at tiltalte mistet interessen for spørsmålet om underholdsbidrag innkrevd gjennom namsmannen da denne arbeidsavtalen ble avsluttet.

Retten viste også med rette til at tiltalte på et senere tidspunkt påberopte seg utestående underholdsbidrag i forbindelse med andre tvangsfullbyrdelsessaker som ble ført mot ham.

Samtidig understreket retten at det på tidspunktet for inngåelsen av forliket ikke forelå grunnlag for å anse at samlivet mellom ektefellene hadde brutt sammen i en slik grad at det var nødvendig å regulere underholdsplikten gjennom en rettslig prosess.

Dette standpunktet må man fullt ut slutte seg til.

Disse spørsmålene ble behandlet på en usedvanlig omfattende måte av førsteinstansdomstolen på side 4–28 i domsbegrunnelsen.

På dette området viste retten med rette til vitneforklaringene fra P. R., som på vegne av sin bror hadde hatt kontakt med familien G. siden 2003, og G. K., som fra oktober 2007 til februar 2009 arbeidet hos R. P. G.

Sistnevnte vitne understreket i sin forklaring på blad 3836 at de tiltalte i den perioden hun kjente dem, bodde sammen, hadde svært små barn, og at ingenting tydet på at samlivet hadde brutt sammen. Tvert imot levde de i et harmonisk ekteskap.

Selv om denne vitneforklaringen, i likhet med vitneforklaringen fra M. R., ikke direkte gjelder tidspunktet for inngåelsen av forliket, har den likevel vesentlig betydning for vurderingen av det aktuelle spørsmålet.

Dette gjelder særlig i en situasjon hvor tiltalte E. G. selv konstaterte – noe som også ble fremhevet av advokat M. O. i anken (se side 23 i anken) – at hun hadde inngitt stevningen vedrørende underholdsbidrag med sikte på å sikre familiens livsgrunnlag på det tidligere (høye) nivået, som følge av bekymring for hvorvidt ektemannens økonomiske foretak ville lykkes (blad 7884).

Det er heller ikke uten betydning i denne sammenheng at retten viste til innholdet i søknadene om familieytelser inngitt til det kommunale sosialhjelpssenteret i S., hvorav det ikke fremgår at E. G. var en enslig mor som mottok underholdsbidrag fra sin ektemann (blad 3614–3665).

Når det gjelder forsøket på å bestride eksistensen av fordringen som tilkom J. K. som følge av salget av den faste eiendommen til ektefellene G., noe som ble fremhevet i

samtlige anker fra forsvarerne til tiltalte R. P. G., må også samtlige innsigelser på dette området anses som grunnløse.

Slik førsteinstansdomstolen med rette konstaterte, var det blitt gjennomført tvangsfullbyrdelse knyttet til den aktuelle fordringen, og tiltalte P. R. G. la under sin forklaring i rettsmøtet (se blad 7846) ikke skjul på at J. K.s krav ikke var blitt dekket, ettersom formuesgodet (leiligheten) som ble solgt på tvangsauksjon, ikke var tilstrekkelig til å dekke samtlige kreditorers krav.

Under disse omstendighetene utgjør denne tiltaltes øvrige påstander om at det hadde funnet sted motregning av fordringer mellom ham og den fornærmede (J. K. døde den 19. september 2009), utelukkende en forsvarsstrategi utarbeidet for bruk i den pågående rettssaken.

De samme hensynene var, med rette, avgjørende for avslaget på tiltaltes begjæring om bevisføring i form av avhør av vitnene angitt i skrivet av 20. juni 2016, nærmere bestemt J. P., M. P. og P. K.

Innsigelsen om brudd på art. 170 § 1 punkt 5 i straffeprosessloven, fremsatt i anken fra advokat M. S., må derfor anses som uberettiget.

Det bør på dette punktet understrekes at B. K. (blad 7451–7452), ektefellen til J. K., avga en entydig vitneforklaring, noe som ytterligere bekrefter riktigheten av det ovennevnte standpunktet.

Ettersom K. D. (ektefellen til E. G.s søster) benyttet seg av retten til å nekte å avgi vitneforklaring vedrørende E. G., er det i kraft av loven ikke tillatt for forsvarerne til tiltalte R. P. G. – advokat M. S. og advokat M. O. – å påberope seg hans vitneforklaring på det ovennevnte området.

Vedrørende handlingen begått til skade for «(...)»

Innsigelsene fremsatt av forsvarerne til tiltalte R. P. G., særlig i anken fra advokat M. O., er ikke uten berettigelse.

Selv om de ikke kan føre til et resultat i form av frifinnelse av tiltalte for denne handlingen, gir de likevel grunnlag for at ankedomstolen treffer en avgjørelse som endrer førsteinstansdommen.

Fremfor alt er det ikke mulig ukritisk å godta førsteinstansdomstolens standpunkt uten å utsette seg for en innsigelse om brudd på art. 5 § 2 i straffeprosessloven.

Retten legger på den ene siden til grunn at tiltalte i perioden fra 23. august 2008 til 22. august 2009 fortløpende og urettmessig beholdt penger som var betrodd ham, og som tilhørte M. K., på et samlet beløp på 175 198,13 PLN.

På den andre siden fastslår retten at det aktuelle beløpet gjelder to samlede kontantrapporter, utarbeidet henholdsvis den 22. november 2008 og den 22. august 2009.

Som det imidlertid fremgår av analysen av bevismaterialet, utgjorde den første samlede kontantrapporten, nr. (...), på et beløp på 46 317,66 PLN (blad 5526), en sammenstilling av individuelle kontantrapporter utarbeidet av de enkelte salgsrepresentantene.

Den gjaldt beløp som var innkrevd mot slutten av oktober 2008 (blad 5527), samt beløp som var innkrevd frem til 21. november 2008.

(Det skal i parentes bemerkes at dette beløpet ikke var gjenstand for tiltalen.)

Den andre samlede kontantrapporten gjaldt manglende oppgjør av beløp innkrevd av salgsrepresentantene i juli 2009 (to kontantrapporter) og i august 2009, det vil si frem til 21. august 2009 (blad 5533–5534).

DEL 13 – Side 73–78 av 107

Vedrørende handlingen begått til skade for «(...)» – fortsettelse

Allerede denne enkle sammenstillingen gir ikke grunnlag for å legge til grunn at forsettet om tilegnelse hadde tatt form allerede i august 2008. Ingen av bevisene gir grunnlag for en slik konklusjon.

Videre foreligger det etter ankedomstolens vurdering ikke grunnlag for å godta førsteinstansdomstolens standpunkt om at spørsmålet om motregning av gjensidige fordringer, som reduserte gjelden til 107 830,92 PLN, ikke hadde betydning for anvendelsen av art. 284 § 2 i straffeloven under omstendighetene i den foreliggende saken.

Det var nettopp til dette beløpet den fornærmede M. K. fastsatte skaden som følge av samarbeidet med R. P. G. innenfor rammen av foretaket «(...)» med hovedsete i S.

En aksept av et slikt standpunkt ville være i strid med innholdet i samarbeidsavtalen inngått den 1. mars 2007 mellom M. K., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S. L., og U. M. S., som drev næringsvirksomhet under navnet «(...)», representert ved R. P. G. (blad 5462–5464), samt med det øvrige bevismaterialet i saken.

Avtalens bestemmelser tillot forsinkelser i overføringen av beløp som oppdragstakeren (foretaket drevet av tiltalte) hadde mottatt fra kundene.

Dette fremgikk direkte av § 8 punkt 1 i den aktuelle avtalen.

Det forhold at oppdragsgiveren M. K. ikke benyttet seg av muligheten til å kreve avtalefestede renter på 1 % for hver dags forsinkelse, var et uttrykk for hans egen vilje, og dette forholdet kunne ikke legges tiltalte R. P. G. til last.

Dessuten fastsatte punkt 2 i § 8 muligheten for at oppdragsgiveren kunne motregne krav knyttet til beløp som oppdragstakeren hadde mottatt fra kundene, men ikke gjort opp, i provisjonsvederlaget som tilkom oppdragstakeren.

Etter ankedomstolens vurdering kan det under omstendighetene i denne saken og i lys av disse avtalebestemmelsene, når M. K. under sin forklaring i rettsmøtet ved førsteinstansdomstolen (blad 7724–7725) ikke utelukket at oppgjørene mellom ham og R. P. G. fant sted i form av motregning, absolutt ikke hevdes at beløpet på 46 317,66 PLN kunne anses som gjenstand for urettmessig tilegnelse.

Det må understrekes at selve den urettmessige tilbakeholdelsen av en gjenstand og gjerningspersonens bruk av denne, selv med det formål å oppnå økonomisk vinning, ikke oppfyller gjerningsinnholdet i underslag dersom dette ikke ledsages av en hensikt om å beholde gjenstanden (pengene) som sin eiendom.

Uavhengig av at tiltalte med hensyn til det aktuelle beløpet (oppført i kontantrapporten fra november 2008) erklærte at han ville gjøre opp de utestående forpliktelsene, og at M. K. fortsatt var interessert i samarbeidet med ham, finnes det i sakens dokumenter, på blad 5523 og følgende, fakturaer knyttet til kjøp av drikkevarer (...) fra foretaket «(...)», som M. K. ikke hadde gjort opp.

Dessuten finnes det på blad 5526 en uoppgjort faktura for salgsformidlingstjenester levert av «(...)» til (...), med utstedelsesdato 31. oktober 2008 og en betalingsfrist på 30 dager.

Dette bekrefter den versjonen som ble fremlagt av tiltalte, og som i realiteten også ble bekreftet av M. K., om at oppgjørene mellom dem fant sted i form av gjensidig motregning.

Det skal i parentes bemerkes at avtalens bestemmelser ikke ble overholdt strengt, noe som blant annet fremgår av betalingsfristene på merverdiavgiftsfakturaene – 30 dager – til tross for at § 7 i den ovenfor omtalte avtalen fastsatte en betalingsfrist på 21 dager for vederlaget for disse tjenestene.

Det bør også påpekes at samarbeidet mellom M. K. og R. P. G. ikke var begrenset til tidsrommet fastsatt i den aktuelle avtalen, men også omfattet en betydelig tidligere periode.

Det er her tilstrekkelig å vise til avtalen om utførelse av salgsformidlingstjenester, inngått den 30. august 2002 mellom (...) og foretaket «(...)» (blad 2002–2004).

Etter ankedomstolens vurdering forholder det seg helt annerledes med beløpet på 128 880,47 PLN, som fremgår av den samlede kontantrapporten utarbeidet den 22. august 2009.

Med hensyn til dette beløpet la R. P. G. i sin e-postkorrespondanse med M. K. (blad 5551) ikke skjul på at han hadde anvendt en del av pengene til familiens behov.

Man må på dette området slutte seg til førsteinstansdomstolens standpunkt om at pengene som ble mottatt fra kundene og overlevert av salgsrepresentantene til foretakets kasse, verken ble anvendt til utvikling av foretaket eller til betaling av lønn til de ansatte.

Det skal bemerkes at tiltalte R. P. G. allerede i begynnelsen av august 2009 tok skritt for å opprette et nytt foretak som skulle konkurrere med den virksomheten han hittil hadde drevet til fordel for (...).

Dette foretaket ble registrert av D. Z. K. under navnet «(...)», men ble i virkeligheten drevet av ektefellene G. (noe det er utførlig redegjort for i førsteinstansdomstolens begrunnelse).

Allerede den 6. august 2009 møtte ektefellene G. og D. S. på et notarialkontor i S., hvor D. S. (nå K.) undertegnet en fullmakt som på ubestemt tid bemyndiget E. G. til å representere henne i alle saker knyttet til registrering og utøvelse av næringsvirksomhet.

Allerede den 14. august 2009 ble søknaden om registrering av næringsvirksomheten (under navnet (...)) mottatt av avdelingen for strategi og utvikling ved byadministrasjonen i S.

Det er logisk at tiltalte R. P. G. under disse omstendighetene ikke var interessert i å utvikle en konkurrent til det nyopprettede foretaket.

Retten anså derfor med rette tiltaltes påstander om at det manglende oppgjøret med M. K. var knyttet til sistnevntes forsøk på en fiendtlig overtakelse av hans avdeling (som representerte (...)), utelukkende som en del av hans forsvarsstrategi.

Det samme vurderingskriteriet må anvendes på spørsmålet som forsvaret har fremhevet, vedrørende eksistensen av et såkalt «eierfond», hvilket gjelder beløp som representantene for de enkelte avdelingene som representerte (...), anvendte utenfor det formelle regnskapssystemet.

En slik ordning eksisterte utvilsomt, men den gjaldt tidligere perioder og kan ikke knyttes til den situasjonen som her analyseres.

Det må nemlig tas i betraktning at e-posten som advokat M. S. viser til (blad 5553), gjaldt juni 2007, og at M. K. i denne e-posten krevde at avdelingslederne, ved slike uformelle utgifter, skulle avgi de nødvendige erklæringene som skulle vedlegges fakturaene.

Tiltalte har imidlertid ikke fremlagt noen bevis på dette området.

Man må også slutte seg til førsteinstansdomstolens standpunkt om at pengene som tiltalte beholdt, ikke var knyttet til lønnsutgifter.

Slik retten med rette bemerket, fremsatte tiltalte frem til 21. august 2009, og dermed frem til den faktiske avslutningen av samarbeidet med (...) (avtalen ble opphevet med virkning fra 2. september 2009, blad 5553), ingen krav på dette området.

Han forhandlet ikke om vilkårene i samarbeidsavtalen med henvisning til dette spørsmålet, og spørsmålet om dekning av høyere driftskostnader for avdelingen ble først reist i forbindelse med opphevelsen av avtalen (blad 5550 og følgende), noe retten med rette anså som et forsøk på å rettferdiggjøre tilegnelsen av pengene.

Dessuten henvendte tiltalte seg i august 2009 til M. K. med anmodning om overføring av penger til betaling av lønn til de ansatte.

Av det overførte beløpet på 10 000 PLN, som var bestemt til lønnsutbetalinger, anvendte han imidlertid bare 1 345 PLN til dette formålet (blad 6985).

Under disse omstendighetene har kostnadene ved driften av andre avdelinger ingen betydning for vurderingen av tiltaltes opptreden innenfor rammene fastsatt i art. 284 § 2 i straffeloven (disse kostnadene reguleres av særskilte avtaler).

Påstandene fra advokat D. R. om at distriktsdomstolen, ved å avvise tiltaltes spørsmål vedrørende dette forholdet, krenket hans rett til forsvar, er derfor uberettigede.

Av de samme grunnene gir avslaget på begjæringen fremsatt av tiltalte den 6. juli 2016 (blad 8231 og 8252) om avhør av G. O. – en ansatt i M. K.s foretak – ikke grunnlag for å anse innsigelsen om brudd på art. 170 § 1 punkt 2, 3 og 5 i straffeprosessloven som berettiget (slik advokat M. S. har gjort gjeldende).

Det foreligger heller ikke grunnlag for å anse at retten under behandlingen av saken overtrådte den ovennevnte prosessrettslige bestemmelsen ved å avslå begjæringen om avhør av A. P., C. K. og J. B. vedrørende eksistensen av fordringer som foretaket «(...)» hadde overfor M. K.s foretak, noe som ble fremhevet i anken utarbeidet av advokat M. S.

Bortsett fra at J. B. allerede hadde avgitt forklaring for retten (se blad 7478), skal det bemerkes at også andre personer var blitt avhørt om omstendighetene knyttet til samarbeidet mellom disse rettssubjektene, blant annet J. J. (blad 7475), A. O. (blad 7499–7500) og K. B. (blad 7499).

Rettens konstatering av at denne begjæringen åpenbart tok sikte på å forlenge saksbehandlingen, fremstår derfor som fullt berettiget.

Dette standpunktet er desto mer berettiget ettersom spørsmålet om legemidler med utløpt holdbarhetsdato ikke falt utenfor rammen av denne rettens vurderinger, noe som kom konkret til uttrykk i begrunnelsen for avgjørelsen (se side 39), og ettersom det av M. K.s forklaring (blad 7726) fremgår at oppgjøret direkte med kundene vedrørende slike produkter fant sted på grunnlag av korrigeringsfakturaer.

Ettersom tiltalte etter opphevelsen av avtalen med (...) ikke betalte noe beløp til dette rettssubjektet, og ettersom foretaket (...) ifølge bevismaterialet genererte betydelige inntekter, i det minste i den innledende virksomhetsperioden, fremstår det som fullt berettiget å legge til grunn at tiltalte urettmessig tilegnet seg beløpet som fremgikk av den samlede rapporten av 22. august 2009, med fradrag for beløpet på 21 049,55 PLN, som M. K. hadde motregnet i forbindelse med krav innkrevd fra kunder som det ikke var gjort opp for (blad 5549).

Under disse omstendighetene var det nødvendig å endre dommen og legge til grunn at gjenstanden for den urettmessige tilegnelsen var et beløp på 107 830,92 PLN.

En konsekvens av denne konstateringen var også endringen av tidsrommet for den straffbare virksomheten, avgrenset av datoene for kontantrapportene som var omfattet av den samlede rapporten, samt endringen av dommen med hensyn til straffutmålingen.

Retten la til grunn at en fengselsstraff på ett år ville utgjøre en tilstrekkelig reaksjon, som stod i forhold til graden av skyld og graden av handlingens samfunnsmessige skadevirkning.

Vedrørende næringsvirksomheten drevet under navnet «(...)»

Når det gjelder spørsmålene knyttet til næringsvirksomheten drevet under navnet «(...)» (tidligere S.), skal det i første rekke understrekes at denne virksomheten i virkeligheten ble drevet av ektefellene G., med tiltalte R. P. G. i den dominerende rollen.

D. Z. K.s rolle var begrenset til å registrere foretaket i sitt eget navn på anmodning fra tiltalte.

Denne omstendigheten, som førsteinstansdomstolen utførlig behandlet i begrunnelsen for sin avgjørelse, bestrides i realiteten ikke av forsvaret.

Det er imidlertid ikke mulig å akseptere argumentet fremsatt av advokat D. R. om at årsaken til at tiltalte begynte å drive næringsvirksomhet under et annet navn enn sitt eget, var et ønske om å omgå konkurranseklausulen som fulgte av avtalen med Libella Sp. z o.o., i forbindelse med hensikten om å begynne produksjon av B.

Dette standpunktet er ikke i samsvar med sakens omstendigheter.

Det må nemlig tas i betraktning at avtalen med det aktuelle selskapet, som drev produksjon av husholdningskjemikalier og næringsmidler, ble opphevet i september 2007, og at det ikke fremgår av dokumentene oversendt av dette selskapet at tiltalte var bundet av noen konkurranseklausul.

B. var derimot et soppdrepende middel til bruk på føttene, og produksjonen av dette middelet i stor skala ble påbegynt mot slutten av 2010.

I november registrerte R. P. G. domenet for dette produktet, noe som gir grunnlag for å anse dette som nok et forsøk på å redusere graden av tiltaltes skyld ved å lete etter omstendigheter som kunne rettferdiggjøre hans opptreden.

Det skal i parentes bemerkes – noe denne forsvareren synes å overse – at konkurranseklausulen for en periode på ett år, med plikt til å betale en avtalefestet bot på 20 000 PLN ved overtredelse, og som dessuten utelukkende gjaldt salg av varer omfattet av avtalen, fulgte av bestemmelsene i samarbeidsavtalen inngått den 1. mars 2007 mellom M. K. og U. M. S., som drev næringsvirksomhet under navnet «(...)».

Denne klausulen gjaldt i realiteten ikke tiltalte personlig (blad 5462–5464).

På dette punktet må det fremheves at selve utøvelsen av næringsvirksomhet under et annet navn (bruk av en annens navn som stråmann) i seg selv utgjør et element av villedning av forretningsforbindelsene med hensyn til identiteten til den næringsdrivende som faktisk driver denne virksomheten.

Dette er ikke uten betydning for vurderingen, etter art. 286 § 1 i straffeloven, av de handlingene som ble foretatt i forbindelse med de enkelte forretningsmessige hendelsene.

I forbindelse med denne virksomheten undertegnet D. Z. K. (tidligere S.) den 6. august 2009 en fullmakt som på ubestemt tid bemyndiget E. G. til:

«Å representere henne i alle saker og overfor alle fysiske og juridiske personer samt statlige organer, herunder i alle saker knyttet til etablering, anmeldelse og registrering av næringsvirksomhet i hennes navn og den etterfølgende driften av denne, samt å representere henne og opptre i hennes navn overfor alle institusjoner og personer.»

Ved fullmakt av 9. juni 2010 bemyndiget hun dessuten E. G. til å inngå og undertegne avtaler samt utstede blankoveksler i forbindelse med den drevne næringsvirksomheten.

R. P. G. opptrådte overfor forretningsforbindelsene som foretakets administrerende direktør.

Vedrørende de straffbare handlingene begått til skade for Bank (...) S.A. med hovedsete i W.

(På tidspunktet for avsigelsen av dommen – (...), nå (...) Bank S.A. med hovedsete i W.)

Etter ankedomstolens vurdering foreligger det ikke grunnlag for å legge til grunn at førsteinstansdomstolen under behandlingen av de aktuelle handlingene hadde overtrådt bestemmelsene i art. 7 og art. 410 i straffeprosessloven i en slik grad at det ga grunnlag for å frifinne de tiltalte for begåelsen av disse handlingene.

Dette gjelder både det å skaffe seg et (...) charge-kort med en beløpsgrense på 20 000 PLN ved bedrageri og tyveriet av et beløp på 220 076,66 PLN til skade for banken.

I motsetning til innsigelsene fremsatt i ankene fra tiltalte R. P. G.s forsvarere kan det ikke legges til grunn at opptredenen til bankens ansatte, som anvendte en forenklet prosedyre ved utstedelsen av charge-kortet, og som eventuelt kunne bebreides for manglende tilbørlig aktsomhet ved kontrollen av kunden, samt feilen i IT-systemet som skulle sperre charge-kortet dersom beløpsgrensen var nådd og kortgjelden ikke var tilbakebetalt, kunne frita de tiltalte for skyld.

Uten å bestride det ubestridelige faktum at presset om å innvilge kreditt påvirket opptredenen til bankens ansatte, som var interessert i en bredest mulig presentasjon og salg av bankprodukter, noe som også gjelder vitnet P. G. – kunderådgiveren – må det med henvisning til sistnevntes vitneforklaring (blad 7453–7454) konstateres at samtlige opplysninger i søknaden om innvilgelse av beløpsgrense på (...) charge-kortet ble gitt av de tiltalte, selv om det var banken som tilbød den aktuelle tjenesten.

I motsetning til antydningene i anken fra advokat M. S. hadde opplysningene i denne søknaden betydning for fastsettelsen av beløpsgrensen.

Retten unnlot ikke å ta hensyn til dokumentene oversendt av Bank (...) S.A. og innholdet i skrivet på blad 1857 (se side 48 i domsbegrunnelsen).

Salgsbeløpet for de siste 12 månedene, som ble oppgitt av ektefellene G., hadde betydning for fastsettelsen av beløpsgrensen, noe som, i motsetning til forsvarets standpunkt, fremgår av analysen av vitneforklaringene fra bankens ansatte – K. R. Ł. (blad 7680–7682), P. G. (blad 2671–2672) og I. G. (blad 2485–2486).

Dette beløpet ble kontrollert på grunnlag av de vedlagte dokumentene, som førsteinstansdomstolen utførlig beskrev på side 46 i domsbegrunnelsen, og som i realiteten også gjenspeiles i opplysningene oversendt av banken og inntatt på blad 1857.

Man må slutte seg til standpunktet til domstolen som behandlet sakens realitet, om at salgsverdien fastsatt til et beløp på 2 000 000 PLN ikke gjenspeilte de faktiske forholdene, og fullt ut dele rettens vurderinger på dette området, slik de fremgår av side 52–53 i domsbegrunnelsen.

Den gjennomsnittlige månedlige omsetningen til (...) D. K. i løpet av de siste seks månedene, som banken hadde fastsatt til 27 500 PLN, står på ingen måte i motstrid til innholdet i søknaden, som var gjenstand for kontroll, noe I. G. i realiteten også erkjente.

Dette vitnet konstaterte nemlig at erklæringer om inntekter ikke i seg selv utgjorde grunnlaget for å treffe en avgjørelse.

I lys av de gjeldende prosedyrene betyr dette imidlertid ikke at disse erklæringene overhodet ikke hadde noen betydning, slik de ankende partene forsøker å bevise.

Ettersom charge-kortet beregnet på næringsvirksomheten ikke ble meldt til det kompetente skattekontoret, og de tiltalte ikke tilbakebetalte beløpet som fulgte av den innvilgede beløpsgrensen, samtidig som de benyttet de økonomiske midlene fra dette kortet til formål som ikke var knyttet til næringsvirksomheten, noe førsteinstansdomstolen også fastslo på korrekt måte, fremstår det som fullt berettiget å legge til grunn at de, på det tidspunktet da beløpet på 20 000 PLN ble stilt til deres disposisjon, handlet med hensikt om ikke å tilbakebetale dette beløpet.

Førsteinstansdomstolen kom med rette til en slik konklusjon ved å legge til grunn at beløpene som ble innbetalt henholdsvis den 5. og 16. november 2010, ikke tjente til å innfri gjelden fra to måneders bruk av kortet, men utelukkende var knyttet til situasjonen som oppstod som følge av feilen i systemet som skulle sperre kortet.

En konsekvens av denne konstateringen var også at det i medhold av art. 46 § 1 i straffeloven ble fastsatt en plikt til å erstatte skaden med hensyn til handlingen som ble tilregnet de tiltalte i punkt 2 a i del A av dommen.

Innsigelsen om brudd på materiell rett vedrørende denne bestemmelsen, som ble fremsatt i anken fra advokat M. S., er derfor ikke i samsvar med rettens faktiske konstateringer.

Den tar heller ikke hensyn til det vesentlige forholdet at det innbetalte beløpet på 20 000 PLN reduserte beløpet som de tiltalte hadde tatt ut som følge av systemfeilen.

Dette ga dermed grunnlag for å legge til grunn at gjenstanden for tyveriet utelukkende var et beløp på 220 076,66 PLN.

Situasjonen forholder seg helt annerledes når det gjelder erklæringen om størrelsen på nettoinntektene, som ble fremlagt i forbindelse med:

«Rammeavtale om åpning og føring av bankkontoer samt levering av utvalgte banktjenester» av 28. juli 2010.

Slik det fremgår av vitneforklaringen fra P. G. på blad 2672, hadde rammeavtalen ingen betydning for innvilgelsen av beløpsgrensen, men var utelukkende knyttet til opprettelsen av kontoen, noe som også fremgår av dokumentene oversendt av banken.

Det var derfor berettiget å fjerne konstateringen vedrørende dette spørsmålet fra beskrivelsen av handlingen i punkt 2 a i del A av dommen.

Når det gjelder handlingen som oppfyller gjerningsinnholdet i art. 278 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, skal det innledningsvis konstateres at førsteinstansdomstolen verken begikk logiske eller faktiske feil ved å tilregne de tiltalte handlingene som er straffebelagt etter disse bestemmelsene, og ved å vurdere dem som handlinger begått i fellesskap.

DEL 14 – Side 79–84 av 107

Vedrørende de straffbare handlingene begått til skade for banken – fortsettelse

Et effektivt argument mot riktigheten av det aktuelle standpunktet kan ikke være henvisningene fra tiltalte R. P. G.s forsvarere til vitneforklaringene fra bankens ansatte P. G., I. G. og K. Ł., herunder forklaringene på de bladene som forsvaret har vist til, nærmere bestemt blad 1960 (forklaringen fra K. Ł.) og blad 2485–2486 (forklaringen fra I. G.).

Dette gjelder i den utstrekning disse vitnene viste til feil i IT-systemet som gjorde det umulig å fastslå belastningene på bankkontoen, og til spørsmålet om hvorvidt disse belastningene var synlige etter innlogging på kontoen, samt til korrespondansen mottatt

fra (...) Bank S.A., hvorav det ikke fremgikk at denne banken hadde informert de tiltalte om gjelden som hadde oppstått i forbindelse med bruken av charge-kortet.

Det må utvilsomt legges til grunn at skrivet oversendt av (...) Bank den 1. mai 2012 (blad 7446), hvor D. K. ble oppfordret til å betale et mindre utestående beløp, nærmere bestemt 468 PLN, utgjorde hele korrespondansen fra denne banken.

Ettersom banken allerede under etterforskningen hadde oversendt samtlige dokumenter knyttet til aktiveringen av charge-kortet, var det berettiget å avslå tiltaltes bevisbegjæring med sikte på å innhente ytterligere opplysninger fra banken.

Når det gjelder sakens realitet, er bankens ansattes manglende kjennskap til feilen i systemet som skulle sperre charge-kortet dersom beløpsgrensen var nådd og gjelden ikke var tilbakebetalt, én ting.

En annen ting er de tiltaltes bevissthet om at systemet som skulle sperre kortet, ikke hadde fungert, og at de, til tross for manglende tilbakebetaling av gjelden som følge av overskridelsen av kortets beløpsgrense, ved hjelp av dette kortet urettmessig kunne ta ut penger fra bankens konto, i strid med viljen til den som hadde disposisjonsretten over midlene (eieren).

På dette området fastslo retten på korrekt måte følgende:

For det første benyttet de tiltalte seg av elektroniske banktjenester (...) innenfor rammen av de aktive tjenestene, og som det fremgår av blad 1328, var kontohistorikken for perioden fra 29. juli 2010 til 13. mai 2014 synlig for kunden.

Ifølge opplysningene oversendt av banken ble det gjentatte ganger logget inn i dette systemet fra de samme IP-adressene som blant annet ble benyttet ved innlogging på D. K.s kontoer.

Det skal påpekes at D. K. ikke deltok aktivt i driften av foretaket, og at hun ikke tok seg av dets økonomi.

Beløpene fra bankkontoene (...) som hun disponerte, ble først og fremst overført av tiltalte, som også, ved iverksettelsen av den forenklede prosedyren i forbindelse med søknaden om utstedelse av charge-kortet, overførte et beløp på 15 000 PLN fra sin egen konto til kontoen i (...) Bank.

I motsetning til de ankende partenes påstander konstaterte I. G. i sin forklaring på blad 7457, etter å ha blitt forevist utskriften av de elektroniske opplysningene på blad 1328, at kontohistorikken var synlig etter innlogging i nettbanken for den aktuelle kontoen.

Hun tilføyde også at saldoen vanligvis ble angitt med tegnet + eller –.

Det forhold at transaksjonene ikke var synlige for bankens ansatte, innebar derfor ikke at transaksjonene heller ikke var synlige for kundene.

Samtidig konstaterte dette vitnet at de tiltalte under den første kontakten med dem (blad 2485–2486) erkjente at D. K. ikke deltok i driften av foretaket.

Som det fremgår av hennes videre forklaring (blad 7456), hadde hun inntrykk av at opplysningene om gjelden ikke kom som noen overraskelse på de tiltalte.

Det er logisk at dersom nettbanken ikke hadde fungert, ville dette ha utløst en bestemt reaksjon fra kunden.

I denne sammenheng er det heller ikke uten betydning at det på kontoen knyttet til bruken av charge-kortet bare fant sted tre positive transaksjoner:

– Innbetaling av et beløp på 15 000 PLN ved anvendelse av den forenklede prosedyren, et beløp som umiddelbart ble tatt ut;

– Deretter to innbetalinger på henholdsvis 31 000 PLN og 10 000 PLN – i november 2009.

For det andre viser motstriden mellom forklaringene avgitt av E. G. (blad 7883 verso) og R. P. G. (blad 7429 verso) vedrørende opprettelsen av et fast betalingsoppdrag for tilbakebetaling av gjelden på charge-kortet fra konto (...), samt forsøket på å overføre ansvaret til D. K., hevet over enhver tvil at de tiltalte var klar over de eksisterende forholdene.

For det tredje, noe de ankende partene synes å ignorere og overse, har rettens analyse av transaksjonshistorikken på kontoen i (...) (bedriftskontoen) vesentlig betydning.

Av analysen av pengestrømmene fremgår det at det ikke er mulig at de tiltalte var uvitende om at beløpet på 20 000 PLN ikke ble overført månedlig til kontoen i Kredyt Bank (se side 51–52 i domsbegrunnelsen).

På dette området er bemerkningene fra advokat D. R., som går ut på at retten ikke tok hensyn til omfanget og mangfoldet av virksomheten som R. P. G. drev innenfor rammen av (...), grunnløse.

Dette motsies av en grundig gjennomlesning av begrunnelsen for avgjørelsen.

For det fjerde viser engangsinnbetalingen på 31 000 PLN, foretatt den 5. november 2010, hevet over enhver tvil at de tiltalte var klar over at systemet ikke hadde sperret kortet.

De tiltalte hadde mottatt reglementet for bruk av charge-kortet, og det fremgikk av de tilhørende reglene at kortet ville bli deaktivert dersom beløpsgrensen var nådd og gjelden ikke ble tilbakebetalt.

Betalingen av det ovennevnte beløpet, som oversteg den fastsatte beløpsgrensen på 20 000 PLN med hele 11 000 PLN, gir fullt grunnlag for en slik konklusjon.

Ettersom retten ikke finner grunnlag for en annen vurdering av de omhandlede spørsmålene, og bare foretar en mindre korrigering av avgjørelsen på det ovennevnte området, skal det avslutningsvis påpekes at spørsmålet om de strafferettslige tiltakene i form av de fastsatte forbudene, både med hensyn til de aktuelle handlingene og de øvrige handlingene, vil bli behandlet samlet i den avsluttende delen av disse vurderingene.

Vedrørende handlingene begått innenfor rammen av foretaket «(...) D. K.»

Når det gjelder handlingene som ble tilregnet de tiltalte R. P. G. og E. G. (de nærmere spørsmålene vedrørende sistnevnte tiltalte vil bli behandlet senere i disse vurderingene i forbindelse med innsigelsene fremsatt i ankene fra hennes forsvarer og aktor), innenfor rammen av virksomheten drevet under foretaksnavnet «(...) D. K.», skal følgende bemerkes:

Det grunnleggende problemet består i å besvare spørsmålet om hvorvidt handlingene knyttet til næringsvirksomheten drevet innenfor det ovennevnte området utelukkende skal vurderes i et sivilrettslig perspektiv, slik de ankende partene gjør gjeldende, eller om de handlingene som ble foretatt i forbindelse med disse forholdene, skal undergis en strafferettslig vurdering.

En stillingtagen til spørsmålene som er reist av ankeforfatterne, og en vurdering av avgjørelsens riktighet i lys av de fremsatte innsigelsene, krever fremfor alt en henvisning til fortolkningen av art. 286 § 1 i straffeloven og gjerningsinnholdet i denne straffbare handlingen.

Den som, med det formål å oppnå økonomisk vinning, forleder en annen person til å foreta en ugunstig disposisjon over egne eller andres formuesgoder ved å villede vedkommende eller utnytte vedkommendes villfarelse eller manglende evne til på behørig måte å forstå den handlingen som foretas, begår bedrageri slik dette er definert i den aktuelle bestemmelsen.

Når det gjelder salgsavtaler med utsatt betalingsfrist, er dette dessuten knyttet til en konstatering av at gjerningspersonen på tidspunktet for inngåelsen av avtalen – ved bestilling eller mottak av varene – handlet med hensikt om enten å unnlate å betale det skyldige beløpet overhodet eller å unnlate å overholde betalingsfristen og utsette betalingen på ubestemt tid.

Forløpet av denne straffbare handlingen avsluttes på tidspunktet da disposisjonen over formuesgodene finner sted.

Med hensyn til anvendelsen av denne bestemmelsen har selve det forhold at det oppstår en skade, og deretter en eventuell erstatning av denne skaden eller erklæringer om at den skal erstattes, ingen betydning for spørsmålet om gjerningsinnholdet i art. 286 § 1 i straffeloven er oppfylt.

Det grunnleggende kriteriet for å skille bedrageri fra manglende oppfyllelse av en sivilrettslig forpliktelse er således å påvise at gjerningspersonen på tidspunktet for inngåelsen av avtalen handlet med det formål å oppnå økonomisk vinning.

Det vil si at gjerningspersonen tok sikte på å oppnå en ytelse ved å villede forretningsforbindelsen – ved å fremkalle en uriktig forestilling om virkeligheten hos denne – samtidig som gjerningspersonen var klar over at den andre avtaleparten, dersom denne hadde kjent de faktiske forholdene, enten ikke ville ha inngått avtalen overhodet eller ikke ville ha inngått avtalen på de vilkårene som den ble inngått på (se Høyesteretts dom av 6. november 2003, II KK 9/03, LEX nr. 83773).

Ved å anvende de ovennevnte generelle bemerkningene på den foreliggende saken må det, i motsetning til ankeforfatternes påstander, konstateres at distriktsdomstolen med rette fastslo at gjerningsinnholdet i den straffbare handlingen omfattet av den ovennevnte bestemmelsen var oppfylt under sakens faktiske omstendigheter.

Fremfor alt er det ingen tvil om at et element av villedningen i samtlige tilfeller, med unntak av handlingen begått til skade for F.H. S. J. S. med hovedsete i S. W., bestod i å skjule for forretningsforbindelsene identiteten til den næringsdrivende som faktisk drev næringsvirksomheten under navnet «(...) D. K.» (som omtalt ovenfor).

Med hensyn til de fornærmedes interesser hadde dette vesentlig betydning, ettersom selve inngåelsen av avtalene medførte at deres muligheter til å få tilbakebetalt de skyldige beløpene ble forverret.

Den som var forpliktet til å betale de skyldige beløpene i henhold til den inngåtte avtalen, var nemlig ikke den personen som faktisk drev næringsvirksomheten og oppnådde økonomiske fordeler av denne, men en person med en annen økonomisk stilling.

Dette fikk konkrete følger for forløpet av de sivilrettslige sakene og for de resultatløse tvangsfullbyrdelsessakene som ble gjennomført mot D. K., som den personen hvis navn ble benyttet for næringsvirksomheten drevet av ektefellene G.

Allerede av denne grunn var det fullt berettiget for førsteinstansdomstolen å legge til grunn at det hadde funnet sted en bevisst og målrettet villedning av forretningsforbindelsene, med hensikt om å oppnå egen økonomisk vinning.

I motsetning til de ankende partenes antydninger begikk denne retten heller ingen faktiske eller logiske feil da den fastslo mekanismen for R. P. G.s opptreden i næringslivet, som bestod i bevisst og målrettet å drive frem en gjeldsspiral innenfor rammen av ett rettssubjekt, for deretter å opprette et nytt.

Når retten nå går over til de enkelte straffbare hendelsene og tar stilling til innsigelsene fremsatt av forsvarerne til tiltalte R. P. G., skal følgende bemerkes:

Vedrørende handlingen begått til skade for J. K., som drev næringsvirksomhet under navnet (...) med hovedsete i S.

Verken i anken fra advokat M. S. eller i anken fra advokat M. O. er det mulig å finne noen rasjonelle argumenter som undergraver berettigelsen av å anse tiltalte som gjerningsperson for den aktuelle handlingen.

Førsteinstansdomstolen foretok en helhetlig vurdering av bevismaterialet, herunder omstendighetene som gikk forut for inngåelsen av avtalene, samt omstendighetene som fulgte etter disse hendelsene.

Denne vurderingen oppfyller fullt ut kravene i art. 7 i straffeprosessloven.

Dette gjelder også vurderingen av forklaringene fra tiltalte, som viste til D. K.s avvikling av foretaket og betalingsvanskelighetene, noe retten med rette anså som en del av hans forsvarsstrategi.

På dette området konstaterte retten med rette at tiltalte allerede på tidspunktet for bestillingen av varene ikke hadde til hensikt å foreta rettidig og fullstendig betaling av de skyldige beløpene.

Dette kom konkret til uttrykk i omstendighetene som retten behandlet på side 61–65 i domsbegrunnelsen, nærmere bestemt tiltaltes forsikringer om at de skyldige beløpene – betalingen av den første fakturaen – var blitt gjort opp da han bestilte neste vareleveranse.

Det kom også til uttrykk i det forhold at han, til tross for at samtlige av forretningsforbindelsens produkter var blitt solgt, og til tross for den gode økonomiske situasjonen til (...) i den aktuelle perioden, ikke betalte de skyldige beløpene, men overførte fortjenesten generert innenfor rammen av dette foretaket til sin private konto.

Med hensyn til ansvaret for denne handlingen har det ingen betydning at tiltalte R. P. G. aldri bestred gjelden, erklærte at han ville tilbakebetale den, og til slutt, under ankebehandlingen, betalte det resterende skyldige beløpet.

Selv om denne omstendigheten kan ha betydning for straffutmålingen, kan den ikke frita ham for strafferettslig ansvar.

Argumentet fremsatt av advokat M. O. om at det var representanten for foretaket (...) – W. J. – som først tok kontakt med (...) (blad 1432 og 7506), gir på ingen måte grunnlag for en annen vurdering av det omstridte spørsmålet.

Det samme gjelder det forhold at foretaket (...) var kjent på markedet som en grossist innen næringsmidler og farmasøytiske produkter.

Det må tas i betraktning at foretaket (...) fungerte som et rettssubjekt som tilhørte D. K., og at det, som allerede omtalt ovenfor, var hennes konto som ble belastet med samtlige av foretakets forpliktelser.

Det fremstår derimot som grunnleggende absurd at denne forsvareren viser til tiltaltes påføring av D. K.s underskrift på en av fakturaene som en normal praksis i næringslivet, og dermed forsøker å rettferdiggjøre tiltaltes opptreden, som vurderes etter art. 270 § 1 i straffeloven.

Denne bemerkningen gjelder samtlige handlinger som ble tilregnet tiltalte, og som var knyttet til oppfyllelsen av gjerningsinnholdet i denne bestemmelsen.

Det bør bemerkes at tiltalte selv, da han avga forklaring under behandlingen av saken ved førsteinstansdomstolen (blad 7458 verso), ikke utelukket at han hadde undertegnet fakturaer med D. K.s navn.

Under disse omstendighetene er ethvert forsøk på å bestride erklæringen fra den sakkyndige innen håndskriftsundersøkelser i det minste forfeilet.

Den sakkyndige, som avga sin erklæring i saken på grunnlag av fotokopier av fakturaene, fremsatte ingen kategorisk konklusjon.

Hun konstaterte utelukkende at det, på grunn av en rekke overensstemmelser, med stor sannsynlighet kunne legges til grunn at underskriften på det fremlagte materialet kunne ha blitt påført av R. P. G. (blad 7958–7964).

Dette ga, i sammenheng med det øvrige bevismaterialet, fullt grunnlag for å legge til grunn at tiltalte gjennom sin opptreden også hadde oppfylt gjerningsinnholdet i denne straffbare handlingen.

Det er derfor ikke mulig å anerkjenne berettigelsen av innsigelsen om brudd på art. 7 i straffeprosessloven ved vurderingen av den aktuelle sakkyndige erklæringen, fremsatt i anken utarbeidet av advokat M. S.

Den ankende parten synes verken å ha tatt hensyn til innholdet i dette dokumentet eller til rettens vurderinger på dette området, slik de er fremsatt på side 63–64 i domsbegrunnelsen.

Avslutningsvis medførte betalingen til det fornærmede rettssubjektet, under ankebehandlingen, av et beløp som dekket hele den påførte skaden, at avgjørelsen basert på art. 46 § 1 i straffeloven ble opphevet.

Vedrørende handlingen begått til skade for «(...)» med hovedsete i T.

Idet de ovennevnte bemerkningene fortsatt har gyldighet, og idet retten fullt ut slutter seg til førsteinstansdomstolens standpunkt vedrørende omstendighetene som ledsaget tiltaltes inngåelse av avtalene om kjøp av drikkevarer O., slik disse fremgår av de ubetalte fakturaene, er det på dette punktet nødvendig å ta stilling til påstanden som tiltalte har fremmet.

Denne påstanden går ut på at den manglende betalingen for de innkjøpte drikkevarene var knyttet til at drikkevarer med utløpt holdbarhetsdato ikke ble erstattet.

Dette utgjør også kjernen i innsigelsene formulert i ankene fra R. P. G.s forsvarere.

I motsetning til standpunktet fremsatt av de ankende partene, herunder advokat D. R., begikk retten ingen feil da den konstaterte at forbindelsene mellom R. P. G. og de ansatte i O., eller direkte med dette foretaket, ikke hadde noen betydning med hensyn til ansvaret for den aktuelle handlingen.

Avtalen om salg av drikkevarene ble nemlig inngått mellom (...) og foretaket (...), og det var på grunnlag av bestemmelsene i denne avtalen at oppgjøret skulle finne sted, noe som også fremgår av vitneforklaringen fra P. B.

Forsvarernes henvisninger, særlig fra advokat D. R., til dokumentene i sakens akter ved distriktsdomstolen i Poznań, med saksnr. IV GC 427/12, i saken reist av (...) Sp. z o.o. mot B. O., gir ikke grunnlag for å trekke en annen konklusjon.

Dette gjelder også innholdet i dokumentet i form av innsigelsen (blad 7661) fremsatt av B. O.

Oppgjørene mellom grossistforetaket som ovennevnte person drev, og selskapet, er nemlig én ting, mens oppgjørene mellom henne og foretaket som tiltalte representerte, er en annen.

Uten å bestride at selskapet O. beskjeftiget seg med utskifting av drikkevarer med utløpt holdbarhetsdato, må det likevel konstateres at dette, slik det fremgår av dokumentene i

den ovennevnte sivile saken og av vitneforklaringene, herunder dem det er vist til i ankene, ikke gjaldt samtlige varer med utløpt holdbarhetsdato.

Dette fant nemlig sted innenfor rammen av et månedlig budsjett og under strengt fastsatte vilkår.

Disse spørsmålene falt ikke utenfor rammen av rettens vurderinger, og en grundig gjennomlesning av begrunnelsen for avgjørelsen gir svar på de ankende partenes tvil.

Henvisningene til vitneforklaringen fra A. O.-L. (blad 7847–7848) og til vitneforklaringen fra P. B. (blad 8019–8021), om at representanten for O. fastsatte salgs- og kampanjevilkårene for varer med kort gjenværende holdbarhetstid, gir i seg selv ikke grunnlag for en annen vurdering av det omstridte spørsmålet.

Som det fremgår av forklaringene fra disse vitnene, kjøpte tiltalte hos «(...)» utelukkende varer fra foretaket O. med kort gjenværende holdbarhetstid.

Disse varene var billigere enn de øvrige varene.

Under disse omstendighetene, når salget av drikkevarer med kort gjenværende holdbarhetstid allerede fant sted til kampanjepriser, må man fullt ut slutte seg til rettens standpunkt om at det ville være i strid med markedsøkonomiens prinsipper dersom foretaket O. skulle opptre på en slik måte at hele den økonomiske risikoen påhvilte dette foretaket.

Det er logisk at risikoen knyttet til et bevisst kjøp av varer med kort gjenværende holdbarhetstid, påhviler den personen som kjøper slike varer.

Under disse omstendighetene anså retten på korrekt måte tiltaltes påstander vedrørende dette spørsmålet som utelukkende en del av hans forsvarsstrategi.

Det ovennevnte gir dermed grunnlag for å anse ankene som grunnløse på det omhandlede området.

Det skal også tilføyes at denne vurderingen ikke endres av argumentene som de ankende partene har fremsatt, herunder beviset for destruksjon av 21 kubikkmeter avfall i form av PET-emballasje, som advokat D. R. vedla sitt standpunkt av 18. desember 2018.

Dette spørsmålet har allerede vært gjenstand for rettens vurdering, og ettersom det fremlagte standpunktet fullt ut aksepteres, foreligger det ikke behov for å kommentere det på nytt i tilslutning til dette.

DEL 15 – Side 85–90 av 107

Vedrørende handlingen begått til skade for «(...)» med hovedsete i T. – fortsettelse

Under disse omstendighetene forelå det etter ankedomstolens vurdering ikke grunnlag for å tillate bevisføring i form av vitneforklaring fra P. S., som – slik advokat D. R. har gjort gjeldende – hadde ført samtaler med tiltalte om utskifting av varer med utløpt holdbarhetsdato.

Slike samtaler kunne ikke gripe inn i de gjensidige kommersielle forbindelsene mellom B. O. og tiltalte og utforme disse på en annen måte enn det som fulgte av de påtatte forpliktelsene i henhold til de ubetalte fakturaene.

Samtidig kan uttalelsen fra E. B. (blad 8601) om at utskiftingen av varer med utløpt holdbarhetsdato gjaldt varer fra produsenter som var nye på markedet, og at dette på det aktuelle tidspunktet gjaldt foretaket O., ikke i seg selv være avgjørende for en annen vurdering av det omhandlede spørsmålet.

Det må tas i betraktning at B. O.s foretak ikke var det eneste rettssubjektet som tiltalte kjøpte drikkevarer fra.

Han konstaterte selv på blad 7459 verso at hans foretak ((...)) også var distributør for O.

Ettersom B. O. på ethvert stadium av saksbehandlingen bestred tiltaltes påstand, og dessuten gjorde sine krav gjeldende i en sivil rettssak og oppnådde et resultat i samsvar med sine forventninger, må avgjørelsen på dette punktet anses som korrekt, idet man fullt ut slutter seg til distriktsdomstolens standpunkt om at R. P. G. oppfylte gjerningsinnholdet i art. 286 § 1 i straffeloven.

Vedrørende handlingen begått til skade for (...) med hovedsete i W.

Innsigelsen om brudd på art. 7 i straffeprosessloven, fremsatt i ankene fra tiltaltes forsvarere med hensyn til den aktuelle handlingen, går i realiteten ut på å bestride de faktiske konstateringene og føre en begrenset argumentasjon mot disse.

Som grunnlag for denne argumentasjonen benytter de ankende partene tiltaltes forklaringer, hvor han erklærte seg villig til å tilbakebetale forpliktelsen som fulgte av inngåelsen av markedsføringsavtalen, og gjorde gjeldende at de økonomiske vanskelighetene til (...) på tidspunktet for inngåelsen av denne avtalen gjorde det umulig å oppfylle forpliktelsen.

Ankeforfatterne overser samtidig hele bredden av rettens vurderinger (blad 80–83), hvor retten påpekte omstendighetene som lå til grunn for å anse tiltalte som gjerningsperson.

Retten viste både til innholdet i meldingen som ble sendt til representanten for det fornærmede rettssubjektet vedrørende bakgrunnen for opprettelsen av (...) og virksomhetens karakter (blad 3012), og til omstendigheter som oppstod i ettertid, slik som forklaringene på den manglende betalingen.

I realiteten bestrider de ankende partene ikke rettens konstateringer på dette området, men flytter tyngdepunktet over på tiltaltes opptreden, blant annet hans erklæring om å kompensere de skyldige beløpene med B.

Dette gir imidlertid ikke grunnlag for en annen vurdering av hans forsett.

Gjenstanden for avtalen var nemlig ikke byttehandel, og en slik måte å gjøre opp gjelden på var gunstig med hensyn til tiltaltes interesser, særlig dersom det tas i betraktning at dette var et nytt preparat som først da ble introdusert på markedet, og som den 2. februar 2011 ble registrert i navnet til B. G. – tiltaltes bror.

Disse spørsmålene falt heller ikke utenfor rammen av rettens vurderinger.

Det er derimot ubestridelig at (...) i den aktuelle perioden disponerte økonomiske midler knyttet til den drevne virksomheten.

Det skal bemerkes at betalingsfristen for fakturaen vedrørende markedsførings- og reklametjenester utløp den 30. august 2011.

På dette tidspunktet drev (...) næringsvirksomhet, blant annet innenfor rammen av samarbeidet med (...).

I perioden fra 16. september 2011 til 31. oktober 2012 ble det fra bedriftskontoen til (...) overført et beløp på 115 026 PLN til kontoen til foreningen (...) (foreningen ble registrert i Det nasjonale domstolsregisteret ved avgjørelse fra den lokale domstolen i Białystok av 31. januar 2011) (blad 3541).

Alt dette gir grunnlag for å legge til grunn at tiltaltes hensikt ikke var å oppfylle betalingsforpliktelsene overfor kreditorene, herunder overfor det ovennevnte rettssubjektet, men å overføre pengene ut av kontoen til foretaket som han drev.

Denne omstendigheten har vesentlig betydning for vurderingen av tiltaltes forsett med hensyn til bevisst og målrettet opptreden til skade for forretningsforbindelsene.

Under disse omstendighetene kan forliket med (...), inngått den 21. desember 2017, høyst ha betydning for anvendelsen av strafferettslige reaksjoner.

Det reduserer derimot ikke graden av tiltaltes skyld.

Vedrørende handlingen begått til skade for F.H. S. J. S.

Situasjonen knyttet til det kommersielle samarbeidet med det ovennevnte rettssubjektet forholder seg noe annerledes.

Det fremgår både av vitneforklaringen fra J. S. (blad 1298–1299) og fra M. S. (blad 7484–7485) at de under samarbeidet med (...) var kjent med den såkalte bruken av en annens navn som stråmann, det vil si at foretaket var opprettet i D. K.s navn, mens det i virkeligheten ble drevet av ektefellene G.

Man må også slutte seg til standpunktet fremsatt i anken utarbeidet av M. S., om at det under de analyserte omstendighetene – i en situasjon hvor R. P. G. helt fra begynnelsen av samarbeidet ikke betalte de skyldige beløpene innen den avtalte fristen, og hvor dette ble akseptert av S. – ikke er mulig å hevde at tiltalte villedet dem med hensyn til hensikten om rettidig betaling for de bestilte og leverte varene.

Allerede i begynnelsen av oktober 2010 oversteg nemlig (...) D. K.s utestående gjeld fra ubetalte fakturaer et beløp på 60 000 PLN.

Med hensyn til anvendelsen av art. 286 § 1 i straffeloven kan førsteinstansdomstolens standpunkt ikke aksepteres, idet det går ut på at den fornærmedes samtykke til videre samarbeid og delvis tilbakebetaling av de skyldige beløpene, på vilkår fastsatt av tiltalte og som var ugunstige for den fornærmedes interesser, ga grunnlag for å legge til grunn den oppfatningen som retten fremla.

Påstanden om villedning kan nemlig ikke utledes av konstateringen av at J. S. måtte velge mellom enten å avslutte samarbeidet og sitte igjen med en utestående fordring på flere titalls tusen PLN, eller å godta delvis tilbakebetaling, som var betinget av ytterligere vareleveranser.

Situasjonen forholder seg derimot annerledes når det gjelder vurderingen av tiltaltes forsett i forbindelse med manglende fullstendig betaling for de bestilte varene.

I dette tilfellet utelukker ikke det flerårige samarbeidet mellom foretakene, som forsvarerne har fremhevet, muligheten for å anse og vurdere tiltaltes opptreden som et element av bevisst og målrettet villedning av forretningsforbindelsene.

På dette området begikk førsteinstansdomstolen ingen feil da den la til grunn at tiltalte på tidspunktet for utstedelsen av fakturaene ikke hadde til hensikt å betale disse i sin helhet.

En slik konklusjon finner støtte i vurderingen av den meget gode økonomiske situasjonen til (...) på tidspunktet for utstedelsen av den siste fakturaen.

Uavhengig av de ovennevnte omstendighetene, som ble kommentert i forbindelse med innsigelsene vedrørende (...) S.A., samarbeidet (...) i perioden fra 2009 til 2011 med den farmasøytiske grossisten G. B., med T. og med andre foretak.

Det forelå således en mulighet for å oppfylle samtlige forpliktelser overfor det ovennevnte rettssubjektet.

Forsvaret, både advokat M. S. og advokat M. O., konsentrerer seg imidlertid om omstendighetene som oppstod etter avslutningen av samarbeidet, og viser til tiltaltes opptreden, idet han foreslo å gjøre opp gjelden med B., samt til hans erklæringer om at han ville gjøre opp med den fornærmede.

Både forsettet og den ugunstige karakteren av disposisjonen over formuesgodene må imidlertid vurderes ut fra tidspunktet for utstedelsen av fakturaen.

Spørsmålet om oppgjør med B. er allerede vurdert ovenfor, og på dette punktet skal det bare tilføyes at dette på tidspunktet for handlingen var et forholdsvis ukjent preparat, og at selve den foreslåtte oppgjørsformen utvilsomt var gunstig med hensyn til tiltaltes interesser.

Selve bestrebelsen på å redusere skaden, samt den gode viljen til å gjøre opp de skyldige beløpene, i det minste på erklæringsnivå, utelukker ikke strafferettslig ansvar.

Avslutningsvis bør det tilføyes at ettersom spørsmålet om betalinger til M. S.s private konto også var gjenstand for førsteinstansdomstolens analyse (se side 78 i domsbegrunnelsen), var begjæringen fra tiltaltes forsvarer, advokat D. R., om innhenting av kontoutskrifter fra J. og M. S.s private bankkontoer uberettiget.

Dette gjelder desto mer ettersom tiltalte ikke bestred selve størrelsen på gjelden.

Ettersom ankedomstolen allerede ovenfor har tatt stilling til spørsmålet om handlingene knyttet til oppfyllelsen av gjerningsinnholdet i art. 270 § 1 i straffeloven, er det ikke nødvendig å kommentere dette spørsmålet på nytt.

Dette gjelder særlig ettersom tiltaltes forklaringer, som går ut på at han ikke var klar over at man ikke kunne undertegne med en annen persons for- og etternavn, er irrasjonelle.

R. P. G. er en person med et høyt intelligensnivå, som gjennom mange år har vært aktiv i næringslivet, og forklaringer av denne typen fremstår som påfallende naive.

Denne vurderingen har også gyldighet med hensyn til det allerede omtalte spørsmålet om ansvaret for handlingen begått til skade for B. O.

Vedrørende handlingen begått til skade for (...) med hovedsete i S. G.

Man må fullt ut slutte seg til førsteinstansdomstolens standpunkt, hvor de tiltalte E. G. og R. P. G. ble ansett som gjerningspersoner for handlingen som er straffebelagt etter art. 286 § 1 i straffeloven, og hvor de handlingene som de foretok, ble vurdert som handlinger begått i fellesskap.

Denne retten begikk verken logiske eller faktiske feil ved å trekke en slik konklusjon.

På dette området viste retten med rette til følgende:

For det første: Bruken av en annens navn som stråmann, knyttet til skjulingen av det ubestridelige faktum at D. K. ikke drev næringsvirksomhet under navnet «(...)».

For det andre: Omstendighetene rundt undertegningen av avtalen om kommersielt samarbeid av 12. mars 2012, samt skjulingen av den dårlige økonomiske situasjonen til (...) allerede på dette tidspunktet.

Som det fremgår av vitneforklaringene fra P. K. (blad 7682–7683 samt 115–116) og M. A. S. (blad 2022 og 7460), forsikret de tiltalte at foretaket hadde kapital og utviklingsmuligheter.

Av bevismaterialet, som ble utførlig vurdert av førsteinstansdomstolen (se side 84–85), fremgår det derimot at selskapet (...) i realiteten var under avvikling.

Blant annet var leieavtalen for lokalene i gaten P., hvor selskapet drev sin virksomhet, blitt sagt opp.

Påstanden fra tiltaltes forsvarer, advokat M. O., om at foretaket (...) på tidspunktet for inngåelsen av avtalen var i en god økonomisk situasjon og genererte inntekter, er en selvfølgelighet.

En slik konstatering, som fremgår av begrunnelsen for hans anke, står ikke bare i motstrid til en grundig analyse av begrunnelsen for førsteinstansdomstolens avgjørelse, men underbygger snarere berettigelsen av å tilregne de tiltalte et straffbart forsett om å handle til skade for kreditorene.

Slik må man nemlig forstå de tiltaltes disponering av pengene i en situasjon hvor de unnlot å betale for de solgte varene, ved at de i perioden fra 16. september 2011 til 31. oktober 2012 overførte et beløp på 115 026 PLN fra kontoen til (...) til foreningens konto.

Det samme gjelder disponeringen av beløpet på 22 926 PLN, som skattekontoret den 7. august 2012 overførte til selskapet (...)s konto.

For det tredje: Måten kontrakten ble sikret på gjennom E. G.s undertegning av en blankoveksel.

Ettersom det hvilte uinnkrevbare krav på D. K. og E. G., var denne sikkerheten illusorisk.

For det fjerde: Omstendighetene som ble oppgitt av tiltalte R. P. G. vedrørende årsakene til avslutningen av selskapet (...)s virksomhet.

Retten anså med rette disse forklaringene som lite troverdige.

De står nemlig i motstrid til de ubestridelige dokumentbevisene og omstendighetene som distriktsdomstolen viste til, og som hevet over enhver tvil viser at dokumentene vedrørende avslutningen av foretakets virksomhet ble undertegnet av E. G., og ikke av D. K. (se side 85 i domsbegrunnelsen).

Dette var tiltaltes beslutning, noe som åpenbart fremgår av samtlige omstendigheter knyttet til virksomheten i foretaket (...).

Ingen av disse omstendighetene ble bestridt i de inngitte ankene.

Dessuten konsentrerer de ankende partene seg i realiteten om omstendighetene som oppstod etter at selskapet «(...)» hadde foretatt disposisjonen over sine formuesgoder, altså etter at gjerningsinnholdet i den straffbare handlingen var oppfylt, samt om spørsmål knyttet til erstatning av skaden.

Uten å bestride det forholdet som forsvaret har fremhevet, nemlig at det var tiltalte R. P. G. som informerte det fornærmede selskapet om avslutningen av virksomheten, og at det ifølge vitneforklaringen fra P. K. (blad 7682) ikke var problemer med å hente de resterende varene som ikke var blitt solgt av (...), og som tilhørte «(...)», må det konstateres at disse omstendighetene ikke undergraver førsteinstansdomstolens standpunkt vedrørende vurderingen av forsettets karakter med hensyn til anvendelsen av den ovennevnte bestemmelsen.

Et særskilt spørsmål er verdien av de tilbakeleverte varene og differansen på omkring 3 000 PLN (til ugunst for de tiltalte), som var knyttet til korrigeringen av fakturaene utstedt av det fornærmede selskapet.

Dette ble særlig fremhevet av samtlige forsvarere til tiltalte R. P. G.

På dette området må man slutte seg til vitneforklaringen fra P. K. (blad 7683), som førsteinstansdomstolen tok stilling til, og hvorav det fremgår at den aktuelle differansen oppstod som følge av at han på tidspunktet for opptellingen av varene som ble hentet fra lageret til (...), ikke hadde fakturaene til disposisjon.

Ved opptellingen av batteriene regnet han derfor batterier som var levert gratis, som varer omfattet av salget.

Henvisningen til vitneforklaringen fra E. B., avgitt for ankedomstolen den 3. april 2017, kan ikke føre til en annen vurdering av den oppståtte situasjonen.

Avslutningsvis skal det bemerkes at også forsøket fra tiltalte R. P. G.s forsvarer, advokat M. S., på å undergrave rettens standpunkt med henvisning til handlingene som det fornærmede selskapet foretok i ettertid, og som tok sikte på å belaste (...) med det skyldige beløpet for samtlige varer, herunder de tilbakeleverte varene, er grunnleggende feilaktig.

En slik opptreden er ikke overraskende dersom det tas i betraktning at selskapets eiere, slik det fremgår av vitneforklaringen fra M. S. (blad 7461), hadde skaffet en del av varene etter særskilt bestilling fra (...).

Vedrørende lånene og tilskuddet som ble mottatt av foreningen og selskapet

Innledningsvis i disse vurderingene, i den delen som gjelder lånene innvilget til foreningen og (...) Sp. z o.o., samt tilskuddet mottatt av foreningen generelt, skal følgende bemerkes med hensyn til fortolkningen av art. 286 § 1 i straffeloven i forbindelse med denne kategorien av forpliktelser:

En ugunstig disposisjon over formuesgoder kan også bestå i innvilgelse av kreditt eller lån uten sikkerhet, eller på vilkår hvor sikkerheten i virkeligheten er mindre gunstig, og som derfor innebærer en risiko for tap av de utbetalte midlene og manglende mottak av renter.

Dette fører dermed til innvilgelse av et lån med en høyere grad av risiko enn den som den fornærmede er overbevist om at foreligger.

Denne konklusjonen må i like stor grad anvendes på lånene som foreningen mottok fra (...), som på lånene fra (...).

Ved fastsettelsen av gjerningspersonens forsett må det tas hensyn til samtlige omstendigheter som gjør det mulig, uten risiko for feil, å trekke konklusjoner om hvorvidt det var realistisk å oppfylle de påtatte forpliktelsene, sett i lys av de økonomiske mulighetene og omfanget av de økonomiske belastningene.

Når det gjelder vurderingen av handlingene knyttet til virksomheten i foreningen (...), med hovedsete i gaten M. i B., og selskapet (...) Sp. z o.o., som ble opprettet for å handle i foreningens navn og på dens vegne, bør det påpekes at foreningen ble opprettet den 31. januar 2011.

Dens vedtektsfestede formål var blant annet å fremme høykultur og å drive virksomhet til fordel for nasjonale minoriteter.

R. P. G. innehadde funksjonen som styreleder i denne foreningen.

Styret bestod av:

– K. D. – ektefellen til E. G.s søster;

– Bartłomiej G. – tiltaltes bror;

– D. K. – som innehadde funksjonen som kasserer;

– B. K.

Til gjennomføring av styrets vedtak av 21. mai 2013 stiftet R. P. G. et selskap med begrenset ansvar under navnet (...), med foreningen som eneste eier.

Dette var et ideelt selskap (non-profit), og E. G. ble dets styreleder.

Vedrørende lånet på 68 000 PLN innvilget til foreningen

Når det gjelder lånet innvilget av (...), med hovedsete i W. – en organisasjon som beskjeftiget seg med finansiering av ikke-statlige organisasjoner, foreninger og ideelle selskaper innenfor rammen av deres vedtektsfestede virksomhet knyttet til aktiviteter til

fordel for lokalsamfunn – i perioden fra 26. august 2013 til 18. september 2013, på et beløp på 68 000 PLN til fordel for foreningen, med anvendelse til et formål knyttet til oppstarten av gjennomføringen av prosjektet ved årsskiftet 2013/2014 under navnet Senteret (...), og med frist for tilbakebetaling i én samlet betaling innen 30. april 2014:

Retten fastslo på korrekt måte at tiltalte ved inngåelsen av denne låneavtalen villedet långiverens representanter:

– Med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten og anvende midlene til formålet angitt i søknaden.

(Overvåkingssenteret ble satt i drift den 1. mai 2014 ved hjelp av tilskuddet mottatt fra stiftelsen (...). Pengene ble tatt ut av minibanker av tiltalte.)

– Med hensyn til finansieringskildene for tilbakebetalingen av avdragene.

(Opprinnelig oppga tiltalte at lånet skulle tilbakebetales ved hjelp av offentlige tilskudd, noe som var i strid med gjeldende bestemmelser, samt ved hjelp av foreningens impresariovirksomhet.

I forbindelse med sistnevnte ble det vedlagt en avtale som inneholdt uriktige opplysninger, inngått mellom foreningen og «(...)», til tross for at et slikt foretak aldri hadde eksistert.

U. M. S. (tiltaltes mor), som var oppført som eier av foretaket som opererte under navnet «(...)», hadde aldri drevet impresariovirksomhet, og i august 2013 ble det inngitt en melding til skattekontoret i C. om opphør av virksomheten.)

– Med hensyn til muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til den utstedte blankovekselen, som var undertegnet av tiltalte som sikkerhet for rettidig tilbakebetaling av lånet.

(Tiltalte betalte bare to renteterminer. Av vitneforklaringen fra fondets ansatte, J. S., fremgår det at han unndro seg kontakt etter utløpet av betalingsfristene for lånet, og at tvangsfullbyrdelsen som ble iverksatt av namsmannen den 8. mai 2015, viste seg å være resultatløs.)

Førsteinstansdomstolens vurdering av dokumentbevisene, samt vurderingen av tiltaltes forklaringer og vitneforklaringene på dette området, er fullt ut omfattet av beskyttelsen etter art. 7 i straffeprosessloven.

De generelle argumentene som er fremsatt i ankene fra samtlige forsvarere til tiltalte R. P. G., gir ikke grunnlag for å trekke andre konklusjoner.

DEL 16 – Side 91–96 av 107

Vedrørende lånet innvilget til foreningen – fortsettelse

Forsvarerne, som viser til tiltaltes vilje til å tilbakebetale den aktuelle forpliktelsen, og som dessuten fremhever omstendigheter som oppstod i ettertid, ignorerer ikke bare hele bredden av distriktsdomstolens vurderinger, men overser også selve kjernen i den straffbare handlingen som er definert i art. 286 § 1 i straffeloven, når det gjelder låneavtaler.

Hvorvidt en disposisjon over formuesgoder er gunstig eller ugunstig, vurderes nemlig ut fra den fornærmedes interesser, blant annet i lys av fraværet av annen sikkerhet for rettidig tilbakebetaling av lånet enn den som var oppgitt.

Dette fremgår blant annet av vitneforklaringen fra J. S., som på blad 5341–5342 uttrykkelig konstaterte at dersom de hadde visst at foreningen oppga uriktige

opplysninger, blant annet vedrørende rettssubjektet som den hadde inngått avtale med om impresariotjenester, ville de ha avstått fra videre samtaler.

Selv om finansieringskildene til senteret, slik advokat M. O. har gjort gjeldende, ikke hadde betydning for långiveren, skal det likevel bemerkes at innvilgelsen av lånet var knyttet til foreningens vedtektsfestede virksomhet og gjaldt et strengt definert formål.

Samtidig skal det, med henvisning til innsigelsene fremsatt i denne forsvarerens anke, tilføyes at avslutningen av teaterets virksomhet som følge av at bygningstilsynet stengte lokalene i gaten M., ikke gir grunnlag for en annen vurdering av det aktuelle spørsmålet.

Det må tas i betraktning at den straffbare handlingen er fullbyrdet på det tidspunktet da lånet stilles til låntakerens disposisjon.

De ovennevnte bemerkningene har også gyldighet med hensyn til lånet som ble innvilget av (...) i perioden fra 21. november til 20. desember 2013 til selskapet (...) Sp. z o.o., representert ved E. G., som innehadde funksjonen som styreleder.

På dette området begikk distriktsdomstolen verken logiske eller faktiske feil ved å anse de tiltalte R. P. G. og E. G. som gjerningspersoner for handlingen som er straffebelagt etter art. 286 § 1 i straffeloven.

Man må slutte seg til denne rettens konstatering av at de tiltalte villedet långiveren med hensyn til hensikten om å oppfylle denne kontrakten, mulige finansieringskilder, tilbakebetaling av hele lånebeløpet samt muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av kravene.

Idet man fullt ut slutter seg til førsteinstansdomstolens standpunkt, skal det bemerkes at et vesentlig element som lå til grunn for den positive vurderingen av lånesøknaden, hvor lånet skulle benyttes til finansiering av produksjonen av B. (et soppdrepende preparat til bruk på føttene), var avtalen om markedsføringssamarbeid som (...) Sp. z o.o. hadde undertegnet med N. S.A. den 27. august 2013.

Det ble derimot skjult for långiveren at (...) Sp. z o.o. hadde overtatt forpliktelsene til foretaket (...) D. K. overfor det ovennevnte farmasøytiske foretaket, på et beløp på 98 657,59 PLN.

Dette hadde vesentlig betydning for muligheten for å tilbakebetale den aktuelle forpliktelsen.

Samtidig, i en situasjon hvor midlene fra det innvilgede lånet ble anvendt til å dekke de tiltaltes egne behov, og hvor to avdrag ble tilbakebetalt med midler fra et lån innvilget av (...) (et formålsbestemt lån), har den manglende overholdelsen av vilkårene som lånet ble innvilget på, vesentlig betydning for vurderingen av de tiltaltes forsett.

Heller ikke formen for sikkerhetsstillelse for lånet, i form av en blankoveksel hvor R. P. G. var personlig kausjonist, er uten betydning.

Ettersom denne tiltalte var belastet med en rekke økonomiske forpliktelser, var denne sikkerheten rent illusorisk.

Samtidig fritar det ikke de tiltalte for skyld at R. P. G.s forsvarere flytter tyngdepunktet over på tvangsfullbyrdelsessaken som førte til tilbakebetaling av den aktuelle forpliktelsen.

Det fremstår som direkte absurd å vise til at tiltalte R. P. G. ikke hindret tvangsfullbyrdelsen og at forsvaret anser en slik opptreden som en vesentlig formildende omstendighet, som etter de ankende partenes vurdering (slik advokat M. O. har gjort gjeldende) burde føre til anvendelse av art. 295 i straffeloven, som fastsetter muligheten for ekstraordinær straffnedsettelse eller unnlatelse av å idømme straff.

Bortsett fra at vilkåret om frivillighet under disse omstendighetene ikke var oppfylt, kan det forhold at det fornærmede selskapet oppnådde full erstatning for skaden, bare utgjøre et argument som har betydning for det endelige valget av strafferettslige reaksjoner.

Vedrørende handlingen begått til skade for (...)

I motsetning til de ankende partenes antydninger er det ikke mulig å legge til grunn at førsteinstansdomstolen, ved å tilregne de tiltalte R. P. G. og E. G. handlinger bestående i å forlede (...) til å foreta en ugunstig disposisjon over penger på et beløp på 50 000 PLN, behandlet saken i strid med art. 7 og art. 410 i straffeprosessloven i en utstrekning som ga grunnlag for en annen vurdering av det aktuelle spørsmålet.

Ankeforfatterne overser, eller ønsker ikke å ta hensyn til, førsteinstansdomstolens vurderinger på side 102–105 i domsbegrunnelsen, hvor denne retten angav hvilke omstendigheter som var avgjørende for vurderingen av de tiltaltes forsett med hensyn til det aktuelle lånet.

Dette gjaldt blant annet:

– Fortielsen av (...) Sp. z o.o.s forpliktelser overfor N. S.A.;

– Henvisningen til fremtidige inntekter fra et fiktivt byrå (...);

– Vekselkausjoner som, som følge av belastningene knyttet til tidligere påtatte økonomiske forpliktelser, var uten virkning.

Det er grunnleggende feilaktig når tiltalte R. P. G.s forsvarer, advokat M. O., viser til muligheten for å tilbakebetale forpliktelsen ved hjelp av mottatte donasjoner.

Det samme gjelder hans standpunkt om at den manglende oppfyllelsen av denne forpliktelsen var et resultat av en kombinasjon av omstendigheter knyttet til den drevne næringsvirksomheten.

Bortsett fra at de tiltaltes forsett, slik det allerede er påpekt ovenfor, skal vurderes ut fra tidspunktet for begåelsen av handlingen, er en slik argumentasjon mangelfull dersom den ses i sammenheng med det samlede bevismaterialet vedrørende hele spekteret av virksomheten som ble drevet av tiltalte.

De omstendighetene som tiltalte R. P. G.s forsvarer, advokat D. R., viste til i skrivet av 18. desember 2018, gir ikke grunnlag for å trekke andre konklusjoner.

Henvisningen til vitneforklaringen fra E. B., avgitt under rettsmøtet ved ankedomstolen, hvor hun gjorde gjeldende at det ble kjøpt inn komponenter til produksjon av B., samt vedleggelsen til det aktuelle skrivet av en fotokopi av en proformafaktura av 11. april 2014, som viste at (...) Sp. z o.o. hadde kjøpt produktene angitt i denne, fritar ikke de tiltalte for ansvar for handlingen etter art. 286 § 1 i straffeloven.

Dette gjelder ettersom villedningen med hensyn til anvendelsen av lånet i samsvar med dets tiltenkte formål bare utgjorde ett av elementene i handlingene som ble vurdert etter den aktuelle bestemmelsen.

Det skal også bemerkes at det i lånesøknaden ble angitt et beløp på 40 000 PLN som skulle anvendes til kjøp av råvarer til produksjonen av dette preparatet.

Selv om det legges til grunn at det fremlagte dokumentet og vitneforklaringen bekrefter at en del av lånebeløpet ble anvendt til formålet angitt i søknaden, gir dette høyst grunnlag for å konstatere at en del av lånet ble anvendt til et annet formål enn det som var oppgitt av de tiltalte.

Denne konklusjonen finner blant annet støtte i det forhold at en del av lånet fra TISE ble anvendt til tilbakebetaling av forpliktelser overfor (...) (som omtalt ovenfor).

Av særlig betydning på dette området er standpunktet til A. P. – en ansatt i (...) (blad 6952–6954) – som konstaterte at dersom selskapet (...) i søknaden hadde opplyst at en del av midlene fra det innvilgede lånet skulle anvendes til tilbakebetaling av andre forpliktelser, ville lånet ikke ha blitt innvilget.

Spørsmålet om forliket inngått med (...), samt oppfyllelsen av forpliktelsene som fulgte av det aktuelle lånet, kan derimot høyst ha betydning for selve straffutmålingen.

Ettersom det er ubestridt at tiltalte forhandlet om vilkårene for tilbakebetaling av dette lånet, og at M. K., som på vegne av selskapet gjennomførte såkalte utenrettslige inkassotiltak, allerede var blitt avhørt under domstolsbehandlingen (blad 7730), fremstår begjæringen om et nytt avhør av ham, og dermed også innsigelsen om brudd på art. 170 § 1 punkt 2 og 5 i straffeprosessloven, fremsatt i anken fra advokat M. S., som åpenbart grunnløs.

Vedrørende handlingen begått til skade for stiftelsen (...)

Man må slutte seg til de ankende partenes standpunkt om at foreningens mottak av tilskuddet fra stiftelsen, som var operatør for programmet «Borgere for demokrati» (Obywatele dla Demokracji), finansiert gjennom EØS-midlene, fant sted som følge av at foreningen vant en konkurranse.

Dette spørsmålet falt ikke utenfor rammen av førsteinstansdomstolens vurderinger.

Det samme gjelder det forhold at stiftelsen ikke hadde inngitt anmeldelse om en begått straffbar handling, og at stiftelsens direktør, E. B. (blad 7771–7773), konstaterte at det etter hennes vurdering ikke hadde funnet sted noen bedragersk tilegnelse av tilskuddet.

Det skal bemerkes at dette standpunktet ikke fratar påtalemyndigheten og deretter retten adgangen til å foreta en strafferettslig vurdering av de tiltalte R. P. G. og E. G.s opptreden.

Dette gjelder særlig i en situasjon hvor stiftelsens ansatte, A. K. og M. S., understreket at utgiftene som foreningen hadde pådratt seg i forbindelse med gjennomføringen av prosjektet fremlagt i søknaden, ikke var berettigede eller rasjonelle.

Det dreide seg om utgifter til opprettelse, virksomhet og utvikling av senteret (...), noe som deretter førte til endring av rapporten fremlagt av foreningen, som følge av merknadene fra operatøren.

Denne situasjonen førte også til tilpasning av dokumentene som skulle vise at bestemte tjenester var blitt utført av (...) Sp. z o.o. til fordel for foreningen, samt til at E. G. avga uriktige erklæringer vedrørende forbindelsene mellom medlemmene av foreningens styre og foretaket som hun ledet.

Hun bemerket samtidig at hun verken var medlem av eller ansatt i foreningen, og at hun heller ikke var ansatt i selskapet eller mottok godtgjørelse.

Omstendighetene knyttet til det aktuelle tilskuddet ble behandlet på en usedvanlig omfattende måte av førsteinstansdomstolen på side 106–118 i begrunnelsen for avgjørelsen.

Ettersom standpunktet som denne retten fremla, fullt ut aksepteres under ankebehandlingen, foreligger det ikke behov for å ta stilling til de samme spørsmålene på nytt.

I en situasjon hvor kjernen i ankene er begrenset til en innsigelse om brudd på art. 7 i straffeprosessloven med hensyn til vurderingen av fremfor alt personlige beviskilder, og dermed til feil i de faktiske konstateringene, er det berettiget utelukkende å ta stilling til de argumentene som er fremsatt i ankene, og som ikke ble behandlet eller tilstrekkelig fremhevet i førsteinstansdomstolens dom.

Etter ankedomstolens vurdering begikk denne retten verken logiske eller faktiske feil ved sine konstateringer på dette området.

Retten konstaterte på korrekt måte at det, ved hjelp av et «eksternt» rettssubjekt som var knyttet til foreningen og avhengig av denne, nærmere bestemt (...) Sp. z o.o., fant sted en bedragersk tilegnelse av et tilskudd på 108 900 PLN, samt et forsøk på bedragersk tilegnelse av ytterligere 133 086 PLN.

Retten vurderte også på korrekt måte de tiltaltes opptreden innenfor rammen av den straffbare handlingen definert i art. 286 § 1 i straffeloven – som gjerningsperson med hensyn til R. P. G., og som medvirkning i form av bistand med hensyn til tiltalte E. G.

Det ubestridelige forholdet, som de ankende partene har tillagt særlig betydning, at senteret (...) ble opprettet den 1. mai 2014 og driver aktiv virksomhet, kan ikke føre til en annen konklusjon.

Dette gjelder desto mer ettersom handlingen som ble tilregnet de tiltalte, var knyttet til at ikke samtlige midler mottatt fra stiftelsen ble anvendt til oppgavene knyttet til gjennomføringen av prosjektet.

I motsetning til innsigelsene fremsatt i anken fra R. P. G.s forsvarer, advokat M. O., kan det ikke legges til grunn at førsteinstansdomstolens vurdering av vitneforklaringen fra M. R. var i strid med innholdet i art. 7 i straffeprosessloven.

Ettersom dette vitnet ikke var i stand til å oppgi detaljer knyttet til kjøpet, på vegne av foreningen, av gjenstander beregnet på innredning av senteret, og ettersom det av rettens konstateringer fremgår at enkelte av disse gjenstandene allerede var i selskapets besittelse eller ble anskaffet på andre (senere) tidspunkter enn det som fremgikk av rapporten fremlagt for stiftelsen i juni 2014, fremstår konklusjonen om vitnets manglende troverdighet som fullt berettiget.

Det er også verdt å vise til eksempelet (side 115 i domsbegrunnelsen) som førsteinstansdomstolen henviste til, og hvorav det fremgår at selskapet til foreningen solgte varer for 44 500 PLN som var innkjøpt for 16 429 PLN.

Dette utelukker fullstendig argumentasjonen fra tiltalte R. P. G.s forsvarer, advokat M. O., om at det hadde blitt gjennomført en undersøkelse av markedsprisene, og dermed også at tilskuddsmottakeren helt fra begynnelsen hadde til hensikt å oppfylle prosjektets forutsetninger i samsvar med innholdet i søknaden og den undertegnede avtalen, under overholdelse av:

«Reglene vedrørende gjennomføring av prosjektet samt anvendelse, regnskapsføring og dokumentasjon av utgifter dekket av tilskuddet og egenandelen.»

Et tilsvarende vurderingskriterium må anvendes på spørsmålet som denne forsvareren har reist vedrørende overføring av økonomiske midler mellom E. G.s og R. P. G.s private bankkontoer.

Dette har sekundær betydning, ettersom grunnlaget for vurderingen av betalingene knyttet til fakturaene som dokumenterte utførelsen av bestemte tjenester fra selskapet til fordel for foreningen, er analysen av transaksjonene på disse rettssubjektenes kontoer.

Dersom det dessuten tas hensyn til den manglende muligheten for effektiv tvangsfullbyrdelse av krav i henhold til blankovekselen utstedt av foreningen, som skulle tjene som sikkerhet for korrekt oppfyllelse av avtalen, noe som blant annet fremgår av foreningens økonomiske belastninger knyttet til de opptatte lånene (som omtalt ovenfor), blir det åpenbart at det ikke foreligger grunnlag for å bestride førsteinstansdomstolens standpunkt.

Argumentet fremsatt av tiltaltes forsvarer, advokat D. R., i skrivet av 18. desember 2018, hvor han viser til foreningens utestående forpliktelser overfor ZUS som følge av ansettelsen av to personer, er grunnleggende feilaktig.

Bortsett fra at denne omstendigheten først ble fremhevet under ankebehandlingen, og at tiltalte R. P. G. ikke på noe tidspunkt i sine forklaringer gjorde gjeldende at tilskuddet i noen grad var blitt anvendt til lønnsrelaterte kostnader for ansatte som arbeidet med gjennomføringen av prosjektet, kan forsvarerens antydninger på dette området ikke aksepteres, ettersom foreningen også drev annen virksomhet.

Avslutningsvis skal det konstateres at det, i lys av omfanget av det belastende bevismaterialet, som i betydelig grad var basert på dokumentbevis, og med hensyn til vitneforklaringene som distriktsdomstolen tok stilling til, ikke har betydning for en annen fastsettelse av omfanget av de tiltaltes ansvar på det omhandlede området at vitneforklaringen fra K. D. ble utelukket fra bevisføringen, som omtalt ovenfor.

Vedrørende handlingen begått til skade for «(...)» med hovedsete i B.

Innledningsvis skal det fremfor alt konstateres at ankedomstolen ikke finner grunnlag for å anse at førsteinstansdomstolen behandlet saken i strid med materiell rett, nærmere bestemt art. 286 § 3 i straffeloven.

Man må slutte seg til fortolkningen av art. 121 § 2 i loven om mindre lovbrudd, som retten foretok på side 132 i domsbegrunnelsen.

I likhet med denne retten skal det gjentas at kriteriet for å skille det mindre lovbruddet i form av snylting fra bedrageri er eksistensen av en avtale mellom partene, som er avgjørende for å anse at gjenstanden for handlingen er formuesgoder i den betydning som følger av art. 286 § 1 i straffeloven, og ikke en ytelse som er angitt i art. 121 § 2 i loven om mindre lovbrudd.

Slik førsteinstansdomstolen med rette konstaterte, utgjør bare en hendelse som består i en enkeltstående bedragersk tilegnelse av «mat» ved benyttelse av serveringstjenester, et mindre lovbrudd.

I en situasjon hvor det foreligger gjentatte handlinger omfattet av et avtaleforhold, slik tilfellet er under omstendighetene i den foreliggende saken, ville en aksept av oppfatningen fremlagt av tiltalte R. P. G.s forsvarer, advokat M. S., stå i motstrid til den alminnelig vedtatte og aksepterte fortolkningen av de ovennevnte bestemmelsene i de ordinære domstolenes rettspraksis.

Distriktsdomstolen begikk derfor ingen feil ved å legge til grunn at R. P. G., ved å avtale utsatt betaling med M. T., som drev restauranten «(...)» i gaten K. i B., for serveringstjenester bestående i levering av matretter og drikkevarer, begikk en handling som skulle vurderes i lys av bestemmelsene i straffeloven.

Det er derimot ikke mulig fullt ut å godta denne rettens standpunkt om at betalingen av beløpet på 128,50 PLN den 10. juni 2014 allerede var uttrykk for en hensikt om å begå bedrageri.

En slik argumentasjon, som delvis var basert på M. T.s vitneforklaring avgitt under etterforskningen (blad 5650 verso), og som bygde på antakelser, ville gå for langt og dermed være i strid med bestemmelsen i art. 5 § 2 i straffeprosessloven.

Bemerkningene fremsatt på dette området av advokat M. O. og advokat M. S. må derfor anses som berettigede.

Dette gjelder særlig ettersom tiltalte – slik de ankende partene har gjort gjeldende – gjennom flere år hadde vært stamgjest ved restauranten «(...)», og ettersom det er

åpenbart at vitnet ikke var positivt innstilt til den oppståtte situasjonen da betalingen for de utførte tjenestene uteble.

Situasjonen forholder seg derimot annerledes etter den 10. juni 2014.

Tiltalte R. P. G.s initiativ til å gjøre opp på grunnlag av en faktura utstedt til foreningen, med utsatt betalingsfrist, etter at det var blitt levert serveringstjenester til en verdi av 500 PLN, innebærer oppfyllelse av gjerningsinnholdet i bedrageri.

På det aktuelle tidspunktet hadde foreningen allerede utestående forpliktelser overfor ZUS og hadde ikke betalt hovedstolsavdraget til (...).

På tidspunktet for utstedelsen av fakturaen ville foreningen ikke ha vært i stand til å dekke den aktuelle forpliktelsen, noe som også – slik førsteinstansdomstolen med rette understreket – bekreftes av den resultatløse tvangsfullbyrdelsen overfor dette gjeldsbelastede rettssubjektet.

Det må følgelig legges til grunn at den bevisste fortielsen overfor den næringsdrivende av den objektivt eksisterende situasjonen, som hadde betydning for oppfyllelsen av den påtatte forpliktelsen, innebærer oppfyllelse av gjerningsinnholdet i bedrageri med hensyn til beløpet på 500 PLN og forsøk på bedrageri med hensyn til beløpet på 374 PLN.

Det skal bare i parentes bemerkes at ettersom tiltalte tok ut penger fra minibanker som foreningen hadde mottatt i form av innvilgede lån, utgjør den manglende betalingen av det beskjedne beløpet som fulgte av den aktuelle forpliktelsen, et ytterligere argument for å legge til grunn at tiltalte, ved å foreta de ovenfor beskrevne handlingene (ved å forhandle med restauranteieren), var klar over at det skyldige beløpet ikke ville bli betalt.

DEL 17 – Side 97–102 av 107

Vedrørende handlingen begått til skade for «(...)» med hovedsete i B. – fortsettelse

Forsøket på å overføre ansvaret for den manglende betalingen av fakturaen til K. D., noe som også ble fremhevet i forsvarernes anker, må anses som resultatløst.

Dessuten fremla advokat D. R. som bevis i saken et forlik inngått mellom den fornærmede næringsdrivende og K. D. under ankebehandlingen (blad 9389), hvorav det fremgår at sistnevnte overtar ansvaret for den oppståtte forpliktelsen.

Vitneforklaringen fra K. D. (blad 7779a) ble med rette ansett av retten som lite troverdig.

Bortsett fra de gjensidige forbindelsene av personlig og forretningsmessig karakter mellom dette vitnet og tiltalte, er det logisk at dersom han faktisk hadde vært forpliktet til å betale gjelden, ville han ha gjort dette på et tidligere tidspunkt enn den 25. februar 2016, altså på et tidspunkt da rettssaken ved distriktsdomstolen i Białystok allerede pågikk.

Dette er desto mer åpenbart ettersom K. D. under hele saksbehandlingen (etterforskningen og domstolsbehandlingen) samarbeidet tett og fortsatt samarbeider med R. P. G.

Dessuten ble tidligere forpliktelser knyttet til bruken av restaurantens tjenester gjort opp av tiltalte, og det fremgikk ikke av vitneforklaringen fra M. T. (blad 7448 verso) at han hadde noen som helst kjennskap til at den personen som var forpliktet til å betale de skyldige beløpene, var K. D.

Dette utgjør en ytterligere omstendighet som underbygger rettens standpunkt vedrørende vurderingen av dette vitnets forklaring.

Det samme gjelder det forholdet som fremgår av vurderingen av det samlede bevismaterialet i saken, nemlig at den personen som forvaltet økonomien både i foretakene (for eksempel (...) D. K., (...) Sp. z o.o.) og i foreningen, var R. P. G.

På grunnlag av en slik vurdering, foretatt av førsteinstansdomstolen og delt av ankedomstolen, må også det inngåtte forliket utelukkende anses som en del av tiltaltes forsvarsstrategi, utarbeidet med sikte på den pågående rettssaken.

Under disse omstendighetene forelå det ikke grunnlag for å ta til følge begjæringen fra advokat D. R. om å tillate bevisføring i form av et nytt avhør av M. T.

Konsekvensen av de ovennevnte vurderingene er en endring av beskrivelsen av handlingen ved å begrense tidsrommet hvor den straffbare handlingen ble begått.

Vedrørende innsigelsen om åpenbart uforholdsmessig straff

Innsigelsen basert på innholdet i art. 438 punkt 4 i straffeprosessloven ble fremhevet særlig i anken utarbeidet av advokat M. S.

Ved vurderingen av argumentene fremsatt i dette rettsmiddelet, samt standpunktet fremlagt av de to øvrige forsvarerne til tiltalte, skal følgende bemerkes:

Mens innsigelsene vedrørende utmålingen av de enkelte fengselsstraffene for de enkelte straffbare hendelsene ikke kan aksepteres, er innsigelsen om åpenbart uforholdsmessig straff med hensyn til utmålingen av den samlede straffen ikke uten berettigelse.

Man må slutte seg til standpunktet fremsatt i ankene om at denne straffen fremstår som åpenbart for streng.

Fremfor alt skal det innledningsvis, på et generelt grunnlag, konstateres at opprettelsen av foreningen (...), hvis vedtektsfestede oppgaver blant annet omfattet fremme av høykultur og virksomhet til fordel for nasjonale minoriteter, og den etterfølgende opprettelsen av senteret (...), hadde en usedvanlig stor betydning for lokalsamfunnet.

Dette er desto mer vesentlig ettersom regionen i det nordøstlige Polen ikke er fri for rasistisk og fremmedfiendtlig atferd.

Under disse omstendighetene er det desto mer skuffende, sett fra den offentlige interessens synspunkt, at initiativtakeren og opphavsmannen til dette prosjektet gjorde bedragersk tilegnelse av lån og tilskudd til en måte å leve et komfortabelt liv på, og at en gjennomgang av hans næringsvirksomhet viser en lang rekke ubetalte fordringer, hvorav i det minste en del medfører strafferettslig ansvar.

Denne situasjonen kan undergrave tilliten til andre borgerinitiativer i form av foreninger, hvis virksomhet er basert på tilskudd eller donasjoner.

Når det gjelder selve straffutmålingen:

Avsigelsen av en dom som endret førsteinstansdommen med hensyn til tiltalte R. P. G., forpliktet ankedomstolen til å fastsette en ny samlet straff.

Idet ankedomstolen aksepterer størrelsen på de enkelte straffene for de enkelte handlingene (med unntak av handlingen etter art. 284 § 2 i straffeloven, som omtalt ovenfor), som lå nær den nedre lovbestemte strafferammen, er det etter ankedomstolens vurdering en samlet fengselsstraff på 2 år som vil være forholdsmessig og adekvat i forhold til hele spekteret av straffbare handlinger som ble tilregnet denne tiltalte.

(Det skal bemerkes at størrelsen på boten i realiteten ikke er bestridt, og at ankedomstolen ikke finner grunnlag for å ta opp dette spørsmålet på eget initiativ.)

Med hensyn til denne tiltalte, som spilte den ledende rollen ved begåelsen av de straffbare handlingene, er omstendighetene som i vesentlig grad er bestemmende for straffutmålingen, i tillegg til den betydelige verdien av formuesgodene og fremgangsmåten som var preget av overlegg ved begåelsen av handlingene, også handlingenes karakter.

Økonomisk kriminalitet, som rammer sikkerheten og forutsigbarheten i næringslivet, det vil si såkalt hvitsnippkriminalitet, kan ikke behandles med overbærenhet av retten.

Med hensyn til R. P. G. er det av særlig betydning at han ble ansett som gjerningsperson for handlinger knyttet til bedragersk tilegnelse av tilskudd og lån beregnet på finansiering av borgerprosjekter med sikte på sosial og økonomisk utvikling i det nordøstlige Polen.

Bedragersk tilegnelse av penger fra et program som var medfinansiert med EU-midler, til skade for regionen, samt det å skape et skinn av virksomhet *pro publico bono* (til det offentliges beste), er utvilsomt omstendigheter som i særlig grad taler til ugunst for tiltalte.

Man kan nemlig ikke, slik denne tiltalte gjorde, skape et bilde av seg selv i offentlighetens øyne som en samfunnsengasjert person som arbeider til fellesskapets beste, og samtidig, ved hjelp av et selskap som er avhengig av den opprettede foreningen, generere betydelige inntekter for seg selv.

Forvaltning av offentlige midler krever åpenhet og gjennomsiktighet.

Dersom det dessuten tas hensyn til måten tiltalte opptrådte på i næringslivet, og til at han gjennom lang tid benyttet seg av såkalt bruk av en annens navn som stråmann – en virksomhet drevet til skade for forretningsforbindelsene – samt den nærmest vedvarende oppbyggingen av gjeld, samtidig som økonomiske midler ble overført fra foretakenes kontoer til hans egen konto til skade for kreditorene, foreligger det etter ankedomstolens vurdering under disse omstendighetene ikke grunnlag for å anvende mildere strafferettslige reaksjoner.

Bare det ubestridelige forhold at senteret (...) ble opprettet og er i virksomhet, at tiltalte med hensyn til enkelte av de fornærmede hadde erstattet skaden (slik som (...) eller (...)), eller hadde erklært at han ville erstatte den, eller hadde foretatt mindre innbetalinger, selv om dette var motivert av et ønske om å forbedre sin prosessuelle stilling i forbindelse med den pågående rettssaken, samt at de straffbare handlingene var av samme art, ga – ettersom R. P. G. ikke tidligere var straffet – grunnlag for å idømme en samlet fengselsstraff på bare 2 år.

I lys av de ovennevnte omstendighetene og under hensyntagen til de personlighetstrekkene hos tiltalte som ble beskrevet i de sakkyndige erklæringene (som omtalt ovenfor), finner ankedomstolen derimot ikke grunnlag for å anvende en ordning med betinget straff etter art. 69 i straffeloven, til tross for at de ankende partene har fremhevet tiltaltes virksomhet i det offentlige liv, at han ikke tidligere var straffet, og hans personlige situasjon.

Valget av en slik strafferettslig reaksjon (som det var mulig å anvende på grunn av prinsippet om anvendelse av den gunstigste loven som gjelder i det polske rettssystemet, og som distriktsdomstolen allerede har redegjort utførlig for), ville på den ene siden skape en viss følelse av straffrihet hos gjerningspersoner innenfor denne kategorien av kriminalitet, og på den andre siden ikke oppfylle sin allmennpreventive funksjon.

Vedrørende anken fra forsvareren til tiltalte E. G.

Med hensyn til den aktuelle anken har bemerkningene som ble fremsatt i forbindelse med vurderingen av innsigelsene i ankene inngitt av forsvarerne til tiltalte R. P. G., fortsatt gyldighet, noe som også allerede er påpekt ovenfor.

Det er derfor ikke hensiktsmessig på dette punktet å gjenta de samme argumentene.

Denne bemerkningen er desto mer berettiget ettersom det omhandlede rettsmiddelet på en usedvanlig generell måte tar stilling til førsteinstansdomstolens avgjørelse.

Idet standpunktet fremlagt av denne retten i domsbegrunnelsen fullt ut aksepteres i den delen som gjelder domfellelsen av E. G. for de handlingene som ble tilregnet henne, begrenser dette omfanget av de foreliggende vurderingene.

Den mangelen som er omhandlet i art. 438 punkt 3 i straffeprosessloven (feil i de faktiske konstateringene), og som utgjør grunnlaget for den foreliggende anken, foreligger når vurderingene og konklusjonene som den dømmende retten trekker av omstendighetene som har kommet frem under hovedforhandlingen, ikke er i samsvar med prinsippene for korrekt resonnement.

En slik feil kan være et resultat av ufullstendig bevisføring (såkalt mangel ved bevisgrunnlaget) eller bestemte uregelmessigheter ved vurderingen av bevisene (såkalt vilkårlig bevisbedømmelse).

Den kan følgelig være et resultat av manglende kjennskap til bestemte bevis eller av at retningslinjene som gjelder ved vurderingen av disse, ikke er blitt overholdt.

Kjernen i en feil i de faktiske konstateringene som er lagt til grunn for dommen, består i mangler ved vurderingen av bevismaterialet innsamlet i saken, nærmere bestemt at det ved denne vurderingen ikke er tatt hensyn til logikkens prinsipper, faglig kunnskap og alminnelig livserfaring, samt samtlige omstendigheter som har kommet frem i saken.

Under omstendighetene i den foreliggende saken har ingenting av dette funnet sted i den utstrekning distriktsdomstolen anerkjente tiltaltes skyld ved å tilregne henne handlinger enten som medgjerningsperson eller i form av medvirkning ved bistand (handlingen begått til skade for (...) i W.).

Retten viste med rette til kjernen i begrepet medgjerningsansvar og angav hvorfor og på hvilket grunnlag E. G. bærer strafferettslig ansvar.

En grundig gjennomlesning av begrunnelsen for avgjørelsen gir svar på samtlige spørsmål som den ankende parten har reist, og som gjelder forliket om underholdsbidrag, tiltaltes rolle og deltakelse i den straffbare virksomheten, herunder virksomheten knyttet til de straffbare handlingene begått til skade for (...) Bank S.A.

Ettersom det av bevismaterialet fremgår at E. G. var aktiv innenfor området knyttet til virksomheten drevet av hennes ektemann (noe førsteinstansdomstolen kommenterte på side 13–31, 44–60 og 83–129 i begrunnelsen for avgjørelsen), kan forsøket på å marginalisere hennes rolle både ved inngåelsen av det pro forma-pregede forliket om underholdsbidrag, med hensikt om å skade kreditorene, og ved utførelsen av handlingene knyttet til oppnåelsen av tilgang til bankens økonomiske midler ved hjelp av (...) charge-kortet, ikke føre til det resultatet som ankeforfatteren forventer.

Det er en selvfølgelighet når ankeforfatteren hevder at E. G. på tiltaltes anmodning bare påtok seg «visse formelle forpliktelser» knyttet til de økonomiske rettssubjektenes virksomhet, og at hun ikke interesserte seg for ektemannens virksomhet.

Det er her tilstrekkelig å vise til så vesentlige argumenter som at D. K. ga henne en generell fullmakt knyttet til virksomheten til rettssubjektet (...), eller at hun innehadde funksjonen som styreleder i (...) Sp. z o.o.

Det var ingen andre enn E. G. som inngav søknaden om avvikling av næringsvirksomheten registrert i D. K.s navn, og som utarbeidet fakturaer og erklæringer knyttet til mottak av tilskuddet fra stiftelsen (...).

Forsvaret overser disse forholdene, i likhet med vitneforklaringene som beskriver tiltaltes aktivitet i forbindelse med driften av virksomheten.

Her er det tilstrekkelig å vise til vitneforklaringene fra M. S. (blad 7484–7486) og J. S. (blad 7481 verso–7484), samt vitneforklaringene fra M. S. (blad 7460–7462 verso) og P. K. (blad 7682–7684 verso).

Forsvaret konsentrerer seg derimot om standpunktet til tiltalte, som nektet å avgi forklaring og å ta stilling til bevisene i saken.

(Det skal i parentes bemerkes at hun riktignok avga forklaringer i begrenset omfang på blad 7883–7884, hvor hun forsøkte å legge skylden for manglende opprettelse av et fast betalingsoppdrag for tilbakebetaling av charge-kortet på D. K., som ikke deltok i driften av virksomheten (...).)

Det å ikke erkjenne straffskyld er en rettighet som tilkommer tiltalte, og som er garantert av gjeldende rettsregler.

Ut fra dette forholdet alene kan man ikke – i strid med bevisene og de faktiske forholdene – trekke den vidtgående konklusjon at vedkommende er uskyldig.

Det er dessuten grunnleggende uakseptabelt å overføre ansvaret til bankens ansatte, som etter den ankende partens vurdering «lettvint innvilger høye beløpsgrenser», eller å rettferdiggjøre opptredenen knyttet til den ubegrensede tilgangen til økonomiske midler med en feil i bankens IT-system.

Det samme vurderingskriteriet må, i lys av det samlede bevismaterialet, anvendes på forsvarets antydninger om at tiltalte undertegnet enkelte dokumenter i tillit til sin ektemann og i den overbevisning at disse dokumentene tjente en korrekt drevet næringsvirksomhet.

Denne påstanden, som ble utformet med sikte på ankebehandlingen, må utelukkende betraktes som et standpunkt som tar sikte på å undergrave førsteinstansdomstolens avgjørelse.

Ettersom det således ikke finnes grunnlag for å anse den aktuelle anken som berettiget, og idet det tas hensyn til omstendighetene som allerede er kommentert ovenfor, og som har betydning for vurderingen av denne tiltaltes prosessuelle situasjon, må man fullt ut slutte seg til førsteinstansdomstolens standpunkt både med hensyn til utmålingen av fengselsstraffen og boten, samt med hensyn til anvendelsen av den gunstige ordningen med betinget utsettelse av straffens fullbyrdelse.

En straff utformet på denne måten er rettferdig og står i forhold til den rollen hun spilte i den straffbare virksomheten.

Når det derimot gjelder standpunktet til tiltalte E. G. på blad 8747–8748, hvor hun gjør gjeldende at hennes rett til forsvar ble krenket, skal det konstateres at retten innenfor rammen av sine fullmakter hadde mulighet til, i en bestemt prosessuell situasjon, å anse hennes fremmøte som ikke obligatorisk (plikten til å delta i rettsmøtet følger av de relevante bestemmelsene i straffeprosessloven).

Dette utelukket ikke at retten på et senere tidspunkt kunne anse hennes tilstedeværelse som obligatorisk, og at den, dersom det gjentatte ganger ble fremlagt legeerklæringer om fritak fra fremmøte, kunne tillate bevisføring i form av en sakkyndig erklæring med sikte på å kontrollere attesten fra den rettsoppnevnte legen.

Den manglende muligheten til, slik tiltalte har gjort gjeldende, å avgi forklaring og ta stilling til bevisene som ble ført under hovedforhandlingen ved førsteinstansdomstolen, kunne ha blitt avhjulpet under ankebehandlingen.

Tiltalte viste ingen aktivitet på dette området, og hennes aktivitet ved distriktsdomstolen var begrenset til å avgi fragmentariske forklaringer, som omtalt ovenfor.

Vedrørende anken fra forsvareren til tiltalte D. Z. K.

I første rekke skal oppmerksomheten rettes mot den uriktige fortolkningen av art. 18 § 3 i straffeloven som ble foretatt av tiltaltes forsvarer.

Etter straffelovens bestemmelser utgjør medvirkning i form av bistand en selvstendig type straffbar handling, hvis gjerningsinnhold er fastsatt i to bestemmelser: art. 18 § 3 i straffeloven og den relevante bestemmelsen i straffelovens spesielle del, som fastsetter den straffbare handlingen hvis begåelse av en annen person lettes gjennom medvirkerens opptreden (se Høyesteretts dom av 3. april 2006, V KK 316/05).

En slik plassering av medvirkning i rettssystemet innebærer at medvirkeren er ansvarlig for en annen straffbar handling enn den direkte gjerningspersonen.

Under omstendighetene i den foreliggende saken ga dette grunnlag for å vurdere D. K.s opptreden innenfor rammen av eventuelt forsett (dolus eventualis) ved den straffbare handlingen etter art. 286 § 1 i straffeloven, i sammenstøt med art. 278 § 1 i straffeloven, jf. art. 294 § 1 i straffeloven, i en situasjon hvor anvendelsen av de to førstnevnte bestemmelsene forutsetter direkte forsett.

Videre, idet de ovenfor fremlagte vurderingene fortsatt har gyldighet, kan heller ikke forsvarerens standpunkt, som tar sikte på å påvise at D. K. ikke var klar over den straffbare virksomheten som ektefellene G. drev i forbindelse med foretaket (...), aksepteres.

Den ankende parten bygger sin innsigelse vedrørende det aktuelle spørsmålet på en påstand om feil i de faktiske konstateringene, med hjemmel i art. 438 punkt 3 i straffeprosessloven.

En slik innsigelse kan imidlertid ikke begrenses til en ren argumentasjon mot rettens konstateringer slik disse fremgår av begrunnelsen for den påankede dommen.

Den må derimot ta sikte på å påvise hvilke konkrete feil med hensyn til logisk resonnement og alminnelig livserfaring retten begikk ved vurderingen av det innsamlede bevismaterialet.

Den blotte muligheten for å stille et annet standpunkt vedrørende de faktiske forholdene opp mot den dømmende rettens konstateringer, basert på andre bevis enn dem som førsteinstansdomstolen la til grunn, og særlig utelukkende på tiltaltes egne forklaringer, kan ikke føre til den konklusjon at avgjørelsen avsagt overfor D. K. er uriktig.

Samtidig er det bemerkelsesverdig at ankeforfatteren forsøker å undergrave førsteinstansdomstolens standpunkt ved å vise til tiltaltes personlige egenskaper og livssituasjon.

Han forsøker å påvise at D. K. var en person som hadde vanskelig for å klare seg i livet, som bare hadde utdanning på ungdomsskolenivå, og som møtte verden og andre mennesker med tillit.

Dette standpunktet kan ikke aksepteres dersom det tas i betraktning at hun, som følge av at hun «lånte ut» sitt etternavn til opprettelsen av foretaket, mottok bestemte økonomiske fordeler.

Hun aksepterte de pågående tvangsfullbyrdelsessakene mot henne, som var knyttet til gjeld opparbeidet av de tiltalte innenfor rammen av foretaket (...), noe som gjaldt året 2011.

Hun forsikret dessuten tvangsfullbyrdelsesmyndighetene blant annet om at det var hun som drev næringsvirksomheten.

Videre ga fortsettelsen av «samarbeidet» med de tiltalte i de påfølgende årene, herunder innenfor rammen av foreningen, fullt grunnlag for å trekke den konklusjon at hun aksepterte og samtykket i at de tiltalte foretok handlinger som oppfylte gjerningsinnholdet i straffelovens bestemmelser.

Samtlige av disse spørsmålene var gjenstand for førsteinstansdomstolens vurderinger på side 136–140 i domsbegrunnelsen.

I lys av den begrensede argumentasjonen i anken, og ettersom rettens standpunkt fullt ut aksepteres, foreligger det ikke behov for å gjenta argumentasjonen som denne retten har fremlagt.

DEL 18 – Side 103–107 av 107

Vedrørende anken fra forsvareren til tiltalte D. Z. K. – fortsettelse

Det er heller ikke mulig å finne mangler ved avgjørelsen på grunnlag av standpunktet fremsatt i anken med henvisning til art. 65 § 1 i straffeloven.

Ettersom det av rettens faktiske konstateringer tydelig fremgår at hun som følge av de tiltaltes drift av foretaket (...) mottok en fast godtgjørelse på 400 PLN, oppfyller henvisningen til fortolkningen av den ovennevnte bestemmelsen, som denne retten foretok i forbindelse med vurderingen av handlingene begått av ektefellene G., kravene til korrekt saksbehandling.

Under disse omstendighetene, idet denne tiltaltes rolle i den straffbare virksomheten var korrekt fastsatt, og idet man aksepterer de omstendighetene som retten viste til, og som hadde betydning for straffutmålingen, foreligger det etter ankedomstolens vurdering ikke grunnlag for å gripe inn i dommens innhold i den delen som gjelder henne.

Dette gjelder både de idømte straffene og det anvendte strafferettslige tiltaket.

Vedrørende aktors anke

Man må slutte seg til påtalemyndighetens standpunkt om at dommen, slik den ble avsagt av førsteinstansdomstolen, ikke kan opprettholdes i den delen som gjelder frifinnelsen av E. G. for handlingene begått til skade for rettssubjektene (...), «(...)» og (...) S.A. med hovedsete i W., i perioden da foretaket «(...) D. K.» var i virksomhet.

Man må nemlig slutte seg til ankeforfatterens standpunkt om at førsteinstansdomstolen under behandlingen av dette spørsmålet ikke unngikk selvmotsigelser.

På den ene siden understreker retten, slik den ankende parten med rette bemerker, at tiltalte R. P. G.s ektefelle visste hvordan han opptrådte i næringslivet, at hun alltid støttet hans versjon av hendelsene, og at hun stilte seg solidarisk med ham under rettssaker og tvangsfullbyrdelsessaker (se side 73 i domsbegrunnelsen).

Retten viser samtidig til begrepet medgjerningsansvar og understreker at muligheten for å tilregne en person en straffbar handling ikke nødvendigvis forutsetter at vedkommende personlig har utført de handlingene som er beskrevet i straffebudets gjerningsinnhold.

På den andre siden trekker retten den konklusjon at ettersom E. G. ikke deltok i forhandlingene om avtalene med de ovennevnte økonomiske rettssubjektene, kunne hun ikke holdes ansvarlig etter art. 286 § 1 i straffeloven.

Denne argumentasjonen tåler ikke kritisk prøving når den sammenholdes med bevismaterialet.

Av avgjørende betydning er her fremfor alt det ubestridelige forholdet, som aktor viser til, at det var E. G. som sammen med sin ektemann drev næringsvirksomheten registrert i D. K.s navn.

Hun hadde omfattende fullmakter i henhold til de skriftlige fullmaktsdokumentene.

Det var hun som var berettiget til å representere foretaket overfor samtlige myndigheter, og det var hun som inngav søknaden om avslutning av dets virksomhet.

Hun hadde tilgang til foretakets dokumentasjon og utarbeidet selv en rekke dokumenter vedrørende den drevne virksomheten, herunder dokumenter i skattesaker.

I perioden da «(...)» var i virksomhet, bodde hun, slik den ankende parten med rette fremhever, sammen med R. P. G. i F., i gaten O., og de levde i et harmonisk ekteskap.

Dette unnslapp ikke rettens oppmerksomhet, idet retten også analyserte dette spørsmålet grundig (side 20 og 22 i domsbegrunnelsen), med henvisning til vitneforklaringene som i betydelig grad gjaldt denne perioden.

Hun nøt godt av utbyttet fra de straffbare handlingene.

Dessuten fremgår det av vitneforklaringene, herunder fra J. S. og M. S., samt av de sikrede dokumentene, at E. G. undertegnet fakturaene av 13. januar 2010 og 8. mars 2011, overførte penger til forretningsforbindelsen, besvarte telefonhenvendelser fra representantene for den fornærmede, utarbeidet e-poster og besvarte spørsmål vedrørende tilbakebetaling av gjelden.

Samtlige av disse omstendighetene ble fremhevet av førsteinstansdomstolen selv på side 73 i domsbegrunnelsen.

Samtidig la retten til grunn at ettersom de to første fakturaene ikke var gjenstand for tiltalen, og ettersom de øvrige handlingene ble foretatt av tiltalte etter at varene var sendt, altså etter den ugunstige disposisjonen over formuesgodene, kunne hennes opptreden ikke vurderes innenfor rammen av den ovennevnte bestemmelsen.

En slik argumentasjon kunne, med henvisning til logikkens prinsipper og alminnelig livserfaring, ha blitt akseptert, men bare dersom disse handlingene utelukkende hadde vært knyttet til én enkelt hendelse, og dersom E. G.s rolle hadde vært begrenset til dette.

Det måtte i så fall ikke ha foreligget et helt spekter av omstendigheter som både gikk forut for og fulgte etter de ovenfor beskrevne handlingene som ble foretatt av tiltalte.

Plasseringen av de straffbare handlingene begått til skade for de ovenfor beskrevne rettssubjektene på en tidsakse viser hevet over enhver tvil at det ikke er mulig å frita E. G. fullstendig for strafferettslig ansvar.

I det samme tidsrommet begikk hun nemlig, i fellesskap og etter avtale med sin ektemann, straffbare handlinger til skade for (...) Bank S.A.

I den foregående perioden deltok hun aktivt i ektemannens foretak, noe som konkret kom til uttrykk gjennom hennes engasjement i virksomheten til foretaket «(...)», hennes deltakelse i utøvelsen av næringsvirksomheten under navnet (...), samt hennes deltakelse i handlinger som tok sikte på å hindre tvangsfullbyrdelse i forbindelse med de tallrike sakene som pågikk mot henne og hennes ektemann (se forliket om underholdsbidrag).

Heller ikke omstendighetene som fulgte etter de straffbare hendelsene som er gjenstand for den foreliggende vurderingen, tyder på at hennes rolle var underordnet.

Bortsett fra spørsmålene knyttet til inngåelsen av avtalene med foretaket til J. og M. S., deltok hun aktivt i ektemannens videre virksomhet, herunder i opprettelsen av foreningen, og hun tok aktivt del i dens virksomhet.

Et bevis på dette er blant annet den rollen hun spilte i «(...)» Sp. z o.o., et selskap som var avhengig av foreningen, ved opptak av forpliktelser som oppfylte gjerningsinnholdet i bedrageri.

Under disse omstendighetene fremstår det som irrasjonelt å skille handlingene begått til skade for de ovennevnte rettssubjektene ut fra rekken av straffbare handlinger som inngikk i ektefellene G.s straffbare virksomhet.

Selv om det kan reises tvil om hvorvidt hennes rolle i forbindelse med det omhandlede spørsmålet bør vurderes innenfor rammen av medgjerningsansvar, ville det etter ankedomstolens vurdering være fullt ut korrekt og berettiget å legge til grunn medvirkning i form av bistand.

Den selvstendige typen straffbar handling som er definert i art. 18 § 3 i straffeloven – og det skal påpekes at fortolkningen av denne bestemmelsen allerede ble foretatt av ankedomstolen i forbindelse med vurderingen av anken inngitt av forsvareren til tiltalte D. Z. K. – gir fullt grunnlag for å vurdere hennes forsett innenfor rammen av eventuelt forsett (dolus eventualis).

På grunnlag av begrepet medvirkning i form av bistand, slik dette gjelder etter de strafferettslige bestemmelsene (fysisk og psykisk bistand), var det derfor nødvendig å oppheve dommen på dette punktet og henvise saken til distriktsdomstolen i Białystok for ny behandling.

Ved den nye behandlingen av saken vil det være rettens oppgave å analysere bevismaterialet i den utstrekning dette er blitt fremhevet i den foreliggende anken.

Med utgangspunkt i bestemmelsen i art. 442 § 2 i straffeprosessloven bør retten vurdere muligheten for å begrense saksbehandlingen til de bevisene som har vesentlig betydning for fastsettelsen av omfanget av E. G.s ansvar.

Deretter bør retten foreta en vurdering av disse bevisene under overholdelse av reglene fastsatt i art. 7 i straffeprosessloven, samtidig som det tas hensyn til de bemerkningene som ankedomstolen har fremsatt.

I lys av de ovenfor gjennomførte vurderingene vedrørende fengselsstraffene og bøtene som ble idømt E. G. og R. P. G., mister innsigelsen om åpenbart uforholdsmessig straff, fremsatt i påtalemyndighetens anke, sin aktualitet.

Det skal bare i parentes bemerkes at det i argumentasjonen som er fremsatt på dette området, ikke er mulig å finne noen omstendigheter som taler for å anse anken som berettiget.

Det må nemlig tas i betraktning at manglende anger eller manglende refleksjon over egen opptreden ikke kan utgjøre et effektivt argument på dette området.

En slik holdning, i likhet med utarbeidelsen av en forsvarsstrategi eller forsøk på å overføre ansvaret for handlingene til andre personer, herunder egne forretningsforbindelser, kan ikke behandles som en skjerpende omstendighet ved straffutmålingen dersom den ikke overskrider bestemte grenser.

Disse grensene ble bare overskredet i forbindelse med inngivelsen av anmeldelsen om begåelse av en straffbar handling mot M. S. og P. J.

Vedrørende de idømte strafferettslige tiltakene

Avslutningsvis, når det gjelder de strafferettslige tiltakene som ble ilagt de tiltalte E. G. og R. P. G., i form av forbud mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger, forbud mot å inneha stillinger i organene til selskaper underlagt handelsretten, samt forbud mot

å drive næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting, skal følgende bemerkes:

I motsetning til innsigelsene i anken fra advokat M. S. kan det ikke legges til grunn at førsteinstansdomstolen ved behandlingen av dette spørsmålet overtrådte materiell rett, nærmere bestemt art. 41 § 2 i straffeloven.

Prinsippet om såkalt tilstrekkelig presis angivelse, som gjelder etter denne bestemmelsen, ble ikke overtrådt.

Rettens angivelse av at det dreier seg om næringsvirksomhet innen produksjon, handel og tjenesteyting, oppfyller kravene i den aktuelle bestemmelsen.

Etter ankedomstolens vurdering har denne konstateringen også gyldighet med hensyn til bestemmelsen i art. 41 § 1 i straffeloven, i den utstrekning den gjelder forbudet mot å inneha stillinger i ledelsesorganene til foreninger (med hensyn til R. G.) og i organene til selskaper underlagt handelsretten (med hensyn til E. G.).

Henvisningen til bestemmelsene i loven om handelsselskaper og loven om foreninger avgrenser hvilke stillinger som omfattes av dette forbudet.

Man må derimot slutte seg til standpunktet til ankeforfatteren om at kravet om tilstrekkelig presis angivelse ikke ble oppfylt med hensyn til forbudene mot å inneha stillinger knyttet til utøvelse av en bestemt næringsvirksomhet på vegne av et annet rettssubjekt, noe som gjelder begge de tiltalte.

Det er nemlig ikke mulig i dette tilfellet å anvende klare kriterier som gjør det mulig å avgrense hvilke stillinger som omfattes av dette forbudet.

Med hensyn til omfanget av anken, og til tross for at det forelå reelle grunner til å fastsette et slikt forbud, forpliktet den ovenfor omtalte mangelen ankedomstolen til å endre dommen på dette punktet ved å oppheve det aktuelle forbudet med hensyn til samtlige enkelthendelser som omfattes av dommen.

I motsetning til standpunktet fremsatt av forsvarerne til tiltalte R. P. G. kan det derimot ikke legges til grunn at varigheten av de idømte forbudene fremstår som åpenbart for streng.

Det er i denne forbindelse tilstrekkelig å vise til omstendighetene rundt handlingene som ble tilregnet tiltalte, samt hele spekteret av omstendigheter som ble fremhevet i forbindelse med vurderingen av forholdene som hadde betydning for straffutmålingen.

På denne bakgrunn kan det med full overbevisning konstateres at fastsettelsen av disse forbudene, som har en forebyggende funksjon, og med den varigheten som ble fastsatt av distriktsdomstolen, er fullt ut korrekt og berettiget ut fra hensynet til den offentlige interessen.

Det skal bare i parentes bemerkes at det etter vurderingen til ankedomstolen i dens foreliggende sammensetning, i en situasjon hvor de tiltalte ble funnet å ha handlet under omstendighetene angitt i art. 65 § 1 i straffeloven, var overflødig å henvise til art. 64 § 2 i straffeloven som grunnlag for straffutmålingen.

Selv om ordlyden i art. 65 § 1 i straffeloven fastsetter at bestemmelsene vedrørende straffutmåling, strafferettslige tiltak og tiltak knyttet til at gjerningspersonen underlegges en prøvetid, som gjelder for gjerningspersonen angitt i art. 64 § 2 i straffeloven, også skal anvendes på en gjerningsperson som har gjort begåelsen av straffbare handlinger til en fast inntektskilde, innebærer overholdelsen av reglene for avgjørelser i henhold til denne bestemmelsen likevel ikke at den må angis som grunnlag for straffutmålingen.

Dette fremstår som desto mer berettiget ettersom en aksept av den måten distriktsdomstolen utformet dommen på, ikke er uten betydning for forståelsen av dens vesentlige innhold.

Avsluttende bemerkninger

Under hensyntagen til alt det ovennevnte, og idet ankedomstolen slutter seg til den rettslige subsumsjonen av de straffbare hendelsene som ble foretatt av førsteinstansdomstolen, samt i betydelig grad til denne rettens fortolkning av de materielle rettsreglene som kommer til anvendelse på de enkelte handlingene som er gjenstand for den foreliggende rettsbehandlingen, avsa ankedomstolen dom i samsvar med domsslutningen.

Omkostningene ved det offentlig oppnevnte forsvaret av de tiltalte E. G. og Z. D. K. under behandlingen av saken ved andreinstansdomstolen ble fastsatt på grunnlag av § 17 nr. 2 punkt 5, jf. § 20, jf. § 4 nr. 3 i justisministerens forskrift av 3. oktober 2016 om statskassens dekning av omkostningene ved ubetalt juridisk bistand ytt av en offentlig oppnevnt advokat.

Med utgangspunkt i bestemmelsen i art. 624 § 1 i straffeprosessloven fritok ankedomstolen de tiltalte fra å betale saksomkostningene for ankebehandlingen.

Retten la til grunn at de, ettersom de var belastet med en rekke offentligrettslige og sivilrettslige forpliktelser, ikke ville være i stand til å dekke disse omkostningene.

SLUTT PÅ DOMMEN